

ENTERNASYONAL KOMÜNİST PARTİSİ

Yayın Organı

Sayı: 21, Temmuz 2026

Partimizin ayırt edici özellikleri: Marx'tan Lenin'e, Üçüncü Enternasyonal'in ve İtalya Komünist Partisi'nin kuruluşuna, oradan İtalya Komünist Solu'nun Moskova'daki yozlaşmaya karşı mücadelesine, halk cephelelerinin ve direniş örgütleri koalisyonlarının reddine ilerleyen hat; Kişisel siyaset ve seçim manevraları alanının dışında, işçi sınıfıyla temas halinde devrimci doktrini ve parti organını restore etmek için verilen çetin çaba.

İçindekiler

- Venezuela'daki Deprem s. 1
CHP'ye "Mutlak Butlan" Ataması s. 3
İsrail Burjuvazisinin Alt Emperyalizmi s. 5
Eşcinsellere ve Translara Yönelik Baskılar s. 8
Küba ve ABD: Küba İşçi Sınıfına Karşı s. 9
Sudan İç Savaşı s. 11
Kongo Cehennemi s. 15
Okul Saldırıları ve Kapitalist Koşullarda Çocukluk s. 21
Türkiye'de Güncel Sendikal Mücadeleler s. 21
Bolivya: Süresiz Ulusal Grev s. 24
Hindistan: Kitlesele Grevler s. 30
Labor Notes'a Karşı Sınıfı Mücadelesi s. 32
İtalya: Partinin Sendikal Faaliyetleri s. 35
Arjantin: İş "Reformu" ve Sendikaların İhaneti s. 36
Rusya'da Çinli İşçiler Grevde s. 38
Partiyi Yeni Yoldaşlara Tanıtmak s. 39

Venezuela'daki Deprem: Kurbanları Kanı Kurumadan Sermaye Yağmaya Hazırlanıyor

24 Haziran Çarşamba günü, Venezuela'nın kuzey ve orta bölgelerini şiddetli bir "çift deprem" - 7,2 büyüklüğündeki bir depremin ardından Yaracuy eyaletinin yeraltında merkez üssü bulunan 7,5 büyüklüğündeki ikinci bir deprem - gerçekleşmiştir. Jeofiziksel odak noktası, altyapı hasarının neyse ki daha az olduğu Yaracuy topraklarında yer alsa da, yıkıcı dalga asıl maddi hincını büyük kentsel yoğunlaşma merkezlerine ve kıyıdaki emlak spekülasyonunun merkezlerine yöneltti: Karakas, La Guaira, Tucacas, Morón ve Puerto Cabello.

Burjuva basınının ve yerel reformistlerin propaganda aygıtları "ulusal birlik" ve "vatansever dayanışma" çağrılarında bulunarak timsah gözyaşları dökerken, kapitalist üretim ilişkilerinin acımasız gerçekliği enkazların üzerinde kendini hissettiriyor. Bu maddi trajedi, salt jeofiziksel bir kader olmaktan uzak olarak, komünist tezleri net bir şekilde ortaya koyuyor: Doğa, genellikle emperyalist savaşların üstlendiği kirli işi yerine getiriyor; kapitalizmin, döngüsel aşırı üretim krizleriyle boğulduğunda nefes alabilmek için çaresizce ihtiyaç duyduğu üretici güçlerin ve sabit sermayenin şiddetli yıkımını sağlıyor.

Tarihsel Arka Plan: Burjuva İhmalinin Tekrarı

Venezuela burjuva cumhuriyetinin sismik tarihi, yüksek insani bedeli olan felaketlerle damgalanmıştır; bu felaketler, konutun emlak rantına ve patron kârına mutlak bir şekilde tabi kılındığını yansıtmaktadır.

1812 ve 1900: 19. yüzyıldaki büyük depremlerden bu yana, işgücünün dayanaksız yapılarda aşırı kalabalık bir şekilde yaşatılması, egemen sınıfların yoksulların yaşam koşullarına karşı hiçbir endişe duymadığını ortaya koydu.

1967 Karakas Depremi: 29 Temmuz 1967'deki deprem (6,5 büyüklüğünde) modern bir emsal oluşturdu. Altamira ve Los Palos Grandes (Karakas) gibi yüksek yoğunluklu bölgelerdeki konut binalarının çökmesi, kentsel arazi spekülasyonunu ve inşaat burjuvazisi tarafından malzemelerin suç niteliğinde ucuzlatılmasını ortaya çıkardı. Neredeyse altmış yıl sonra, yıkımın coğrafyası başkentin aynı belediyelerinde tekrarlanıyor ve orta kıyı şeridinde yayılıyor; bu da kapitalizm altında bilimsel hafızanın değil, yalnızca kâr hafızasının var olduğunu gösteriyor.

Trajedinin Boyutu: İşçi Kanı, Turizm ve Sanayi Merkezlerinin Toprağını Gübreliyor

Bilimsel tahminler ve ilk yerel raporlar, konut, otel ve hizmet altyapısında kitlesel çöküşü doğruluyor. En büyük tahribat, Başkent Bölgesi ve La Guaira eyaletinde (felaket bölgesi ilan edildi) ile Tucacas, Morón ve Puerto Cabello'yu kapsayan kıyı şeridinde yoğunlaşıyor. 2.500'den fazla teyit edilmiş ölüm, binlerce yaralı ve yıkılmış binaların altında 50.000'i aşan korkunç bir kayıp sayısı bildiriliyor. Kurban sayısının, kayıp sayısına neredeyse eşit bir düzeye çıkacağı tahmin ediliyor. Sermaye için, ölüm sayısının binlerden on binlere sıçraması bir engel teşkil etmiyor: bu, "temiz alan"ın büyüklüğünün ve ulusal ve uluslararası inşaat şirketlerinin üstleneceği yeniden inşa sözleşmelerinde en sefil koşulları kabul etmeye hazır olacak gelecekteki fazla işgücünün büyüklüğünün teyididir.

İstatistiksel olarak, bu insan katliamının sınıf temelli bir eğilimi vardır. Bu olaylarda dökülen kan, geçmişte olduğu gibi bugün de ve gelecekte de esas olarak işçilerin kanıdır. Burjuvazi ve üst bürokrasi, titiz mühendislik standartlarına göre inşa edilmiş güvenli özel malikânelerde kendilerini korurken, kent proletaryası ve hizmet sektörü işçileri canlı canlı gömülmüştür. Çöküş, Karakas ve La Guaira'daki aşırı kalabalık halk konut bloklarını acımasızca vurdu; ancak aynı zamanda, bölgesel turizm ve liman sektörünü canlandırmak için işgücünün sıkışıp yaşadığı Tucacas ve Morón-Puerto Cabello eksenindeki otel ve ticari yapıları da vurdu.

Deprem getirdiği ölüm ve yıkım dalgası, bir "mutlu dünya"yı, bir "cenneti" altüst etmek için değil, ücretli nüfusun açlık ücretleri, işsizlik, gıda, içme suyu, istikrarlı elektrik hizmeti ve yetkin bir sağlık sistemine yetersiz erişim nedeniyle ıstırap içinde yaşayan bir bölgeye, yani sismik kapitalist ekonominin yoksullaştırıcı tüm sosyal etkisinin gözle görülür olduğu bir ülkeye.

Sahte Dayanışma ve Yeniden İnşa Ticareti

Felaketin ardından, "yeniden inşa çılgınlığı" hemen baş gösterecek; bu, emperyalist güçlerin ve yerel burjuvazinin fraksiyonlarının, burjuva eğlence pazarı ve imalat lojistiği için stratejik bölgeler üzerindeki sermaye değer artış paylarını paylaşmak üzere rekabet edeceği kârlı bir ziyafet olacaktır.

1. Döviz piyasası, ticari sinizmi ortaya koyuyor

Halk enkaz altında can çekişirken, piyasa ekonomisi insani açıdan tam bir kayıtsızlık sergiledi. 24 Haziran ile 30 Haziran arasında, Venezuela Merkez Bankası (BCV) tarafından açıklanan resmi dolar kuru, dolar başına 621,52 bolívar'dan dolar başına 633,36 bolívar'ın üzerine sıçradı; bu, bir haftadan kısa bir sürede yaklaşık 12 bolívar'lık doğrudan bir artışa tekabül ediyor. Yüzyılın en kötü acil durumu ortasında yaşanan bu fiili devalüasyon, değer yasaasının ve finansal spekülasyonun ne ara vermediğini ne de merhamet gösterdiğini ortaya koyuyor.

Ancak hükümet, işadamları, sendika merkezleri ve her türden fırsatçılar, 1 Mayıs'ta ortaklaşa yaptıkları, Venezuela'da ödenen sefil maaşları artırmayacaklarına dair duyuru ile "insani" tavırlarını ortaya koydular. Bu arada, iş dünyasının "insancılığının" bir örneği olarak, Puerto Cabello'daki Catania süpermarketinde çalışan 30 işçi, işveren onları çalışmaya zorlamaya çalışıldığında toplu olarak istifa etti; oysa bu tesise komşu bir bina eğilmiş durumdaydı ve çöküp bu ticari mekâna düşme tehlikesi vardı.

2. Felaketle sonuçlanan kentsel planlama karşısında siyasi polemik

Önümüzdeki günlerde, burjuva düzeni savunan partiler, malzemelerin kalitesi ve imar kurallarının ihlali konusunda verimsiz bir medya polemik başlatacaklar. Bu, ideolojik bir sis perdesidir. Tartışma, bu devasa yapıların çoğunun aslında hiç var olmaması gerektiği gerçeğini gizlemektedir. Kapitalist üretim biçimi, tek amacı arazi rantını en üst düzeye çıkarmak olan, Karakas gibi şehirlerdeki aşırı nüfus yoğunlaşmasını ve teknik açıdan anlamsız yüksek binaları mantıksız bir şekilde teşvik etmektedir.

Bu devasa yapılaşma, La Guaira turizm bölgesinde ve Tucacas - Morón - Puerto Cabello'dan oluşan sahil şeridinde özellikle grotesk bir hal almaktadır. Bu kitlesel turizm projeleri, yat limanı-otel kompleksleri ve tatil kuleleri, yalnızca kara para aklama, emlak spekülasyonu ve egemen sınıfın ekonomik artı değerini ele geçirmek amacıyla hassas araziler üzerine inşa edilmiş olup, manzaraya ve çevresel dengeye suç niteliğinde zarar vermektedir.

3. Sözleşmelerin yöneticisi olarak ABD'nin emperyalist müdahalesi

ABD hükümeti tarafından sağlanan acil yardım, hayırseverlik amaçlarına hizmet etmemektedir. Geçtiğimiz Ocak ayında Başkan Maduro'nun kaçırılmasının ardından Venezuela'da fiilen devam eden işgal ve siyasi vesayet bağlamında, ABD yönetimi Venezuela'nın yurtdışına yaptığı petrol satışlarından elde edilen fonları kontrol etmekte ve bloke etmektedir.

Dolayısıyla, ABD emperyalizmi paranın anahtarını elinde tutuyor ve —uluslararası kuruluşlar aracılığıyla sağlanan insani yardım kisvesi altında— yol, liman, otel ve konut inşaatı alanlarındaki milyarlarca dolarlık yeniden inşa sözleşmelerinin tahsisini doğrudan yönetecek. ABD'li inşaat şirketleri, yerel burjuvazinin ortakları ve paravanlarıyla birlikte (hem geleneksel muhalefetten hem de Maduro'nun yerine Delsy Rodríguez'in geçmesine kayıtsız kalan Bolivarcı Cumhuriyet ile ilişkili iş gruplarından) orta ve batı kıyısına akın ederek, hasar görmüş altyapının yeniden inşası ve kârlı plaj turizmi işinin yeniden canlandırılmasından elde edilecek ganimeti aralarında paylaşıyorlar.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ile Latin Amerika ve Karayipler Kalkınma Bankası'nın (CAF), çökmüş altyapının yeniden inşası için özel finansman fonlarının oluşturulduğunu neredeyse eşzamanlı ve hızlı bir şekilde duyurmuş olmaları, hiçbir şekilde tesadüfi bir olay ya da hayırseverliğin bir göstergesi değildir. Uluslararası finans sermayesi akbaba hızıyla hareket eder: Reformizm ve yurttaş duyarlılığının bir insanlık trajedisi gördüğü yerde, emperyalizmin teknokratları birikim döngülerini ve kredi bağımlılığını yeniden başlatmak için olağanüstü bir fırsat penceresi görürler.

Bu “acil durum” kredileri bağış değildir; bunlar, gelecekteki kemer sıkma planları ve gerileyen mali reformlar yoluyla doğrudan Venezüella işçi sınıfının sırtına yüklenecek yeni bir devlet borcudur. IMF ve CAF, büyük inşaat tekellerinin kârını korumak için devreye giriyor; Venezüella burjuva devletinin uluslararası şirketlerin ve yerel burjuvazi ortaklarının sözleşmelerini ödemek için gerekli likiditeye sahip olmasını sağlarken, aynı zamanda yeni finansal şantaj mekanizmasını da devreye sokuyorlar.

Gerçek “Çifte Sömürü”, İşçilerin İkili Sömürüsü

Haziran 2026'daki felaket, ücretli emeğin sömürülmesine ilişkin kısır döngüyü tamamlıyor. Aşırı iş güvensizliği ve yoksulluk sınırındaki ücretler altında, enkazları temizlemek ve yıkılan her lüks oteli, her limanı ve her binayı yeniden inşa etmek zorunda kalacak olan, proleter işgücü olacaktır. Ancak yeniden inşa tamamlandığında, kapitalist piyasa yasaları ve sefil ücretler, işçilerin bu tatil altyapılarına ve insana yakışır konutlara erişimini bir kez daha engelleyecektir.

Felaketin spekülatif barbarlığı karşısında işçi sınıfının tek geçerli tarihsel yanıtı, seçim maskaralığıyla kopuş, rejimin hain sendika liderlikleriyle kopuş ve ücretlerin, emekli maaşlarının artırılması ve çalışma süresinin kısaltılması için grevler düzenlemektir; Bu grevler, hedeflerimize ulaşmak için süresiz bir genel greve varana kadar giderek daha geniş, koordineli ve birleşik hale gelmelidir; ta ki gerçek sınıf sendikaları içinde örgütlenmiş ve uluslararası komünist parti tarafından yönetilen işçi sınıfının siyasi iktidarı ele geçirmesiyle devrimci bir sonuca ulaşana kadar. Bu, proleterlerin ölümünü Sermayenin can kaynağı haline getiren ücretli emek sömürü sistemini yıkmak amacıyla yapılmalıdır.

CHP'ye “Mutlak Butlan” Ataması: Burjuva Yargı Savaşında Yeni Bir Cephe

EKPİ8'de “Türkiye Burjuva Siyaseti Kaosa Sürükleniyor” başlıklı yazımızda şöyle yazmıştık:

“AKP-MHP ittifakının iktidarını korumak amacıyla yaptığı hamlelerin başında CHP'ye karşı bir yargı savaşı başlatmak geliyor. Daha önce Kürt milliyetçisi harekete karşı yapılanları tekrarlayarak, onlarca CHP üyesi belediye başkanı, büyük ölçüde şüpheli gözükten iddialar öne sürülerek tutuklanmış ve görevden alınmış durumda. Dahası, AKP-MHP iktidarı, yargı yoluyla CHP'nin mevcut yönetiminin kendisini değiştirmeye seçeneğini bariz şekilde elinde tuttuğunu gösteriyor. CHP'nin oldukça popüler olan mevcut başkanı Özgür Özel'in, artık itibarını neredeyse tamamen yitirmiş eski başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nu devirdiği kongrenin şaibeli olduğu iddiasıyla açılan dava CHP İstanbul İl Başkanlığı'na Kılıçdaroğlu'na yakınlığıyla bilinen bir ismin kayyum olarak atanmasına yol açtı.

Başta İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu olmak üzere CHP'li belediye başkanlarının tutuklanması karşısında tutum alması yönünde tüm çağrılara sessiz kalan ve artık muhalif basından ziyade yandaş basına konuşmayı tercih eden Kılıçdaroğlu da, oldukça yaygın tepkilere rağmen şayet mahkeme kendisini kayyum olarak CHP'nin başına getirirse görevi kabul edeceğini açıkça ifade etti.

Buna karşı mevcut CHP yönetimi kolayca ve başarılı bir biçimde hem kadrolarını hem de tabanını harekete geçirdi ve bir dizi olağanüstü kurultay düzenleyerek demokratik meşruiyetini kanıtladı. Bu koşullar altında Kılıçdaroğlu'nun tekrar CHP'nin başına getirilmesinin istenen etkinin tersini yaratacağını gören iktidar, CHP'ye şimdilik bu yargı darbesini vurmada ve kurultay davası mevcut CHP yönetiminin lehine sonuçlandı. Buna karşın CHP yönetimi bu sonucu kutlamadan Ekrem İmamoğlu'na karşı savcılığın iddianamesi açıklandı. 2000 yılın üzerinde hapis cezası alması istenen İmamoğlu, bir suç örgütü kurmakla ve suçlarını örtbas etmek için önce CHP yönetimini ele geçirmekle ve sonra cumhurbaşkanı aday olmakla suçlanıyordu. Dolayısıyla İmamoğlu iddianamesi mevcut CHP'yi bir suç örgütünün kontrolündeki bir parti olarak tanımlıyordu. İddianamenin açıklanmasının ardından CHP'nin kapatılması bile tartışılmaya başlandı. Dolayısıyla CHP'ye karşı yargı savaşı bütün şiddetiyle sürmeye devam ediyor.”

21 Mayıs 2026 tarihinde, AKP-MHP iktidarı güdümündeki Türk burjuva yargısı, ana muhalefet partisi CHP'nin Ocak 2024'te gerçekleşen ve Kılıçdaroğlu yönetiminin Özel ve İmamoğlu'nun başını çektiği değişimciler tarafından devrildiği olağan kongreyi “mutlak butlan” gerekçesiyle iptal etti. Böylelikle hukuk sistemi, Kılıçdaroğlu'na koltuğunu iade etmiş oldu. Partisini hedef alan yargı savaşının savlarını doğru kabul eden Kılıçdaroğlu, vakit kaybetmeden partinin “suça bulaşan” üyelerinden arınacağını ilan etti. Böylelikle Kılıçdaroğlu, kimi milletvekilleri ve il başkanları dâhil pek çok rakibini partiden ihraç etmeye koyuldu.

Özel ve ekibi, CHP genel merkezini çok ciddi bir direniş göstermeden Kılıçdaroğlu ve destekçilerine bıraktı ve kendiliğinden eylem ve hatta grev çağrılarını kulak asmadı. Buna karşın önceki aylarda gerçekleştirdiği kontrollü gösterileri sürdürdü. Özel'in ekibinin parti örgütünün ve tabanının neredeyse tümünün desteğine sahip olmayı sürdürdüğü kısa sürede gözler önüne serilecekti. Özel'in daha “radikal” eylemliliklere kapıyı kapaması bile, burjuva siyaseti açısından doğru

bir hamleydi. Kendiliğinden eylemler, hele grevler, Özel'in desteklerini almadığı takdirde iktidara gelebileceği burjuva çevreleri ürkütürdü. CHP örgütü ve tabanının yanı sıra, hem Kürt milliyetçisi Dem Parti, hem de İyi Parti ve Zafer Partisi gibi muhalif faşist partiler de atanmış CHP yönetimine karşı seçilmiş CHP yönetimini desteklediler.

Kılıçdaroğlu'nun CHP genel başkanlığı koltuğuna yeniden kavuşması, geniş muhalif kitleler nezdinde nefret ve tiksinti uyandırdı. Yıllar boyunca Kılıçdaroğlu'na ve partisine oy vermiş on milyonlar, şimdi ona “kukla” ve hatta “hain” diyorlardı. Kılıçdaroğlu Erdoğan'ın kuklası olabilir, partisine ihanet etmiş de olabilir, ama dün olduğu gibi bugün de Türkiye'deki burjuva rejimin sadık bir hizmetkârıdır. Kılıçdaroğlu dün neydiyse bugün de odur. Dün Kılıçdaroğlu'nun yanında yer alan Özel'i bugün karşısında konumlandırılan ise ilkesel değil konjonktürel bir durumdur.

Buna karşın Özel, muhalif kesimin gönlündeki kahramanlık makamını pekiştirdi. Özel, partisi için sonuna kadar mücadele edeceğini ilan etmiş olsa da bu gerçek bir plandan ziyade tabanını konsolide etmek için yaptığı gayet makul bir hamleden ibaret. Kuşkusuz, Özel ve ekibinin CHP adıyla siyaset yapması ve CHP'nin ekonomik kaynaklarından faydalanması artık mümkün değil. Şimdiden burjuva siyasi kulisleri, Temmuz ayında yeni bir partinin kurulacağı haberleriyle dolu. Kimi anketlere göre bu partinin oyunun Özel CHP'sinin eski oyuna yakın, hatta daha fazla olması, bu hamlenin iktidar için ciddi riskler taşıdığını gözler önüne seriyor. Kılıçdaroğlu, elinde kalacak az sayıda milletvekiliyle AKP-MHP bloğuna Erdoğan'ın tekrar cumhurbaşkanı aday olmasını mümkün kılacak bir anayasa değişikliğinde destek olabilir, ama bu destek kalan az sayıda seçmenini de yitirmesine ve muhalif kitlelerin gözündeki hain damgasının pekişmesine neden olacaktır. Kısaca yargı savaşında açılan bu yeni cephe, iktidar için bir kumar niteliğindedir. Buna karşın muhalefet varoluş savaşı vermektedir.

Peki, işçi sınıfı burjuva partiler arasındaki bu savaşın neresinde durmalıdır? Bu soruya komünistler olarak yanıtımız nettir: Dışında ve karşısında!

AKP ve MHP'nin tabanında, iktidarın nimetlerinden nemalanan kesimlerin yanı sıra, Erdoğan'ın kişilik kültürünün ve dinci ve faşist ideolojilerin etkisiyle sınıf çıkarlarını hiçe sayan geniş emekçi kitleler bulunmaktadır. Ana muhalefetin tabanı sınıf mücadelesine daha

yatkındır, hatta işçi hareketlerini destekleme eğilimindedir, ama sosyal demokratlar ve onların kuyrukuna takılmış oportünistlerin etkisiyle öncelikleri diktatörlüğe karşı demokrasi mücadelesidir. Oysa kapitalizm altında her demokrasi aslında burjuva diktatörlüğüdür. Türkiye işçi sınıfının burjuva siyasetinin farklı kutupları etrafında toplaşıp birbirlerine karşı düşmanlaşması da sadece Türk burjuvazisinin ve her iki taraftan burjuva siyasetçilerinin işine gelmektedir.

Yarın Özel, İmamoğlu veya bir başkası seçim kazanıp Türk burjuva rejiminin başına geçebilir. O zaman bugün bol keseden atılan işçi yanlısı vaatler unutulacak, aynı sömürü düzeni baki kalacaktır. İşçi sınıfı birleşip yaşam ve çalışma koşulları için, gerçek sınıf sendikaları için mücadele etmek için o günleri beklememeli, şimdiden gerçek mücadeleye, sınıf mücadelesine girişmelidir.

Türkiye’de ve dünyadaki tüm ülkelerde işçi sınıfının güvenilebileceği tek bir partisi vardır, o da Enternasyonal Komünist Partisi’dir.

İsrail Burjuvazisinin Alt Emperyalizmi

İsrail Devleti’nin Amerika’yı çatışmanın içine sürüklediğini, Netanyahu’nun Washington’u manipüle ettiğini, Amerikan-İsrail Kamu İşleri Komitesi’nin (AIPAC) Kongre’yi satın aldığını, bunun İsrail’in savaşı olduğunu ve Amerika’nın da bu savaşa sürüklendiğini durmadan duyuyoruz. Bu söylem her yerde: liberal basında, savaş karşıtı harekette ve “sol”un bazı kesimlerinde.

Ancak bu söylem temelden hatalıdır. Ne lobi hayali olduğu için ne de Netanyahu’nun böyle hedefleri olmadığı için. Bu söylem, aracı ile yaratıcıyı karıştırdığı için hatalıdır. Washington’un Tel Aviv’in arkasına sakanmasına imkân tanımaktadır. İdeolojiyle değil, ekonomiyle, sermayenin hareketiyle başlamalıyız.

Amerika Birleşik Devletleri, 1949’dan beri İsrail Devleti’ne askeri yardım sağlamaktadır; ancak 1973 savaşına kadar bu yardımlar mütevazı miktarlarda kalmıştır. 1973 savaşından sonra yardım miktarı bir kat artarak yıllık 3 milyar dolara ulaşmış ve bu rakam o günden beri değişmemiştir. 2009 yılına gelindiğinde, yardımların neredeyse tamamı askeri nitelikteydi ve sivil

yardımlar tamamen ortadan kaldırıldı. Amerika Birleşik Devletleri, İsrail toplumunu finanse etmiyor. Bölgede askeri bir rol üstleniyor.

Ancak yardım, para değildir. Bu yardımlar, yalnızca Amerikan silah üreticilerinden (Lockheed Martin, Raytheon, Boeing, General Dynamics) satın alınabilen kuponlardır. İsrail Devleti’nin bu yardımı Amerika Birleşik Devletleri’nde harcaması zorunludur. Her bir dolar, Amerikan silah sermayesine geri dönmektedir. İsrail’de üretilebilecek üniformalar ve savaş erzakları bile, kuponların orada harcanması gerektiği için Amerikan şirketlerinden satın alınmaktadır. Dolayısıyla, Amerikan hükümetinin İsrail’e yılda üç milyar verdiğini duyduğumuzda şunu anlamalıyız: Kendi silah endüstrisine yılda üç milyar veriyor ve ürünü bir müstemleke devletine gönderiyor. Enflasyona göre düzeltilmiş reel değerlerle bakıldığında, yardım 1979’da zirveye ulaştı ve 2010’a gelindiğinde yaklaşık beşte birine geriledi. Amerika daha az ödüyor, ancak daha fazlasını talep ediyor.

2016 yılında Obama yönetimi, İsrail ile on yıllık bir anlaşma imzaladı; bu anlaşma, İsrail’e yardımın bir kısmını askeri sanayisine harcama ayrıcalığı tanıdı; bu, başka hiçbir ülkenin bugüne kadar sahip olmadığı bir ayrıcalıktır. Ancak anlaşma, süresi boyunca İsrail’in Kongre’den ek fon talep etmesini engelledi. Ancak İsrail, eşit şartlarla karşı karşıya değil; şartlar, İsrail’in tabii olduğu bir yapıdadır.

Bu tabii konum, pek çok kez kanıtlanmıştır. 1980’lerde İsrail, Amerikan uçaklarına doğrudan rakip olacak kendi savaş uçağını — Lavi — üretmeye çalıştı: bu, askeri-sanayi bağımsızlığı için bir girişimdi. Amerika Birleşik Devletleri bu projeyi baltaladı. Teknoloji lisanslamasını geciktirdiler, maliyet tahminlerini yüzde 40 oranında şişiren bir Pentagon raporu hazırladılar, üçüncü taraflara satışlara veto koymakta ısrar ettiler ve nihayetinde rakip Amerikan sistemlerini “yardım” adı altında bedelsiz olarak sundular. Proje başarısız oldu. Binlerce işçi işini kaybetti. Ve tüm İsrail silah endüstrisi, yeni bir iş bölümü etrafında yeniden yapılandırıldı: ABD, savaş platformlarını —tanklar, jetler, savaş gemileri— tekelleştirirken, İsrail yalnızca tamamlayıcı bileşenler üretiyor. F-15 için kask ekranları. F-16 için seyrüsefer sistemleri. Hedefleme optikleri. Amerikan teçhizatına uyan ve hiçbirleriyle rekabet etmeyen parçalar.

Ne AIPAC ne de neokonlar Lavi'yi kurtaramadı. İsrail sermayesinin çıkarları, Amerikan sermayesinin çıkarlarıyla gerçekten çatıştığında, İsrail her seferinde boyun eğdi.

Temel silahlar alanındaki rekabetten dışlanan İsrail, kendine bir niş yarattı: baskı teknolojisi. Gözetleme sistemleri, biyometrik tanımlama, otomatik kontrol noktaları, çevre savunması ve isyan kontrolü — hepsi on yıllarca süren askeri işgal boyunca geliştirilmiş, esir durumundaki Filistin halkı üzerinde test edilmiş ve ardından “savaşta kendini kanıtlamış” olarak küresel pazara sunulmuştur. 11 Eylül'den sonra bu niş patlama yaşadı.

Netanyahu, saldırıların “İsrail için iyi” olduğunu söyledi — çünkü küresel terörle mücadele, İsraili şirketlerin zaten sattığı ürünler için devasa bir pazar açmıştı. İsrail'in silah üretiminin yüzde 80'i ihraç ediliyor; bu oran, ABD'ninkinin dört katı. 2012 yılında, İsrail işgücünün yaklaşık yüzde 5'i silah endüstrisine bağımlıydı; bu, sanayi sektörünün üçte birini oluşturuyordu. Filistin topraklarındaki askeri işgal, İsrail ekonomisinden ayrı değildir. Bu işgal, ekonominin en önemli sektörünün itici gücüdür. Her bombalama kampanyası bir ürün tanıtımıdır. Her savaş bir ticaret fuarıdır.

İşgal, İsrail devletine Amerikan yardımından elde ettiği gelirden daha fazla maliyete mal oluyor; bu eşik 1999 civarında aşıldı. Filistin direnişinin körüklediği güvenlik harcamaları, yerleşim yerlerine verilen sübvansiyonların neredeyse üç katıdır. İsrail'de yoksulluk artıyor, okullar geriliyor, sosyal hizmetler ortadan kaldırılıyor. Ancak silah şirketleri patlama yaşıyor. Maliyetler toplumsallaştırılıyor ve İsrail ile Amerikan işçi sınıfları arasında dağıtılıyor. Kârlar ise silah sermayesinde, güvenlik şirketlerinde ve daha geniş uluslararası finans devrelerinde özelleştiriliyor. Ortadoğu'daki savaşların, sadece İsraili şirketlerin değil, küresel ölçekte petrol ve silah şirketlerinin kâr tahminlerini artırdığı ortaya çıkmıştır.

İşgal, kalıcı istikrarsızlığı besler. İstikrarsızlık, petrol fiyatlarını yükseltir. İstikrarsızlık, silahlara olan talebi artırır. Filistin sorunu, kimse çözemediği için değil, çözülememesinin kârlı olması nedeniyle hâlâ çözümsüz kalmaktadır.

İşte yapı budur. Ve bu yapı içinde, lobi gerçek ama ikincil bir işlev görür. AIPAC'ın gücünü inkâr etmeyelim. Bir günde yetmiş senatörün imzasını toplayabilir.

Düzinelerce “Siyasi Eylem Komitesi” aracılığıyla kampanya fonlarını yönlendirir. Kamuoyunu şekillendirir ve eleştirenleri susturur. Bunların hepsi belgelenmiştir. Ancak lobinin Amerikan politikasını hizmet etmekten ziyade dikte ettiği iddiası, neden-sonuç ilişkisini tersine çevirmektedir. Lobi başarılıdır çünkü gündemi, Amerikan sermayesinin başlıca kesimlerinin zaten talep ettikleriyle uyumludur. İsrail'in “stratejik bir yük” olduğu argümanı, ancak şu soruyu sorarsak geçerli olur: Kimin için bir yük? Silah üreticileri, petrol şirketleri ve iç güvenlik sektörü için bu ilişki son derece kârlıdır. Yük, Amerikan işçilerinin ve vergi mükelleflerinin omuzlarına biniyor—ancak onların çıkarları, burjuva dış politikasının hizmet ettiği çıkarlarla hiçbir zaman örtüşmemiştir. Bu, ulusal çıkarların çarpıtılması değildir. Bu, maliyetlerin toplumsallaştırıldığı ve kârların özelleştirildiği emperyalizmin normal işleyişidir.

Ayrıca şunu da belirtelim ki, lobinin argümanını en yüksek sesle destekleyenler, gerçekte ne önerdikleri sorulduğunda, Amerika'nın Ortadoğu'daki hâkimiyetine son verilmesini talep etmiyorlar. Onlar, “dış denge” dedikleri şeyi talep ediyorlar: sahada daha az askerle Basra Körfezi petrolünün kontrolü. Daha verimli bir emperyalizm.

Her türlü komplo teorilerini reddettiğimiz de açık olmalıdır. Partimizin “Yahudi sorunu”na ilişkin analizi her zaman nettir: her milletten burjuva ve proleterlerin olduğu gibi, her zaman zengin Yahudiler ve yoksul Yahudiler olmuştur. Bütün bir halka, egemen sınıfının —ya da daha kötüsü, dünya olaylarını yöneten karanlık bir çetenin— özelliklerini atfeden genelleme, gerici ideolojinin en eski hilesidir. Bu, yüzyıllardır Yahudilere karşı kullanılmıştır. Bugün ise bu yöntem Araplara, Müslümanlara ve emperyalizmin şeytanlaştırması gereken her halk kitlesine karşı kullanılıyor. Biz bu genellemeye duygusal çağrılarla ya da liberal ahlakçılıkla karşı koymuyoruz. Ona sınıf analizi ile karşı koyuyoruz. İsraili burjuvazi, İsraili işçileri sömürür. Filistinli burjuvazi, ister El Fetih ister Hamas rozeti taksın, Filistinli işçileri sömürür. Amerikan sermayesi ise hepsini sömürür. Mesele halklar, ırklar ya da dinlerle ilgili değildir. Mesele, her zaman olduğu gibi, sınıftır.

Bunu mevcut savaşta görüyoruz. ABD, Netanyahu istediği için İran'ı bombalamıyor. ABD, İran'ı bombalıyor çünkü İran, dünya petrolünün beşte birinin geçtiği Basra Körfezi enerji koridoru üzerinde Amerika'nın rakipsiz hegemonyasının önündeki son büyük

engeldir. Çünkü piyasadan çekilen Körfez petrolü, fiyatları Amerikan üreticiler için ideal seviyeye çıkarır. Çünkü bu savaş, yarım asırdır ilk kez yeni bir Amerikan rafinerisinin inşasına yol açtı.

Netanyahu liderlik ediyor gibi görüldüğünde —İsrail ilk saldırıyı yaptığında, İsrail istihbaratı hedefleri belirlediğinde— gördüğümüz şey, alt-emperyalist yürütme kolunun görevini coşkuyla yerine getirmesidir. Efendisine emir veren hizmetkâr değil, maaşının ke-sintisiz gelmesi için yararlılığını kanıtlayan hizmetkârdır.

Ne zaman biri Netanyahu'yu işaret edip onun Amerika'yı bu savaşa sürüklediğini söylese, Amerikan sermayesine iyilik yapmaktadır. Washington'un kendi aracının arkasına saklanmasına izin vermektedir. Savaşın mimarlarının suçlama ve kınamadan kaçmasına izin vermektedir.

Bu kafa karışıklığı teorik değil. Şu anda, bu savaşın ortasında yaşanıyor. Üç hafta önce, Trump'ın Ulusal Terörle Mücadele Merkezi direktörü, on bir kez savaş görevine çıkmış bir Yeşil Bereli, bir Altın Yıldız'ın eşi ve tanınmış bir MAGA taraftarı olan Joe Kent, protesto amacıyla istifa etti. İstifa mektubunda, İran'ın acil bir tehdit oluşturmadığını, savaşın "İsrail ve onun güçlü Amerikan lobisinin baskısı nedeniyle" başlatıldığını ve İsrail'in Amerika'yı Irak'a sürüklemek için kullandığı "aynı taktikleri" kullandığını iddia etti. On milyonlarca insana ulaşan Tucker Carlson, savaşı "kesinlikle iğrenç ve şeytani" olarak nitelendirdi ve bunun "Amerika Birleşik Devletleri'nin değil, İsrail'in savaşı" olduğunu ilan etti. Megyn Kelly ise suçu "İsrail Öncelikçileri"ne attı. Candace Owens, Marjorie Taylor Greene ve diğerleri de bu görüşe katıldı. Amerikan sağında "arkadan bıçaklanma" olarak adlandırılan yeni bir anlatı yaygınlaşıyor: Başkan, yabancı bir güç tarafından aldatılarak "Önce Amerika" ilkesine ihanet etti.

Bu eleştirilerin hepsinde eksik olan bir şey var: bunları dile getirenlerin hiçbiri petrol fiyatlarındaki artıştan kazanç sağlamadı; kaya gazı üreticilerinin var olabilmesi için varil başına 65 dolarlık fiyatın sabit kalması gerekiyordu ve onlar da bu fiyatlardan yararlanıyor. Kent'in çerçevesi tamamen Amerikan sermayesini koruyor: sorunun yabancı güçlerin manipülasyonu olduğunu ve çözümün daha saf bir milliyetçilik olduğunu savunuyor. İsrail'in etkisinin ortadan kaldırılması, Amerikan dış politikasını rasyonel, barışçıl ve iyi niyetli hale getirecek.

Bu yanlıştır. Emperyalizmin savaşa sürüklenmesi için bir hileye gerek yoktur. Savaşı kendi başına başlatır. Savaş, emperyalizmin aşırı üretime direnme, enerji pazarlarını güvence altına alma, rakiplerini dizginleme ve politikayı yönlendiren çıkarları olan silah ve petrol sektörleri için kâr yaratma yoludur. İsraili burjuvazi bu süreçte bir araçtır —istekli ve coşkulu bir araç— ancak bu aracı yok etmek, onu kullanan eli durdurmaz.

On yıllar boyunca bu tezi doğruladık. Ulusal yol, kapsamlı bir şekilde sınılandı. 1970'te Ürdün katliamlar gerçekleştirirken, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) Ürdün halkını örgütlemesine izin verilmedi. 1976'da Suriye birlikleri Tell El Zaatar'ı elli iki gün boyunca kuşatırken, İsrail gemileri bölgeyi denizden ablukaya aldı ve FKÖ, diplomatik konumunu korumak için kenara çekildi. 1982'de Beyrut'ta FKÖ şehri savundu ancak halkı asla silahlandırmadı; çokuluslu güçler geldiğinde bölgeyi boşalttılar ve ardından Sabra ile Şatila katliamları yaşandı. 1993'te Oslo Anlaşması bu durumu kalıcı hale getirdi: FKÖ, Filistin Yönetimi'ne dönüştü; işgalin bir alt yüklenicisi, İsrail'in gölgesinde ticari çıkarlar karşılığında düzeni sağlayan bir polis gücü haline geldi. Her seferinde işçiler hayatlarıyla bedel ödediler ve burjuvazi diplomatik kazanımları topladı.

Biz daha iyi bir uluslararası politika çağrısında bulunmuyoruz. Reformlar, daha iyi politikacıların seçilmesi ya da emperyalizmin gücüne karşı daha etkili bir denge unsuru çağrısında bulunmuyoruz. Bunlar, emperyalizmin ekonomik olarak daha fazla, daha sessiz ve daha az utanç verici bir şekilde işleyişini isteyen burjuvazinin kendi eleştirilerinin reçeteleridir. Biz, bu savaşları üreten sistemin yıkılmasını talep ediyoruz. Komünistler olarak, bir asırlık karşıdevrim tarafından teyit edilmiş programın arkasındayız: hiçbir burjuva devlete destek yok, proletaryayı sömürücülerine zincirleyen hiçbir sahte ulusal harekete destek yok, vatansever cephe yok, kutsal birlik yok, "daha az kötü" diye bir şey yok. Savaş halindeki her ülkede devrimci yenilgicilik. Emperyalist savaşı sınıf savaşına dönüştürmek.

Gerekli olan, işçi sınıfının kendi çıkarlarını tek başına savunmak için bağımsız örgütlenmesidir; rejimin aygıtından arındırılmış sendikalarda, kendi partisinin —değişen siyasi akımlar karşısında tereddüt etmeyen ve hareketlerin peşinden gitmeyen, ancak demir gibi bir disiplin ve teorik netlikle, sermaye krizinin sınıfı tarih

sahnese çıkaracağı ana hazırlanan— komünist devrim partisinin önderliğinde.

Arap ulusal yolunun tıkalı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum 1967’de teyit edilmiş, 1970, 1976, 1982 ve 1993’te kanla mühürlenmiştir. Ne İran milliyetçiliği, ne Filistin milliyetçiliği, ne de İsrail milliyetçiliği ileriye giden yolu göstermektedir. Artık tek talep ettikleri, işçilerin ölmekte olan bir dünyayı korumak uğruna ölmesidir.

Sadece işçi sınıfının uluslararası kurtuluşuna giden yol net olarak ortada durmaktadır. Tüm sınırların ötesinde, tüm devletlere ve tüm burjuvazilere karşı proletaryanın bağımsız örgütlenmesi. Filistinliler, İsraililer, İranlılar, Avrupalılar, Amerikalılar, Asyalılar: hepsinin ortak bir düşmanı vardır.

Bunu 1967’de söylemiştik ve tekrar ediyoruz: Ya Orta Doğu’daki proleterler, emperyalist metropollerin proleterlerinin ırk, devlet ya da din sınırlarını tanımayan bir mücadele örneği sergilemesi eşliğinde, kendi burjuvazilerinin iktidarını devirmek için birlikte savaşacaklar; ya da yine savaş çıkacak. Orada ve her yerde. Bugün ve yarın.

Ancak bu savaşı dayatan sistem, onu sona erdirecek mezar kazıcılarını da silahlandırıyor. Komünistler olarak görevimiz hazır olmak.

Eşcinsellere ve Translara Yönelik Baskılar: Yeni Bir Kaftan Değil, Tek Yol Komünist Devrim!

Değişen Coğrafyalar, Değişen Maskeler

Burjuvazinin siyasal gücünü pekiştirmesiyle beraber ortaya çıkan yasal haklar ve toplanma özgürlüklerinin gözleri boyadığı Avrupa’dan, heteroseksüelliğin dışında kalan ilişkilerin suç ve hatta idam sebebi sayıldığı Orta Doğu rejimlerine kadar dünyanın dört bir yanındaki eşcinsel ve trans işçiler, özgürlük ve eşitlik talepleri için mücadele ediyor.

Avrupa ülkelerinde görülen yasa önünde eşitlik ve toplanma özgürlüğü, ne eşcinsel ve trans işçilere gerçek bir mücadele alanı tanımakta ne de onları özgürleştirmektedir. Tarih boyunca hiçbir yasal hak ve özgürlük mücadelesiz kazanılmamıştır. Ancak, bu hak ve özgürlükler burjuva devletinin elinde tek bir işleve hizmet eder: hakların yasalaşmasıyla var olan müca-

deleyi etkisiz hale getirmek, mücadeleciler kitleleri pasifleştirmek. Artık eşcinsel ve trans işçiler de, diğer işçiler gibi, yasa önünde burjuvazinin çizmesi altında eşittir.

Türkiye’deki Durum

Eşcinsel ve transların Türkiye’deki durumu, yüksek sayıda nefret kaynaklı cinayetleri ve burjuva demokratik haklarının bu bireyleri kapsamaması sebebiyle, gerek ülkenin *Batıcı* gerekse *Doğucu* kesimlerinde büyük ölçüde Orta Doğu rejimlerini andırmaktadır. Rıza gösteren iki kişi arasındaki ilişki, kişilerin cinsel yönelim ve kimlikleri veya protesto amaçlı barışçıl toplanmalar Türkiye’de suç sayılmasa da hâlâ diğer ülkelerde görülen *hemcinsler arası evlilik* gibi pozitif ayırıcı yasalardan bir eser yoktur. Eşcinsel veya trans bir işçi kapalı kapılar ardında tutması beklenen kimliğiyle gurur duyma veya bu gururunu açık mecralarda ifade etme ve hatta acılarını paylaşan insanları da buna davet etme “hatasına” düşerse “*aile yapısına zarar vermekten*” hüküm giyebilir. Üstelik bahsedilen toplanma hakları kâğıt üstünde mevcut olsa da valilik veya kaymakamlığın bir kararıyla bu hakkın gasp edilmesi, 1 Mayıslar ve 8 Martlarda olduğu gibi gözaltılar ve polis şiddetiyle yüzleşmek işten bile değildir.

Buna ek olarak çoğu zaman Türk Ceza Kanunundaki “müstehcenlik” suçu ile genel medyada eşcinsel ve trans bireyleri içeren herhangi bir içerik anında sansürlenmektedir. Ayrıca Avrupa Konseyi’nin kadınlara, eşcinsellere ve translara yönelik şiddeti burjuva hukuku ile önlemeyi hedeflediği İstanbul Sözleşmesi’nden Türkiye’nin 20 Mart 2021’de cumhurbaşkanlığı kararı ile çıkması da, sözleşme iktidar tarafından kabul edilmiş olsaydı bile kadınlara, eşcinsellere ve translara yönelik şiddeti engellemeyecek olması gerçeği bir yana, iktidarın perspektifini gözler önüne sunmaktadır.

Burjuva hukukunun özgürlük görünümlü baskıları bir yana, Türkiye’de eşcinsel ve transların yaşadığı sorunlar başlıca sistematik cinayetler ve özellikle trans kadınların sürüklendiği seks işçiliğidir. Kadın, eşcinsel ve trans cinayetleri, hem dünyada hem Türkiye’de istatistiksel olarak her yıl artmaktadır. Fakat konu translar olunca cinayet kurbanlarının kayıtlara doğumlarında atanan cinsiyetleri, yani “erkek” ve “kadın” olarak, cinsiyet kimlikleri yok sayılarak geçmesinden dolayı trans cinayetlerinin net bir sayısına bile ulaşılamamaktadır, ayrıca bu cinayetlerin kurbanlarının büyük bir çoğunluğu da seks işçisidir. Diğer bir

deyişle, burjuvazi işyerinden men edilen ve ötekileştirilen trans kadınlara tek açık kapı olarak seks işçiliğini bırakmakta ve bu sayede sistem kendi yarattığı sığ algıları kitlelerin gözünde pekiştirmektedir. Bu ötekileştirme, trans kimliğinin “iş ahlakı” ve “işyeri disipliniyle” uyumuyor gibi sunulmasına dayandırılmaktadır. Bu sayede yaratılan transfobik algı açıktır: *her trans işçi olası bir seks işçisidir*. Dönüp dolaşılıp varılan nokta son çareleri seks işçiliği olan, işyerinden reddedilmiş translardır.

Ataerki

Ataerki düzen, sınıflı toplumların başlangıcıyla ortaya çıkmış, tarih boyunca değişen sınıf dinamikleri içinde farklı maskelere bürünerek varlığını sürdürmüştür. Herhangi bir yasal düzenleme veya demokratikleşmeye rağmen ataerki olmadan bir kapitalizmden söz edilemez ve kapitalizmin dünya çapında yenilgisine kadar o kutsallığını koruyacaktır.

Tarihin defalarca kanıtladığı üzere ataerkinin zulmü, yasal düzenlemeler ve demokrasi yoluyla aşılacaktır. Ataerki ancak mücadeleye önderlik eden, onun ön saflarında yer alan kadınlar, eşcinseller ve transların çetin çabasıyla yenilecektir. Başka bir yol ne mümkündür, ne de gereklidir. Ataerki, onun mevcut garantörü kapitalizmin içinden gelen bir taktikle yıkılmayacak, ancak kendini zayıflamış göstererek yeni bir forma bürünecektir.

Kesişimsellik

Özünde burjuva ve ataerki besleyen açıklamalardan biri de *kesişimsellik*dir. Komünist hareketin *her şeyi sınıfa indirmediği* algısıyla öne sürülen kesişimsellik; ataerki zulmün sınıflı toplumun doğuşuna dayandığı ve miras gibi malvarlıklarının ataerki elinde toplanmasını sağlayan emeğin bir yeniden üretim düzeni olduğunu değil, bu zulmün bütün bunlardan bağımsız bir kavram olduğunu öne sürmektedir. Ancak bu yanlış ve eksik algıyla hareket eden düşünce, söz konusu savın ötesinde sistemli bir açıklama sunmakta yetersizdir. Kesişimselliğe göre, işçi sınıfını gitgide daha da daralan etiketler ve isimlendirmelere sıkıştırılan değişken kimlikler sürdürülmesi gereken birer *farklılık*dir.

Gerçek komünist düşünce ve hareketin savunduğu hakikat ise her zaman günümüzdeki zulüm ve baskının temellerinin sınıflı toplumla birlikte atıldığıdır: cinsiyet günümüzün kalıpları veya biyolojik temeller üzerinden değil, toplumu var eden üretim ile beraber

sosyal olarak gelişmiş, bu yüzden de tarihsel ve toplumsal farklılıklara tabidir. Zulmü aşmanın tek yolu ise, LGBT hareketinin yaptığı gibi ezilene kendini iyi hissedeceği yeni bir kaftan biçmek değil, yağını ezdiği mazlumların kanında arayan sermayenin bu amansız zulüm makinesini en küçük dişlisine kadar parçalamaktır: tek yol komünist devrimdir.

Tek Yol Örgütlü Mücadele

Bütün bunların ışığında, burjuva kimlik siyasetçiliği, sözde ilerici siyasi partiler ve bu partilerin sınıf işbirlikçisi yöntemleri; konu nefret cinayetleri ve kötü yaşam koşullarını engellemeye geldiğinde yine herkesin yüzünü kara çıkarmıştır. Acısını çektiğimiz bu kötülükler ancak yegâne devrimci sınıf olan proletaryanın kendi eylem ve taktikleri ile değişebilir. Tek tek cinayetlerin yasını tutan ve fikri “ifade özgürlüğünün” ötesine geçemeyen aktivizm anlayışının yerini seks işçiliğine mahkûm transların, katledilmeleri cinsiyetleri ve farklı cinsel yönelimleri yüzünden vacip görülen insanların ve her geçen gün baskısı artan ataerkinin karşısında duran tüm işçilerin ortak çabasından doğacak bir kitlesel grevler almalıdır.

Özgürlüğün peşindeki her kadın, erkek ve cinsiyeti kadın ve erkeğin arasında veya dışındaki bütün işçiler; sendikalar çatısında bir araya gelmeli, sınıf mücadelesinin nasıl yürütülmesi gerektiğini sık sık tartışmalı ve Enternasyonal Komünist Partisi’nin öncülüğündeki siyasî mücadelenin bir parçası olmalıdır. Ancak bütün cinsiyetlerden işçilerin ülke sınırları veya burjuva toplumunun cinsiyet normlarını tanımayan uluslararası birliğiyle büyüyen ve savaşmaya değer tek savaş, sınıf savaşının proletarya lehine kazanılmasıyla kapitalizm ve beraberinde ataerki yıkılacaktır.

Küba ve Amerika Birleşik Devletleri: Küba İşçi Sınıfına Karşı Zayıf ve Güçlü Kapitalizmler

Ocak ayında, Trump’ın altındaki Amerika Birleşik Devletleri yönetimi, Küba’yı ulusal güvenliğe bir tehdit olarak göz önünde bulundurdu, kısıtlamaları ve 60 yılı aşkındır katlanılan yaptırımları sıkılaştırarak günümüzde Küba nüfusunun %95’ini açlık sınırının altına, günlük \$1.90’dan az bir miktarla hayata tutunmaya, iten ekonomik krizi yoğunlaştırdı.

Ambargo, bir dizi ekonomik, ticari ve finansal kısıtlamayı; petrol tedarikçilerine yönelik yaptırımları; temel mallara yönelik yaptırımları; belirli ülkelere ithalat/ihracat yasaklarını; ve uluslararası ödeme sistemlerine erişim de dâhil olmak üzere bankacılık faaliyetlerinin engellenmesini içeriyor ve bunların hepsi ticarete son derece engel teşkil ediyor.

Ambargo, enerji arzını önemli ölçüde azaltarak ulaşımı felç etti, genel elektrik kesintilerine yol açtı, turizmi azalttı ve büyük ölçüde ithalata bağımlı bir ülkede ilaç, hastane ekipmanı, okul malzemeleri, gıda maddeleri, un, pirinç, süt, şeker ve et kıtlığını artırdı.

Başlıca ticari ortaklar hâlâ Rusya, Çin, İspanya, Meksika ve Venezuela'dır.

Venezuela, petrol tedariki açısından önemliydi ve son birkaç on yılda Küba'nın talebinin %30 ila %35'ini karşılıyordu. Ancak ABD'nin Caracas'a düzenlediği gülünç saldırı ve Venezuela'da dayatılan yeni burjuva siyasi rejiminin ardından yapılan yeni anlaşmalarla bu oran önemli ölçüde azaldı.

Ancak, yaptırımlar ve başlıca ticari ortaklarının geri çekilmesi, Küba'da zaten sermaye için işleyen bir ekonomiyi ve yaşam biçimini daha da kötüleştirdi; buna rağmen günümüzde Küba'yı "iyi ve sosyalist" bir model olarak gören, ABD'nin "kötü serbest piyasa" modeline karşı çıkan çok sayıda fırsatçı ve solcu milliyetçi bulunmaktadır.

1959 Küba Devrimi; geri kalmış yarı sömürge sisteminden kurtulmuş bir ulusal burjuva sınıfının ve kapitalizmin gelişmesinin önünü açmıştır. Küba, Birleşik Devletler emperyalizminden kurtulmuş; ancak ulusal burjuva sınıfının bir ifadesi olan merkezi bir devlet aygıtının piyasa ekonomisini kontrol edebileceği illüzyonunu taklit ederek, onun rakibi olan Rus emperyalizminin nüfuzu altına girmiştir.

Küba'daki "sosyalist" rejimin, İspanya'daki Franco rejimi ile uzun dönemler boyunca diplomatik ve ticari ilişkiler sürdürdüğünü hatırlamak yerinde olacaktır; bu durum, ideolojilerin sermayenin çıkarına hizmet eden birer yalandan ibaret olduğunu göstermektedir.

Burada, geçmişte ve günümüzde olduğu gibi, çatışan iki burjuva devleti arasında aynı eski tarih tekerrür ediyor; bu devletler, kınanması amaçlanan diğer devlete karşı "saldırıya uğrayan" devleti destekliyor.

Ekonomik ve sınıfsal analizler tamamen bir kenara bırakılarak, yerlerini sınıf mücadelesinin iki ölümcül düşmanına, yani vatanseverlik ve sınıflararasılığa (sınıf işbirlikçiliğine) doğru yaklaşan irrasyonel ruh hallerine bırakıyor.

Çeşitli taraftar gruplarının propagandası, hangi yönetici sınıfın diğerine kıyasla daha az asalak ve işçi sınıfı karşıtı (anti-proleter) olduğunu kanıtlama çabasıdır. Biz, bu gerçeği göz ardı edenler için Küba'da da bugün tüm ülkelerde olduğu gibi kapitalizmin ve onun ekonomik kategorilerinin egemen olduğunu yeniden teyit etmekle ilgileniyoruz: meta, para, ücretli kölelik ve bunun sonucunda eşitsizlikler ile toplumsal sınıflar. Dolayısıyla, ulusal servete el koyarak kendi işçi sınıfını sömüren bir burjuva sınıfı mevcuttur.

Küba'nın içinde, özellikle Business Administration Group SA (GAESA), adanın GSYİH'sinin %40'ını kontrol eden, doğrudan Küba Silahlı Kuvvetleri (FAR) tarafından yönetilen ve Castro ailesiyle bağlantılı bir holding şirkettir. Nüfusun çoğunluğu aşırı yoksulluk içinde yaşarken, bu grup lüks otelleri, havalimanlarını, limanları, seyahat acentelerini ve binlerce mağazayı işleterek turizm sektörünü kontrol etmektedir. Çeşitli ticaret yollarını denetleyerek ithalat ve ihracat operasyonlarını yönetmektedir. Western Union ve Uluslararası Finans Bankası (BFI) aracılığıyla yapılan hizmetler de dâhil olmak üzere döviz akışını kontrol etmektedir. Toplamı on milyarlarca doları bulan finansal varlıkları, sağlık gibi sosyal hizmetlerin zararına olacak şekilde, altyapı ve özel sektöre yönelik devasa yatırımlarda kullanılmak üzere yurt dışındaki gizli hesaplarda tutulmaktadır.

Ülkenin bu en büyük ekonomik holdingiyle farklı derecelerde bağlantılı olan birkaç holding şirketi bunlara örnektir: Mağaza ağları, benzin istasyonları, ithalat ve ihracat şirketleri, restoranlar ve finansal hizmetlerin sahibi olan CIMEX SA; telefon ve internet hizmetleri tekelini elinde bulunduran ETECSA; devlete ait Cubatabaco grubu ile İngiliz tütün şirketi Imperial Tobacco arasındaki bir ortak girişim olan Corp. Habanos SA; ilaç şirketlerini bir araya getiren BioCubaFarma ve iç ile dış hat uçuşlarını kontrol eden ulusal havayolu şirketi Cubana de Aviación. Bunlar sadece en önemli örneklerden bazılarıdır.

Bu şirketlerin birçoğu, ABD yaptırımlarını delmek amacıyla genellikle Panama'da kayıtlı olan yurt dışındaki off-shore şirketler aracılığıyla faaliyet

göstermektedir; bu durum, devlet sermayesinin özel sermaye ile nasıl birleştiğini göstermektedir.

Burjuvazinin iç çatışmalarıyla ezilen, kapitalist ticaretin kontrolü için yarışan iki ulusal bayrak altındaki iki hükümet arasında bölünen ve giderek yoksullaşan ve sayıca artan Küba proletaryası, kendi sömürücü yönetici sınıfıyla ittifak kurarak hiçbir şey kazanamayacaktır. Proletaryanın, "ulusal egemenlik" şeklindeki tarih dışı burjuva miti adına mevcut generalleri savunmaktan da GAESA'nın askeri bürokrasisini devirip yerine sadece ABD bayrakları dalgalandıran özel yöneticiler getirmekten de elde edeceği hiçbir çıkar yoktur. Açlık, elektrik kesintileri ve yoksulluk, bayrak değişimiyle veya devlete ait işletmenin yönetiminin değişmesiyle son bulmayacaktır.

Ulusal gücün yanında yer almak ya da yanlış bir şekilde "kötünün iyisi" olarak kabul edilen daha zayıf sömürücüyü desteklemek, yanıltıcı ve hatalı bir anlatıdır.

İşçi sınıfı için düşman kendi sınırları içindedir: Küba'da, Birleşik Devletler'de, Çin'de, Rusya'da veya Avrupa'da olsun, kendi burjuva sömürücüleridir. Onların kurtuluşu ve özgürleşmesi, ancak daha iyi yaşam koşulları, daha iyi ücretler, daha iyi çalışma saatleri, ücretsiz ve verimli sağlık hizmetleri, eğitim, barınma hakkı güvence altına almak için yürütülecek sınıf mücadelesi ve örgütlenme ile ve sonrasında, "saldırgan" devletlerdeki işçiler de dahil olmak üzere dünya çapındaki işçilerle kurulacak devrimci birlik sayesinde gerçekleştirilebilir.

Tarihsel pusula, hem Havana'da hem de New York'ta tektir: Ücret sisteminin ve değer yasasının ortadan kaldırılması için her türlü sınıflararası cephenin reddedilmesi.

Sudan İç Savaşı ve Etiyopya Emperyalizminin Su Hâkimiyeti Arzusu

Daha önce de belirttiğimiz gibi, 2023'ten günümüze kadar süren Üçüncü Sudan İç Savaşı, zorlu bir dönemden geçen ülkeyi paramparça etmiş ve işçileri toplu halde öldürmüştür; şu anda kurban sayısının 150.000 ile 400.000 arasında olduğu tahmin edilmektedir. Doğu'daki Darfur eyaletinde, genellikle Sudan Silahlı

Kuvvetleri (SAF) olarak anılan, Cumhurbaşkanı Abdel Fattah al-Burhan Abdelrahman liderliğindeki Sudan Cumhuriyeti hükümeti ile ve Muhammed Hamdan Dagalo Musa ya da "Hemedti" liderliğindeki Hızlı Destek Güçleri (RSF) paramiliter grubu altında faaliyet gösteren yarı-devlet niteliğindeki Barış ve Birlik Hükümeti arasında şiddetli ve kanlı çatışmalar devam etmekte olup, bu çatışmaların sonu görünmemektedir. Mayıs ayı itibarıyla, her iki rakip hükümet de artık çok sayıda yabancı hükümet tarafından finanse edilip silahlandırılmakta ve paralı asker grupları tarafından desteklenmektedir: Mısır, Suudi Arabistan, Katar, Türkiye, İran, Pakistan, Ukrayna ve giderek artan bir şekilde Rusya, SAF'ı desteklemeye başlamışken; Birleşik Arap Emirlikleri, Çad, Kenya, Uganda, Güney Sudan, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Libya'nın doğusundaki Ulusal İstikrar Hükümeti ise RSF'yi desteklemektedir. Yerli düzensiz milisler ile Rusya'nın Wagner Grubu ve Kolombiya'nın Çöl Kurtları'ndan gelen paralı askerlerin de savaşçılar arasında olduğu belirtiliyor; bunların çoğu BAE tarafından kiralanmış durumda. Bu savaş, açıkça ve alenen bir sermaye savaşıdır; her iki hükümetin destekçilerinin çoğu, hangi vekil gücün yanında yer alacaklarına karar verirken, zaffer durumunda Sudan'ın hangi maddi zenginliklerine erişim hakkı elde edeceklerine göre hareket etmiştir; ister Rusya'nın Kızıldeniz'deki SAF'a ait Port Sudan limanına erişim sağlama arzusu olsun, ister BAE'nin RSF'nin değerli altın madenlerine erişim hakkı olsun.

2025'in sonları ile günümüz arasında, El Fasher şehrinin kuşatılması ve ele geçirilmesi, SAF'ın harap olmuş Hartum'a geri dönüşü ve Kordofan bölgesinde çatışmaların şiddetlenmesi, modern savaşın kıyametvari dehşetine mikrokozmetik bir bakış sunmuştur; RSF, etik temizlik kampanyasının bir parçası olarak yalnızca El Fasher'de kaçan 60.000'den fazla Sudanlı erkek, kadın ve çocuğu öldürmüştür. Ekonomik açıdan, savaş zor durumdaki devlet için son derece felaket olmuştur; GSYİH, savaşın ilk yılında 6,4 milyar dolarlık şok edici bir düşüş yaşadı ve 2026 yılına kadar çatışmalar nedeniyle yaklaşık 26 milyar dolarlık kayıp yaşandı. Sanayi ve tarımsal üretim ile petrol çıkarma faaliyetleri felaket boyutunda azaldı ve milyonlarca Sudanlı proleter, aşırı yoksulluk ve evsizlik, gıda ve temiz su kıtlığı, aralıklı elektrik kesintileri, zorunlu askerlik ve düzenli olarak yaşanan açıkça kitlesel katliamlarla karşı karşıya kalıyor. Milyonlarca Sudanlı işçi, mali ve maddi varlıklarını kullanarak çatışmadan kolayca kaçamayınca, modern savaşın tüm vahşetinden kaçmak için komşu ülkelere ve aşırı kalabalık, kaynak-

lardan yoksun mülteci kamplarına sığınmış; bu durum, Kuzey ve Doğu Afrika'yı bir insani krizle sarmıştır.

Son zamanlarda savaş, Başbakan Abiy Ahmed Ali yönetimindeki komşu Federal Demokratik Etiyopya Cumhuriyeti'ne ve Cumhurbaşkanı Isaias Afwerki yönetimindeki Eritre Devleti'ne daha da korkunç bir şekilde sıçramaya başladı; her iki ülke de devam eden çatışmada ekonomik ve askeri olarak rol oynuyor. Sırasıyla RSF ve SAF'a destek veren Etiyopya ve Eritre, milis silahlandırması, insansız hava aracı saldırıları, eğitim kampları ve hatta doğrudan askeri konuşlandırma şeklinde askeri yardım sağlamıştır. Eritre şu anda Sudan'da yaklaşık 5.000 asker bulunduruyor; bu askerler köprüleri ve diğer stratejik geçitleri korumakla ve Kassala ile Gedaref'te RSF'ye karşı savaşan SAF'ı desteklemekle görevlendirilmiş durumda. Sudan ise Etiyopya'yı, Mavi Nil Eyaleti'ndeki askeri hedefleri vurmak üzere insansız hava aracı sürülerine izin vermekle suçluyor. Eritre şu anda Doğu Kohortu, Doğu Sudan Kurtuluş Gücü ve Sudan Kurtuluş Hareketi (SLM-Minnawi) gibi birçok RSF karşıtı milis grubunu silahlandırırken, Etiyopya ise Berbera limanından zırhlı personel taşıyıcıları (APC'ler) dâhil olmak üzere askeri teçhizatı RSF topraklarına naklediyor. Her iki ülke de kendi tarafları için milisleri silahlandırmak ve hazırlamak üzere eğitim merkezleri işletiyor; bu durum savaşı daha da şiddetlendiriyor ve henüz yaşanmamış olan çok daha büyük ve yıkıcı bir çatışmanın habercisi niteliğinde.

Sudan'daki savaş artık tek başına analiz edilemez; zira bu savaş, Nil Nehri Havzası boyunca uzanan çok daha geniş bir hidropolitik kırılma ile hızla birleşmektedir. 9 Eylül 2025'te, yaklaşık on dört yıllık inşaatın ardından Etiyopya, Mavi Nil üzerinde Büyük Etiyopya Rönesans Barajı'nı (GERD) hizmete açtı ve Şubat 2026'da Etiyopya hükümeti barajın tamamen tamamlandığını doğruladı. Mayıs ayı itibarıyla 5,15 gigawatt kurulu güce sahip olan GERD, Afrika'nın en büyük hidroelektrik santrali ve dünyanın en büyük yirmi santralinden on yedincisidir; bu baraj, Sudan sınırındaki Mavi Nil'in yıllık akışının yaklaşık 1,5 katı hacme sahip bir rezervuar oluşturmaktadır. Etiyopya burjuvazisi için bu baraj, Sudan, Güney Sudan, Cibuti ve Kenya'yı müşteri olarak Addis Ababa'ya bağlamayı ve Etiyopya sermayesini bölgesel hâkimiyet konumuna yükseltmeyi amaçlayan, ihracata yönelik bölgesel elektrik hegemonyası stratejisinin merkezinde yer almaktadır. Yenilenebilir su kaynaklarının yaklaşık %98'ini

Nil'den temin etmeye tamamen bağımlı olan Cumhurbaşkanı Abdül Fettah el-Sisi ve Mısır burjuvazisi için GERD, varoluşsal bir tehdit olarak görülüyor; bu baraj, nehri Kahire ile Hartum arasında paylaştıran ve nehrin yukarı havzasındaki devletleri tamamen dışlayan 1959 Nil Suları Anlaşması'nı baltalayan tek taraflı bir eylem olarak değerlendiriliyor.

Mısır'ın tepkisi, Etiyopya'yı sistematik ve çok cepheli bir kuşatma altına almak olmuştur. Kahire, Eritre'nin Doraleh ve Assab limanlarını Mısır savaş gemilerini barındırabilecek tesislerle modernize etmek üzere anlaşmalar imzalamış, Etiyopya'nın güneydoğu kanadındaki Somali'deki Afrika Birliği Destek ve İstikrar Misyonu'na (AUSSOM) askerler sevk etmiş ve Suudi Arabistan'a, SAF ile olan sıkı ittifakıyla uyumlu olarak Eritre ile güvenlik bağlarını derinleştirilmesi için baskı yapmıştır. Darfur'daki RSF'nin altın çıkarma imparatorluğuna finansal destek sağlayan BAE, dolaylı olarak Addis Ababa'nın çıkarlarıyla üçlü bir çelişkiye girmiş durumdadır; zira Etiyopya da RSF ile aynı çizgidedir. Buna karşılık Mısır, SAF'ı insansız hava araçları ve uçaklarla silahlandırırken, Asmara da aynı eksen üzerinden asker ve malzeme aktarıyor. Dolayısıyla Sudan savaşındaki vekâlet hatları, Nil Nehri'nin kontrolü üzerine kaçınılmaz olarak büyük bir çatışmaya dönüşecek olan durumun vekâlet hatlarını neredeyse mükemmel bir şekilde yansıtıyor ve ikisini tek bir yeni savaş sahnesinde birleştiriyor.

Tüm bunlara ek olarak, Kızıldeniz'e erişim konusunda Etiyopya ile Eritre arasındaki ilişkilerin kötüleşmesi de durumu daha da karmaşık hale getiriyor. Eylül 2025'ten bu yana Başbakan Ahmed, Eritre'nin bağımsızlığının ardından Kızıldeniz'e erişimi kaybetmenin düzeltilmesi gereken bir hata olduğunu açıkça vurguluyor ve uluslararası arabuluculuk çağrısında bulunuyor; bu da Etiyopya'nın gelecekte bir noktada Eritre'nin Assab limanını zorla ele geçirmeye istekli olabileceğini düşündürüyor. Asmara ise genel askeri seferberlik ilan ederek ve Addis Ababa'nın işgal için bahaneler uydurduğunu iddia ederek yanıt verdi. Etiyopya devlet medyası ve siyasetçileri, Assab'ın iade edilmesini kamuoyu önünde talep etmiş; Mareşal Birhanu Jula ise Etiyopya'nın bir deniz çıkışı sağlamak için savunma güçlerini güçlendireceğini açıklamıştır. Etiyopya burjuva basını artık açıkça bir "iki su" doktrininden söz etmektedir: Mavi Nil üzerinde eşzamanlı kontrol ve Eritre/Cibuti ile iç savaşın yıkıma uğrattığı Yemen arasındaki Bab el-Mandeb Boğazı'na doğrudan erişim. 2020'deki Tigray Savaşı sırasında ele geçirdiği Etiyopya'nın kuzey sınır bölgelerini işgal eden ve şu

anda muhalif Tigray Halk Kurtuluş Cephesi (TPLF) fraksiyonlarıyla açıkça ilişkiler kuran Eritre devleti, istemediğini iddia ettiği bir savaşa hazırlanıyor.

Etiyopya'nın saldırgan tutumu, ülkenin hızla gelişen ekonomisinde yaşanmakta olan dramatik dönüşümle örtüşmektedir; GERD ise bu dönüşümün pek çok muhteşem simgesinden biridir. Ahmed hükümetinin 2019'dan beri izlediği sözde "Yerel Ekonomik Reform Gündemi" kapsamında Addis Ababa, önceki rejimlerde hakim olan korumacı, devlet merkezli kalkınma modelinden uzaklaşarak, küresel birikim döngülerine entegre olmuş, dışa dönük ve ihracata yönelik bir kapitalizm modeline geçişini hızlandırmıştır. Ahmed'in iç meşruiyetinin büyük bir kısmını üzerine kurduğu "Made-in-Ethiopia" girişimi, üç yıl içinde endüstriyel kapasite kullanım oranını %47'den %66,3'e çıkardığını, daha önce ithal edilen yaklaşık 3,4 milyar dolarlık malın yerini yerli üretimle doldurduğunu ve 413.000'den fazla kayıtlı imalat işletmesi biriktirdiğini iddia etmektedir. IMF destekli program, 2025-2026 mali yılı için %10,2'lik reel GSYİH büyümesi öngörüyor ve bu da Etiyopya'yı Afrika kıtasının en hızlı büyüyen ekonomileri arasına yerleştiriyor.

Tekstil, deri, tarımsal işleme ve ilaç sektörlerinde öncelikle Çin sermayesini, ancak giderek artan oranda Türk, Suudi, Birleşik Arap Emirlikleri ve Avrupa yatırımlarını çeken yirmi dört sanayi parkı ve özel ekonomik bölge, Etiyopya Havayolları, Etiyopya Ticaret Bankası, Ethio Telecom ve yaklaşık iki düzine diğer devlete bağlı işletmeyi tek bir sermaye dağıtım aracı altında birleştiren 45 milyar dolarlık devlet varlık fonu olan Etiyopya Yatırım Holdingleri'nin çatısı altında yer almaktadır. Etiyopya burjuvazisi, fabrikalarını elektrikleştirmek için Mavi Nil'in hidroelektrik enerjisine, ihracatını dışa vurmak için Assab limanına ve güneydoğu kanadını güvence altına almak için AUS-SOM misyonuna ihtiyaç duymaktadır; bu birikimi finanse etmek için artı değeri, on yıllarca süren savaş, acımasız devlet baskısı ve etnik-federal parçalanma nedeniyle öz-örgütlenme kapasitesinden büyük ölçüde yoksun bırakılmış, devasa ve parçalanmış bir proletaryadan çekmektedir.

Bu dönüşümün finansal yansıması, Afrika'nın son kapalı bankacılık sektörlerinden birinin sistematik olarak ortadan kaldırılması ve tam anlamıyla bir sermaye piyasasının kurulması olmuştur. 10 Ocak 2025'te Ahmed, Etiyopya Menkul Kıymetler Borsası'nın (ESX) açılış zilini çaldı ve böylece 1974'teki Derg rejiminin

kamulaştırmalarına dayanan, yarım asırlık hisse senedi ticareti dondurma dönemini sona erdirdi; Wegagen Bank aynı gün borsaya kote oldu, ardından Haziran 2025'te Gadaa Bank ve Nisan 2026'da Awash Bank'ın tarihi halka arzı gerçekleşti. Ethio Telecom'un kısmi Halka Arzı (IPO), yaklaşık 47.000 yatırımcıyı çekti ancak 245 milyon dolarlık hedefe karşılık sadece 24,5 milyon dolar toplayabildi; bu sonuç, hem yurt içi tasarrufların yetersizliğini hem de ulusal burjuvazinin yabancı katılım olmadan kendi işletmelerini sermayelendirememesinin yapısal yetersizliğini ortaya koydu. Bu katılım artık yasal olarak da güvence altına alınmıştır: 2024 sonu ile 2025 ortası arasında Etiyopya hükümeti, yarım asırdır süren yabancı bankacılık yasağını kaldırarak, yabancı bankaların "stratejik yatırımcı" çerçevesi altında iştirak kurmalarına, şube açmalarına ve yerli bankaların %49'una kadar hissesini satın almalarına izin vermiştir; 25 Haziran 2025 tarihinde ise Etiyopya Merkez Bankası, yabancı bankacılık lisans başvurularını resmen kabul etmeye başlamıştır.

Güney Afrika Standart Bankası, Mısır Uluslararası Ticaret Bankası, Kenya Ticaret Bankası ve bir dizi Körfez kurumu pazara giriş için şimdiden pozisyonlarını almış durumdadır; ESX'in kurumsal hissedarları arasında ise Nijerya Borsa Grubu da yer almaktadır. Bir serbest dalgalanmaya bırakıldı, döviz kısıtlamaları gevşetildi ve G20 Ortak Çerçevesi kapsamında devlet borcu yeniden yapılandırıldı; bu önlemlerin her biri, Etiyopya devletini ve proletaryasını IMF, Dünya Bankası ve uluslararası tahvil piyasasının disiplin mekanizmalarına her zamankinden daha sıkı bir şekilde bağlamaktadır. Burjuva basını için bu reformlar, uzun zamandır beklenen bir olgunlaşmanın habercisi, "henüz keşfedilmemiş potansiyel" ile zengin bir "sınır piyasası"nın ortaya çıkışını müjdeliyor; bizim analizimize göre ise bunlar, emperyalizmin ders kitabı niteliğindeki belirgin işaretleridir: sadece emtia değil sermayenin ihracı; endüstriyel ve bankacılık sermayesinin, yeni sömürü alanları arayan finansal oligarşiler halinde birleşmesi ve Etiyopya kesiminin de genç bir aday olduğu, uluslararasılaşmış burjuvazinin rekabet halindeki fraksiyonları tarafından Afrika Boynuzu'nun toprak olarak bölünmesidir.

Bölgesel emperyalizmlerin çekişmesinin ötesinde, büyük güçler nüfuz ve kontrol için anlaşmalarını yürütüyorlar. 16 Ocak 2026 tarihinde el-Sisi'ye yazdığı mektupta ABD Başkanı Donald Trump, GERD anlaşmazlığında Amerikan arabuluculuğunu yeniden başlatma

sözü verdi; Kahire bu teklifi memnuniyetle karşılar-ken, Etiyopya barajın açılışını bir “gerçekleşmiş olgu” olarak değerlendirerek şu ana kadar bu teklifi reddediyor. 2026 yılının Şubat ayı ortasında, BAE'nin devlet gazetesi The National, barajın doldurulması ve su salınımı konusunda bağlayıcı tavizler karşılığında Etiyopya'ya Kızıldeniz'e erişim hakkı tanıyan bir Mısır önerisiyle ilgili bir haber yayınladı. Mısır, birkaç gün sonra bu öneriyi resmen yalanladı; ancak bu haber, Kahire'nin Sudan, Somali ve Cibuti ile olan ilişkilerinin bu erişimi aynı kolaylıkla engelleyebileceği yönünde örtülü bir tehdit barındırıyor. Sudan Silahlı Kuvvetleri'nden (SAF) Port Sudan'daki deniz üssünü ele geçirmiş olan Rusya, gelişmeleri ilgiyle izliyor. Amerikan hegemonyasının parçalanması; Afrika Birliği ve Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi'nin (IGAD) açık başarısızlığı; Yemen'de Suudi Arabistan destekli Başkanlık Liderlik Konseyi (PLC) ile İran destekli Husi/Ansar Allah fraksiyonu arasındaki şiddetli savaş; tekrarlayan İran krizi ve Kızıldeniz ile Bab el-Mandeb'den yayılan etkiler, birlikte Afrika Boynuzu'nun kalıcı bir silahlı rekabet bölgesine dönüşmekte olduğunu işaret ediyor.

Su kaynakları da giderek azalıyor. İklim değişkenliği, Mısır'ın Asvan kentinde hızlanan buharlaşma, Nil Deltası'ndaki toprağın tuzlanması ve havza ülkelerinin her birinde yaşanan nüfus artışı, bu su kaynakları için rekabet eden ağız ve türbin sayısının artmasına karşın, ihtilaf konusu su hacminin her yıl küçülmesine neden oluyor. Sahel'den Hint Okyanusu'na uzanan Awash, Juba, Shebelle ve Tekezé nehirleri dâhil olmak üzere tüm büyük suyolları ve en önemlisi Nil Nehri'nin kendisi, her şeyden önce sömürüyü tetikleyen kapitalist üretim tarzından beklenen tüm grotesk siyasi silahlandırma uygulamalarına yavaş yavaş boyun eğiyor. Mevcut gidişata göre, belki on yıl kadar bir süre içinde Mısır, Sudan, Etiyopya, Eritre, Somali ve Güney Sudan burjuvazileri, Washington, Moskova, Abu Dabi, Riyad, Ankara ve Pekin'deki kendi emperyalist destekçileriyle birlikte, hidrolik altyapı, liman erişimi ve boru hattı koridorları üzerine, birbiriyle örtüşen bir dizi vekâlet savaşına ve koşullar elverirse belki de tek bir iç içe geçmiş savaşa yavaş ama kesin bir şekilde sürükleneceklerdir; bu çatışmalar, zaten harap olmuş Sudan proletaryasının başına gelen katliamı gölgede bırakacaktır.

Bu gelişmelere ilişkin komünist analiz, burjuva basınının ve diplomatik dairelerin onlara giydirdiği her türlü kategoriye reddetmekle başlamalıdır. Savunul-

ması gereken bir “Mısır su güvenliği”, kutlanması gereken bir “Etiyopya egemen kalkınması”, saygı gösterilmesi gereken bir “Eritre toprak bütünlüğü” ya da yeniden kurulması gereken bir “Sudan ulusal birliği” yoktur. Bunlar burjuva kurgularıdır; her egemen sınıfın kendi proletaryasını kendi birikim çabasının direğine bağlayıp sermayenin değer kazanması uğruna ölüme gönderdiği mistifikasyonlardır. İtalyan Solu, her iki dünya savaşına ilişkin analizlerinde bu soruyu kesin olarak çözüme kavuşturmuştur: emperyalist savaş evrenseldir ve nesnel olarak karşı-devrimcidir; işçi sınıfının burjuva devletler arasında seçeceği bir taraf yoktur ve tek meşru yanıt, devletlerarası savaş sınıf çizgileri boyunca bir iç savaşa dönüştürmektir. İtalyan Solu'nun 1924'ten sonra Üçüncü Enternasyonal'in ihanetlerine karşı koruduğu Lenin'in devrimci yenilgiciliği, burada hiçbir değişiklik yapılmaksızın geçerlidir. RSF mevzilerine karşı SAF tüfeğini omzuna alan Sudanlı proleter, Sudan köprüsüne doğru yürüyen Eritreli askere alınan genç, “Nil'i savunmak” için askere alınan Mısırlı fellah ve Assab konusunda milliyetçi coşkuya sürüklenen Etiyopyalı işçi, hepsi aynı proleterdir ve her biri, vatani ve milliyeti olmayan, yalnızca artı değere doymak bilmez bir iştahı olan sermaye fraksiyonları adına rutin olarak katledilmektedir.

Burjuva solunda sıklıkla dolaşan ve ABD, Avrupa ve İsrail ile ittifak kurmak yerine bir ülkeyi, ya da Rusya, Çin, İran ve gelişmekte olan ülkelerle ittifak kurmak yerine başka bir ülkeyi desteklemeyi öneren “anti-emperyalist” çerçeveler, İkinci Enternasyonal'i yok eden sosyal-vatanseverliğin aynadaki yansıması olarak reddedilmelidir. Artık tarihsel olarak ilerici burjuvaziler yoktur. BAE'nin altın madenleri, Rusya'nın Kızıldeniz üssü, Mısır'ın su tekel, Etiyopya'nın elektrik ihracatı ve ABD'nin arabuluculuk manevraları, hepsi aynı küresel sistemin ifadeleridir; aralarındaki tek fark, sermayenin hangi kesiminin o anda üstünlük sağladığıdır; bunlar arasında seçim yapmak, cellatlar arasında seçim yapmaktır. Dolayısıyla komünistlerin görevi, mevcut devletler çerçevesinde bir “çözüm” önermek değildir; aksine, Kahire'den Addis Ababa'ya ve aradaki tüm noktalara kadar proletaryayı kasıp kavuran her türlü milliyetçi akıma karşı, uluslararası işçi sınıfının kendi burjuvazilerine karşı birliğini, “ulusal savunma”nın reddedilmesini ve şu anda kuzeydoğu Afrika'da baş gösteren felaketi, sermayenin yüz yılı aşkın süredir ertelediği küresel devrimci çözümün başlangıcına dönüştürebilecek tek organ olarak proletaryanın uluslararası partisinin sabırla yeniden kurulmasında ısrarcı olmaktır. Nil, emperyalizmden ve iklim yıkımından burjuva antlaşmalarıyla kurtarılmayacaktır;

ancak, havzasındaki tüm devletlerin işçileriyle birlikte, ancak yabancı ve çatışan çıkarlar arasındaki bir sınır olmaktan çıkıp, kapitalizmin, özel mülkiyetin, ücretli emeğin ve bitmek bilmeyen savaşların bağlarından kendini kurtarmış, birleşmiş insanlığın ortak mülkiyeti haline geldiğinde kurtarılacaktır.

Kongo Cehennemi: Savaş Manzaraları ve İşçilerin Kanı Arasında Burjuva Çeteleri ile Emperyalizmlerin Ürkütücü Dansı

Giderek yaygınlaşan ve kalıcı hale gelen savaşlar bağlamında, tüm enlemlerdeki devletler üçüncü dünya katliamına hazırlanırken, sınıf diktatörlüğü coğrafi sınırları tanımayan kapitalist üretim biçimi her yerde gerçek yüzünü göstermektedir.

Bir yandan güncel savaş senaryoları, “büyük adamların” – Trump’lar, Putin’ler, İranlı mollalar – kendi sınıf doğalarını gizlemek için bireysel sorumluluk perdesinin arkasına saklayarak onları halkın hor görmesine sunarken, diğer yandan isimlerin göz ardı edildiği dünyanın çevre bölgelerinde sermayenin yıkıcı gücü değişmez ve kişisel olmayan bir şekilde etkisini sürdürmektedir: Bütün nesillerin katledilmesini ve toprakların tahrip edilmesini sistematik olarak artı değere dönüştüren cehennem makinesi.

Bunun en çarpıcı örneği, Orta Afrika’nın büyük devleti Kongo’da ortaya çıkan senaryodur; burada, burjuva çeteleri arasındaki bitmek bilmeyen iç savaş nedeniyle son 30 yılda yaklaşık 6 milyon kişinin öldüğü tahmin edilmektedir.

Madencilik sektörünün milyarlarca dolarlık değerine rağmen, Kongo’da nüfusun %70’inden fazlası hâlâ günde 2,15 doların altında bir gelirle yaşamaktadır. Kinşasa metropolü kontrolsüz bir şekilde büyüyor; burası, yedek işgücünün yoğunlaştığı, savaşın yıktığı kırsal bölgelerden yerinden edilmiş ve iş bekleyen bir insan yığındır.

Madenler

Ülkenin —sermaye için— değerli maden çıkarma sektörüne odaklanmak gerekir; burada, madenlerdeki süregelen trajedide, sermayenin hammadde açlığını doyurmak için her gün proleter kanı akıtılmaktadır. Çoğu zaman yeşil, ekolojik, dijital ve sorumlu olarak gösterilen modern teknolojinin cilalı yüzeyinin altında bile, insanın insanı sürekli sömürmesinin vahşi kalbi atmaktadır. Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nin madencilik sektörü, hem mevcut ve potansiyel değeri hem de stratejik önemi açısından dünyanın en önemli sektörlerinden biridir ve ulusal ekonominin belkemiğini oluşturmaktadır. Aslında, ihracat gelirlerinin %95’inden fazlasını bu sektör sağlamaktadır. Henüz çıkarılmamış maden kaynaklarının değeri 24 trilyon doları aşılıyor; bu, burjuva yırtıcılar için gerçekten de karşı konulmaz bir ganimet.

Çin, toplam ihracatın %70’inden fazlasını alarak bu sektörün başlıca varış noktasıdır. Hemen hemen tüm ham veya kısmen rafine edilmiş bakır ve kobalt, son işlem için Çin’e sevk edilmektedir. Birleşik Arap Emirlikleri ise, genellikle Kongo’nun doğusundaki gayri resmi “zanaatkâr” ticaretten kaynaklanan ve Uganda ile Ruanda üzerinden gelen altının ana dağıtım merkezidir.

2025 yılında, bu sektör merkezi hükümetin vergi gelirlerinin %40’undan fazlasını sağlamıştır. Son yıllarda, endüstriyel madencilik olarak adlandırılan büyük ölçekli madencilik için geçerli lisansların sayısı önemli ölçüde artmıştır: şu anda 100 ile 120 arasında büyük endüstriyel maden sahası faaliyet göstermektedir. Bu madenler yabancı sermaye tarafından kontrol edilmekte olup, Çin’in varlığı ezici bir çoğunluktadır: burada 200.000’den fazla maaşlı madenci çalışmaktadır.

Ayrıca, büyük çoğunluğu oluşturan sözde Zanaatkâr Madenler (ASM) de bulunmaktadır; özellikle ülkenin doğusunda, Kuzey Kivu, Güney Kivu, Ituri ve Maniema bölgelerinde bu türden yaklaşık 3.000 madencilik merkezi olduğu tahmin edilmektedir.

Zanaatkâr madenlerin manzarası, çelişen çıkarların oluşturduğu bir mozaiktir; burada çeşitli silahlı burjuva çeteleri, Fransızca “kazıcılar” anlamına gelen “creuseurs” olarak bilinen milyonlarca madencinin sırtından elde edilen ganimet için savaşmaktadır.

Küresel kobalt üretiminin %70’inden fazlasını karşılayan Demokratik Kongo Cumhuriyeti, artık hayati

önem taşıyan bu kaynağın kontrolünü elinde tutmaktadır: küresel pil pazarı, kobaltın ağırlıklı olarak çıkarıldığı Lualaba ve Yukarı Katanga illerinin istikrarına tamamen bağlıdır.

Son yıllarda Kongo, Peru'yu geride bırakarak Şili'yi yakından takip eden dünyanın ikinci büyük bakır üreticisi haline gelmiştir. Bakır madenciliği, neredeyse tamamen ülkenin güney kesiminde, Kongo'dan Zambiya'ya uzanan jeolojik bir bölge olan "Orta Afrika Bakır Kuşağı" içinde yoğunlaşmaktadır.

Altın ise, dünyanın en büyük altın madenlerinden biri olan Kibali gibi büyük madenlerin yanı sıra, Ituri, Kuzey Kivu ve Güney Kivu dâhil olmak üzere doğudaki çeşitli illerdeki binlerce "zanaatkâr" maden sahasında da çıkarılmaktadır.

Elektronik sektörü için vazgeçilmez olan tungsten ve tantal/koltan, ağırlıklı olarak doğudaki Kuzey Kivu, Güney Kivu ve Maniema'da çıkarılmaktadır.

Elmas madenleri, Kasai'nin (Mbujji-Mayi) güney-merkez bölgesinde bulunmaktadır.

Özellikle dikkat çeken husus, ülkenin en güneydoğusundaki Tanganyika eyaletine bağlı Manono'da tespit edilen büyük yataklarla birlikte lityum çıkarmanın hızla gelişmesidir.

23 Mart Hareketi

Ocak sonu ile Mart başı arasında, şiddetli yağmurlar ve maden şaftlarında hiçbir takviye yapılmaması nedeniyle tetiklenen bir dizi heyelan, Uganda ve Ruanda ile sınır komşusu olan doğu bölgesi Kuzey Kivu eyaletinin Masisi bölgesindeki Rubaya'da birçok maden sahasında çöküntülere neden oldu. Sayısı bilinmeyen, ancak 600'ün üzerinde olduğu tahmin edilen madenci, yamaçların tamamının çökmesi sonucu canlı canlı gömüldü. Madenler, şiddetli yağmurların zemini son derece dengesiz hale getirdiği ve tünelleri ölüm tuzaklarına dönüştürdüğü dağlık bir bölgede yer almaktadır. Bu münferit bir olay değildir; 19 Haziran'da meydana gelen başka bir heyelan da 300'den fazla işçinin ölümüne neden olmuştur.

Bu bölgede öncelikle koltan (kolumbit-tantalit) çıkarılmaktadır; daha sonra bu maden rafine edilerek tantal ve niyobyum elde edilir. Yüksek erime noktası, mükemmel korozyon direnci ve süneklik özellikleriyle

bilinen bu nadir geçiş metaller, akıllı telefonlar, bilgisayarlar, kameralar ve iletişim uydularında kullanılan yüksek kapasiteli, minyatür elektronik kondansatörlerin üretimi için vazgeçilmez özelliklere sahiptir. Tantal, bazı tıbbi protezler için de temel bir öneme sahipken, niyobyum ise özel çelikler ve süperiletkenler için hayati öneme sahiptir.

Bölgenin tamamı şu anda M23 (23 Mart Hareketi) adlı silahlı isyancı hareketin kontrolü altındadır; bu isim, milislerin iddiasına göre Kongo hükümeti tarafından yerine getirilmeyen 2009 tarihli bir anlaşmanın yapıldığı tarihten gelmektedir.

Bu grup, birkaç yıl sonra, 2012'de, çoğunluğu Tutsi etnik kökeninden olan bir grup Kongolu askerinin isyanının ardından kuruldu. Bu grup, bugün hâlâ Kongo'da mevcut ve aktif olan Hutu milislerinden (FDLR - Ruanda Demokratik Kurtuluş Güçleri) kendi topluluklarını korumak için savaştıklarını iddia ediyor ve Kinşasa hükümetini maaşlar, askeri rütbelere ve topluluklarının güvenliği ile ilgili anlaşmalara ihanet etmekle suçluyor.

M23, havan topları, roketatarlar ve büyük kamyonetlere monte edilmiş ağır makineli tüfekler gibi geleneksel bir ordu cephaneliğine sahip, iyi organize olmuş bir milis grubudur. 2026 yılında kamikaze insansız hava araçları ve gelişmiş hedefleme sistemlerinin kullanılması yeni bir gelişmedir. Ayrıca, BM ve Kongo ordusu helikopterlerinin uçmasını tehlikeye sokan MANPADS'lere (Taşınabilir Hava Savunma Sistemleri) de sahiptirler.

Sivil kıyafet giyen diğer paramiliter grupların aksine, M23 askerleri genellikle Ruanda ordusu tarafından kullanılanlara çok benzeyen modern uniformalar, kurşungeçirmez yelekler ve kasklar giymektedir. Grup, Mayıs 2024'te stratejik öneme sahip koltan madenlerini işgal etti ve 2025 yılı boyunca gücünü pekiştirerek fiilen paralel bir yönetim kurdu ve madencilik üretimine vergi uyguladı.

2025 yılının başlarında, ülkenin doğusunda, Ruanda sınırına yakın bir konumda bulunan Kuzey Kivu'nun başkenti Goma'nın ve daha sonra Güney Kivu'nun başkenti Bukavu'nun kontrolünü ele geçirerek topraklarını genişlettiler. Şu anda, on binlerce geleneksel madencinin çalıştığı bu bölgelerdeki madencilik alanlarının neredeyse tamamını kontrol ediyorlar. M23, her madeni doğrudan yönetmek yerine madenciler ve araçlar üzerinde bir vergi sistemi uygulamaktadır. Bu

sistemin onlara ayda 1 milyon dolara kadar gelir sağladığı ve böylece mali açıdan bağımsız hale getirdiği tahmin edilmektedir.

Bu bölgelerde çıkarılan mineraller “çatışma mineraleri” olarak sınıflandırıldıkları için yasal olarak satılmadığından, kaçak olarak çıkarılmak zorundadır. Bunların çoğu Ruanda’ya ulaşıyor; orada yerel üretimle karıştırılıp Ruanda sertifikalarıyla yeniden ihraç ediliyor. Bu da Apple, Samsung veya Tesla gibi şirketlerin bu malzemelerin menşeiini garanti etmesini neredeyse imkânsız hale getiriyor (ancak bu çokuluslu şirketler, malların nereden geldiğini veya işçilerin kanıyla lekelenmiş olup olmadığını umursamıyor).

Doğu Afrika’dan cevher, çoğunlukla Çin’de yoğunlaşan büyük eritme tesislerine sevk edilir; ancak Malezya ve Tayland’da da bazı tesisler bulunmaktadır. Burada ham koltan eritilir ve metalik tantal ayrıştırılır. Kimyasal izlenebilirlik kaybolur: isyancıların kontrolündeki bir madenden çıkan mineraller ile yasal bir madenden çıkanlar birlikte eritildiğinde, birbirlerinden ayırt edilemez hale gelirler.

Verimli burjuva bürokrasisine göre, yetkili madenlerden çıkan cevher çuvallarını takip etmek için etiketler kullanan ITSCI (Uluslararası Kalay Tedarik Zinciri Girişimi) adlı bir sertifikasyon sistemi bulunmaktadır. Ancak yerel yetkililer genellikle bu etiketleri kaçakçılara satmaktadır ve isyancılar tarafından çıkarılan cevher, depolarda “etik” cevherle karıştırılmaktadır.

Ocak ayında, ilk maden çöküşünün ardından, akıllı telefonların ruhu olarak tanımlanan tantal akışı geçici olarak kesintiye uğradı; bu durum, tek bir hafta içinde fiyatların %10 oranında sıçramasına neden oldu ve Şubat ayında pound başına 130 dolara ulaştı.

24 Şubat’ta Rubaya yakınlarında, Kongo hükümet güçlerinin düzenlediği bir saldırıda, M23’ün üst düzey subayı ve önde gelen isimlerinden Willy Ngoma hayatını kaybetti. Ngoma, buna karşılık Tshopo eyaletinin başkenti Kisangani’deki hükümet üslerine, parça tesirli mühimmat yüklü bir insansız hava aracı saldırısı düzenledi ve Goma’nın bazı yerleşim bölgelerini bombalayarak çok sayıda sivilin hayatını kaybetmesine neden oldu.

Kongo Nehri İttifakı

M23, mevcut hükümeti devirmeyi açık hedef olarak belirleyen ve 15 Aralık 2023 tarihinde resmi olarak kurulan siyasi-askeri bir koalisyon olan Alliance Fleuve Congo (AFC) adlı oluşumun bir parçasıdır.

AFC’nin finansmanı, M23’ünkiyle aynı kanallardan sağlanmaktadır ve esas olarak koltan çıkarımının değerine %15’lik bir vergi uygulayarak madencilik faaliyetlerinden elde edilen gelir üzerine dayanmaktadır.

AFC, Goma ve işgal altındaki bölgelerde kendi idarecilerini ve hâkimlerini atayarak, tüccarlardan, pazar tezgâhlarından ve hatta ulaşımdan vergi toplayan bir vergi sistemi kurmuştur; bu, adeta bir paralel devlettir.

Daha sektörel nitelikte olan ve Tutsi etnik grubu ile 2009 anlaşmalarına bağlı olan M23’ün ilk taleplerinden farklı olarak, AFC ulusal bir gündeme sahiptir; Kinşasa hükümetini yolsuzlukla suçlamakta ve federal bir devletin kurulmasını talep etmektedir.

Bu yazının yazıldığı sırada, merkezi hükümet tarafından hain ilan edilen ve koalisyon liderlerinden biri haline gelen eski Kongolu memur Corneille Nangaa, hareketin müzakerelere doğrudan bir ortak olarak dâhil edilene kadar AFC’nin DRC ile Ruanda arasında imzalanan “Washington Anlaşmaları”nı tanımayacağını açıkladı.

Herkesin herkese karşı olduğu bu bağlamda, mevcut Kongo hükümetinin komşu Ruanda’yı AFC/M23’e lojistik destek, gelişmiş silahlar ve düzenli birlikler sağladığını defalarca suçlaması şaşırtıcı değildir.

M23’ün ilerleyişi, Kuzey ve Güney Kivu’yu devasa bir mülteci kampına dönüştürdü. 2023’ün ilk aylarında, ülkenin doğusunda 250.000’den fazla yerinden edilmiş hane kayıt altına alındı. Bunların çoğu “tekrar tekrar yerinden edilmiş” kişilerdir; değişen savaş cepheleleri nedeniyle defalarca kaçmak zorunda kalmışlardır.

Kriz ulusal sınırları aşmaktadır: Burundi’deki Busuma gibi mülteci kamplarında durum hızla kötüleşmiştir; çatışmalardan kaçan binlerce insana ev sahipliği yapan kamplar, şiddetli bir kolera salgınıyla boğuşmakta ve insansız hava aracı saldırılarının hedefi haline gelmektedir.

İşçi Sınıfının Trajik Durumu

Rubaya'da yaşananlar öngörülebilirdi. Şiddetli yağmurlar, kontrolsüz kazı faaliyetleriyle tahrip edilmiş topraklara etki etti.

Madenciler korkunç koşullarda çalışıyor ve yaşıyor; büyük çoğunluğunun düzenli iş sözleşmesi yok. Bugün bile, ailelerini geçindirebilecek kadar maden cevheri bulma umuduyla dar ve havalandırması yetersiz tünellerde el aletleriyle kazıyorlar. Binlerce çocuk, en dar tünellere girmek üzere çalıştırılıyor. Delik deşik bir tepede binlerce kişi, çoğu zaman tüfek ateşi tehdidi altında çılgınca kazıyor. Zemin çöktüğünde kurtarma ekipleri yok; madencilerin kendi iş arkadaşları çıplak elleriyle çamurun içinden kazarak onları kurtarıyor.

Çamurun altında gömülerek ölmeyenler kronik solunum hastalıklarından mustarip; diğerleri ise çamurlu yollarda ağır çuvalları taşımaktan kaynaklanan fiziksel deformitelere sahip.

Her bir geleneksel madenci, kazma için bir vergi ve maden cevherini sahadan çıkarma için başka bir vergi ödemek zorundadır. Ellerinde günde sadece birkaç dolar kalır, en fazla 10 dolar! Buna karşılık, kaçakçılık yoluyla küresel dağıtım zincirine girdiğinde, çıkarılan maden cevherinin değeri katlanarak artar ve birçoğu zengin olur.

Ana yollardaki ordu barikatlarından kaçınmak için, maden cevheri yoğun orman içinden yürüyerek gizli toplama merkezlerine taşınır. Sınırı geçmekle yolculuğu tamamlanır. Ruanda menşeli olduğunu belirten sahte menşe belgeleri sayesinde cevher "temizlenir" ve "yeşil" ürünlere yönelik burjuva "sıkı etik gerekliliklerini" karşılar.

Çoğu zaman, maden sahipliği konusundaki anlaşmazlıklar, güvenlik görevlileri ve hatta ordu arasında çatışmalara yol açar; bu da maden sahalarını işçilerin kapana kısılp öldürüldüğü savaş alanlarına dönüştürür.

Devlet Madenlerinde

Kongo'nun güneyindeki Lualaba eyaletinde madenler devlet güçlerinin kontrolü altındadır; ancak işçi sınıfının durumu değişmemiştir.

Eyalet başkenti Kolwezi, stratejik kabul edilen çeşitli minerallerin çıkarılmasında sinir merkezi konumdadır. Buradaki toprak kırmızımsı renktedir ve elektrikli araç endüstrisi için vazgeçilmez bileşenler olan kobalt ve bakır açısından zengindir. Bölgedeki madencilik imtiyazlarının ve sanayi bölgelerinin çoğunun Çinli şirketler tarafından elinde tutulması tesadüf değildir. Çin'de, benzinli/dizel araçlardan daha fazla sayıda şarj edilebilir elektrikli otomobil satılmaya başlandı bile.

Geçen Kasım ayında, başkente yakın Kalando'da bir başka işçi trajedisi yaşandı. Kurbanlar arasında çok sayıda yerinden edilmiş, kayıt dışı işçi bulunması, kesin sayının belirlenmesini zorlaştırdı. Maden, istikrarını tehlikeye atan şiddetli yağmurlar nedeniyle hükümet tarafından kapatılmış olmasına rağmen, binlerce geleneksel madenci orada çalışmaya devam ediyordu. Hükümet güçleri (FARDC) müdahale etti ve kalabalığı dağıtmak için yakın mesafeden ateş bile açtı. İşçiler, derin ve su basmış bir hendegün üzerindeki derme çatma bir köprüye akın etti; köprü çöktü ve madenciler çamura ve derin suya düştü; birçoğu boğuldu, diğerleri ise izdihamda ezildi. Hükümet 40 kişinin öldüğünü bildirdi, ancak çeşitli yerel dernekler çok daha fazla madencinin kaybolduğunu iddia etti. Kurtarma çalışmaları, başlangıçta aile üyelerinin bölgeye erişimini engelleyen askeri varlığın nedeniyle aksadı.

Ayrıca, ordunun mevsimsel madencilik yasaklarını hiçe sayarak maden shaftlarına giriş ücreti talep ettiği ortaya çıktı. Sonuç, isyancıların kontrolündeki doğudaki madencilerin durumuna tamamen benzeyen bir durumdur.

İslam Devleti

Kongo'daki proletaryanın hayatını cehenneme çeviren bir diğer unsur da İslam Devleti'nin saldırıdır.

Kuzeydoğuda, 1 Nisan Çarşamba günü, Ituri eyaletindeki Mambasa bölgesine şiddetli bir saldırı düzenlendi. Saldırganların Müttefik Demokratik Güçler (ADF) üyesi isyancılar olduğu sanılıyor.

1990'larda Uganda'da bir iç muhalefet hareketi olarak ortaya çıkan ve daha sonra Kongo'nun doğusuna sığınan bu grup, bugün IŞİD'e bağlı ISCAP'ın (İslam Devleti Orta Afrika Eyaleti) ayrılmaz bir parçasıdır ve Somali, Güney Afrika, Kenya ve Uganda üzerinden geçen karmaşık ağlar aracılığıyla bu örgütten mali destek almaktadır.

Niania yakınlarındaki Bafwako köyünde en az 50 kişi öldürüldü. Saldırganlar düzinelerce evin yanı sıra araç ve motosikletleri de ateşe verdi. Bazıları palalarla parçalanarak öldürüldü, diğerleri ise kendi evlerinde diri diri yakıldı.

ADF, işçilere yönelik olanlar da dâhil olmak üzere bu tür eylemlere yabancı değildir. Sadece birkaç gün önce, 9-15 Mart tarihleri arasında Muchacha ve Babe-sua maden sahalarına düzenlenen şiddetli bir saldırı sonucunda 50'den fazla işçi hayatını kaybetti. Grup, karaborsaya sokulmak üzere hazır olan büyük miktarda nakit para ve altın ele geçirdi.

Sadece 2025 yılında, bu grup Eylül ayında 72 sivilin ölümüne yol açan Ntoyo katliamından ve Temmuz ayında Ituri'de 43 kişinin hayatını kaybettiği Komanda katliamından sorumluydu.

ADF ile M23 arasında herhangi bir bağlantı bulunmamaktadır; zira bu iki grubun kökenleri ve ideolojileri farklıdır. Bununla birlikte ADF, M23'ün güneye doğru ilerlemesiyle oluşan boşluğu, Kuzey Kivu ve Ituri'de sivillere yönelik katliamlar da dâhil olmak üzere kendi faaliyetlerini genişletmek için kullanmıştır.

ADF ayrıca yasadışı altın madenlerinde proleter işgücünü sömürerek, kereste ve kakao ticaretinden elde ettiği gelirler ve yerel halka uyguladığı harçlar yoluyla kendini finanse etmektedir. Şu anda Mambasa bölgesindeki (Ituri) Losselosse Nehri kıyısındaki madenleri kontrol altında tutmakta ve madencilerden vergi almaktadır. Çıkarılan altını yağmalamak için sık sık kendi kontrolü altında olmayan madenlere saldırmaktadırlar.

Bu yılın ilk aylarında, Luna ve Komanda yakınlarındaki maden sahalarında şiddetli saldırılar meydana geldi; her iki bölge de, silahlı grupların hareketini ve minerallerin Uganda'ya kaçakçılığını kolaylaştıran uçsuz bucaksız bir ormanın derinliklerinde yer almaktadır. Bu baskınlarda kaçamayan madenciler ya olay yerinde öldürüldü ya da köle işçi olarak kullanılmak üzere ya da ormanın derinliklerindeki madenlerde çalıştırılmak üzere kaçırıldı.

Emperyalizm ve Madencilikten Elde Edilen Ganimetler

Kâr mantığının hâkim olduğu ve sistematik barbarlıkla damgalanan bu senaryo içinde, büyük emperyalist güçler hareket ederek Kongo'yu Çinli ve Amerikalı kapitalistler arasındaki stratejik çatışmanın ana sahanelerinden biri haline getiriyorlar.

Çin, uzun süredir Kinşasa'nın başlıca ekonomik ortağıdır; madencilik üretiminin %70 ila %80'ini kontrol etmekte ve ülkenin en büyük on kobalt madeninden dokuzuna sahiptir. Geçen Şubat ayında M23 lider kadrosuna saldırmak için kullanılan CH-4 saldırı insansız hava araçları, Pekin ile ticareti yapılan bir metadır. Ancak Çin hükümeti silahlandırırken, "kritik minerallerin" %70'inden fazlasını işleyen rafinerileri, isyancıların çıkardığı ve Ruanda üzerinden kaçak olarak geçirdiği koltan ve altının büyük bir kısmını emmektedir.

"Altyapı için Kaynaklar" anlaşması olarak da bilinen Sicominex Paketi, 2007'de imzalanmış ve en son 2024'te olmak üzere birkaç kez yeniden müzakere edilmiş, devasa ve tartışmalı bir ekonomik işbirliği anlaşmasıdır. Çinli şirketlerin, bakır ve kobalt madenlerindeki imtiyazlarını korumak karşılığında 2040 yılına kadar yollara ve kamu işlerine 7 milyar dolarlık yatırım yapma taahhüdünde buldukları bildiriliyor. Ancak 11 Mart'ta Kongo hükümetinin, anlaşmanın fiili uygulamasına ilişkin yeni bir teknik ve mali denetim emri verdiği bildirildi.

ABD emperyalizmi, Çin'in bölgedeki muazzam gücüne karşı koymak için bu çatlaklara sızarak, aynı derecede ikircikli bir tutum benimsedi. 2 Mart'ta ABD Hazine Bakanlığı, M23'e doğrudan destek verdiği ve Kongolu isyancıları eğittiği iddiasıyla Ruanda ordusuna sert yaptırımlar uygulasa da, Ruanda, Amerikan teknoloji endüstrisine yönelik mineraller için de hayati bir lojistik merkez olmaya devam edecek ve bu da tam bir kopuşu engelleyecek karşılıklı bir bağımlılık yaratacaktır.

Washington, uzun süredir ülkedeki, özellikle de madencilik sektöründeki Çin etkisini azaltmak için baskı yapmaktadır. Batı'ya açılım, Aralık 2025 ile Mart 2026 arasında imzalanan Stratejik Ortaklık Anlaşması ile doruğa ulaştı; bu anlaşma, askeri destek ve güvenlik garantileri karşılığında ABD şirketlerine bakır, lityum ve tantal dâhil olmak üzere bir dizi kritik varlık üzerinde "ön alım hakkı" tanıyacaktır.

Bu potansiyel stratejik yeniden konumlanmanın bir başka işareti de madencilik şirketi Chemaf'ın ABD'li Virtus Minerals firmasına yakın zamanda satılmasıdır. 30 milyon dolar değerindeki ve 750 milyon dolarlık bir yatırım planını da içeren bu anlaşma, dünyanın en büyük kobalt sahalarından birinin yönetimi konusunda Çinli bir alıcı yerine Amerikalı bir alıcıyı tercih etmiştir. Bu arada, ABD ve Avrupa Birliği tarafından milyonlarca dolarlık yatırımlarla finanse edilen Lobito Koridoru projesi devam etmektedir. Bu proje, Kongo madenlerini Atlantik'teki Angola limanına bağlayarak Çin'e giden doğu rotasının yerini almayı amaçlamaktadır.

Biraz daha doğuda ise durum bunun aynısı gibi görünüyor: Kongo, Pekin'in aşırı gücüne karşı Washington'a açılmaya çalışırken, Ruanda ise ABD'nin yaptırımlarına ve siyasi baskısına karşı kendini daha az savunmasız hale getirmek amacıyla Çin ile ekonomik olarak giderek daha fazla entegre olmaya çalışıyor.

Komünistler olarak, Kinşasa'nın kronik istikrarsızlığının büyük emperyalist güçler için bir engel teşkil etmediğini bir kez daha vurgulamak zorundayız; aksine, "Kongo devletinin çöküşü" ve sürekli savaş hali, mevcut ekonomik çatışma için ideal bir koşul oluşturmaktadır. "Askeri feodal bölgeler"e bölünmüş bir toprak parçası, ekonomik egemenlik hırslarını besleyip ülkenin kaynakları üzerinde daha fazla kontrol talep edebilecek merkezi bir devletten çok daha kolay yağmalanabilir.

Bu nedenle Pekin ile Washington arasındaki mevcut çatışma, geleceğin endüstrisinin hayati damarlarının kontrolü için bir rekabet olarak yorumlanmalıdır. Bu emperyalizmlerin dev güçleri kafa kafaya çarpıştığına, Kongo ilk savaş alanlarından biri olacaktır.

Herkes Herkese ve Her Zaman Proletaryaya Karşı

19. yüzyılda Leopold dönemindeki Belçika'nın savaş ve sivil sanayisini ateşleyen kauçuksa, bugün kapitalizmin ürkütücü dansının ritmini belirleyen kobalt, koltan ve lityumdur.

Son aylarda madencilerin yaşadığı trajediler, bölgeyi kimin kontrol ettiği -ister merkezi hükümet olsun, ister herhangi bir fraksiyona mensup isyancılar- fark etmeksizin, milyonlarca Kongolu proleterin hayatının, işin içindeki hiçbir silahlı güç için hiçbir değeri olma-

dığını açıkça ortaya koydu. Önemli olan yalnızca minerallerdir; bunlar, rakip burjuva fraksiyonları arasında ve büyük emperyalist güçlerin baskıları altında çekişme konusudur.

Batı'dan Uzak Doğu'ya kadar kapitalist propagandanın övüp durduğu sözde "ekolojik geçiş", sahte ve hayali bir anlatıdır; meta üretiminin çürüten cesedine sürülen bir yeşil boyadır. Kongo'nun kanla ıslanmış çamurunda "temiz" hiçbir şey yoktur. Her "ekolojik pil", bir Afrikalı proleterin kanından ve bedelsiz emeğinden bir parça barındırır. İşte meta fetişizmi burada yatmaktadır: vitrindeki o alet, onu üreten sürecin vahşetini gizler. Bebek ölümleri, maden çöküntülerinin yol açtığı sakatlıklar, tozun neden olduğu solunum hastalıkları, sermayenin bilançosunda yer almayan üretim maliyetlerinin sadece küçük bir kısmıdır.

Kongo'da barış, piyasanın karşılayamayacağı bir lüks. Onlarca silahlı grup, çeşitli burjuva çetelerinin uzantılarıdır; bunlar bazen komşu ülkelerin burjuvazilerinin ek organlarıdır ve bu burjuvaziler de büyük emperyalist blokların alt yüklenicileridir.

Savaş, ekonominin bir kesintisi değildir; savaş, ekonominin kendisidir. Emtia fiyatlarını düşük tutmak için, yasal vergilendirme ve sosyal koruma maliyetlerini ortadan kaldırmak gerekir. Kivu ormanlarında atılan her kurşun, Londra'da ya da Şanghay'da kobalt fiyatını düşürür.

Ne "dürüst bir hükümet", ne "insani yardım", ne de "BM reformu" Kongo'yu kurtaramaz. Orman kanunları hüküm sürdüğü sürece Kongo, dünyanın madeni ve çocuklarının mezarlığı olmaya mahkûmdur.

Dolayısıyla kapitalizm çerçevesinde Kongo sorunu ne Kinşasa'da ne de emperyalizmin sinir merkezlerinde asla çözülmeyecektir. Yalnızca Batı ve Doğu'nun metropollerinde kapitalist üretim tarzının yıkılması, çevre bölgelerin acılarına da son verecektir.

Bugün Kongo'daki işçi sınıfı, uluslararası sınıfının geri kalanından izole olduğu için çürüyor ve ölüyor. Çamurda kazı yapan Kongolu madenci ile fabrikada hap solmuş Avrupalı, Asyalı ya da Amerikalı işçi, aynı sınıfın parçasıdır ve birlikte isyan edeceklerdir. Önce kendilerini savunmak için, ardından da kapitalistlerin siyasi iktidarına saldırmak için örgütlenecekler; tek bir kaderle birleşmiş olarak: ya sermayenin dünya diktatörlüğü ya da uluslararası komünist devrim.

Okul Saldırıları ve Kapitalist Koşullarda Çocukluk

Okullarda şiddeti doğuran nedir? Geçtiğimiz Nisan ayında peş peşe gerçekleşen okul saldırısı olayları uzun yıllar ABD gündeminde yer alan tartışmaları Türkiye'ye de taşıdı. Silahlı saldırı potansiyeli taşıyan çocukların profilini oluşturmaya çalışan burjuva yetkilileri, okullarda daha sert kontrol mekanizmaları geliştirmek ve profile uygun gördüğü "toplumla uyumsuz" çocukları fişlemek gibi çözüm yollarına vardılar. Eğitim sistemi, aile kurumu ve askeri stratejilerin saldırgan askerler ve yarışçı işçiler yaratma derdinin sonuçları şiddetin işçi mahallelerinde daha da yaygınlaşmasıyla sonuçlanır. Dün cepheye gönderilecek yaştaki çocukları sadece eğitime göndermiyor, pek çoğunu cephede çatışmaya hazır görmek için pek çok teknikle genç insan kaynağını şiddet eğilimli bir şekilde eğitiyor. Bu eğitimin büyük kısmı etraflarındaki yetişkinlerden çocuklara fiziksel ve psikolojik şiddet olarak geri dönüyor.

Dünya genelinde bu tip okul saldırılarında bazı ortak noktalar var: Çocukların silaha erişiminin kolay olması, etraflarında ataerkil kültürün şiddet eğilimini bir övünç gibi resmeden yetişkinlerin varlığı, çocukların psikolojik sorunları olduğuna dair öğretmen beyanları. Kapitalizmde çocuklar, sürekli birbiriyle yarışa sürülen, ataerkil kadınlık ve erkeklik rollerine sıkıştırılan, kendi sanal ortamlarında kabul gördüğü grup içinde kendine ait değerler oluşturan yalıtık varoluşunun bir sonucu olarak ya katile ya maktule dönüşüyor. Bu sistem işçi mahallelerinde saldırmayı veya boyun eğmeyi öğreterek geniş yığınları kontrol altında tutuyor. Okul saldırıları tarzı durumlar uygulanan askeri propagandanın, savaş teknolojilerine ve bu teknolojileri geliştirip kullanacak profesyonellerin eğitimlerine yapılan yatırımların, toplumda militarist söylemi yükseltmenin bir sonucu olarak gündelik hayatımızda da şiddeti daha çok görüyoruz: evde, okulda, işte...

Çocukların güvenliği kapitalist koşullar altında mümkün değildir! Kapitalist sömürü ilişkisi içinde çocuk evde sıklıkla devletin elinin temsili baba otoritesi altında, okulda müfredat ve eğitimci otoritesi altında, yaşlılarıyla yarış halinde, kapitalist bireyci ilişki biçimleri sebebiyle uyum sağlayamayanın yalnızlaştığı bir ortamda psikolojik açıdan pek çok problem geliştiriyor. Gençlerin birbirleriyle güvenli alanlarda sağlıklı sosyalleşmesinin çok da imkânı

olmayan şehir hayatı şartlarında gençler hem fiziksel hem de ruhsal açıdan yetersiz geliyor. Gençlerin öfke içinde olması anlaşılabilir ama bu öfkenin muhatabı aynı sıraları paylaştıkları arkadaşları veya öğretmenleri değil, kapitalist sistemin kendisidir. Bu sistem bir grup genci saldırgan suçlulara dönüştürürken, çok daha fazlasını kaderine boyun eğen veya küçük çıkarlar peşinde ömür tüketen burjuva kültürünün savunucularına dönüştürüyor.

İşçi sınıfının örgütsüzlüğü kolay manipüle edilebilmesini sağlıyor; işçilerin kendi içinde çatışmalara gömülerek sınıf mücadelesine yönelmemesini sağlıyor. İnsanlar, daha çocukluk yıllarından itibaren cinsiyetlere, ırklara, zekâ tiplerine ve başka pek çok faktöre göre kategorize ediliyor. Ben ve öteki sistem tarafından ince ince işleniyor. Her iki kurgu da kapitalist toplumun şiddetle veya boyun eğişle devamlılığını sağlayacak makul insanı yaratmak için kullanılıyor. Kapitalist devlet şiddet ve itaat ile işler. Ona karşı koymanın tek yolu ise işçi örgütlenmeleri üzerinden, sendikal çalışmaların da bir parçası olarak geleceğin işçilerini mücadele kültürüne dâhil etmektir. Öğrenciler işçi yakınlarının, öğretmenlerinin koşullarını daha iyi anlar, empati yeteneği gelişir, kendi geleceklerine dair fikir sahibi olurlar. En önemlisi ise onlara asıl zarar verenin kapitalist sistem ve onun aygıtları olduğunu kavrarlar.

Türkiye'de Güncel Sendikal Mücadeleler

2026 Mayıs-Haziran dönemi Türkiye işçi sınıfı açısından siyasi krizlerin yarattığı ekonomik darboğazın güncel mücadelelerin açtığı bir dönem haline gelmiştir.

Metal, Otomotiv, Lastik sektörü

Uluslararası bir şirket olan Bosch'un uzun vadede 1400 işçiyi işten çıkaracağını açıklaması ve ardından gelen işçi tepkilerine rağmen Türk-Metal-İş sendikası Bosch ile masaya otursa bile ne herhangi bir direniş örgütlemek ne de grev söz konusu dahi olmadı.

Bosch'un Bursa'daki 7 bin 500 kişilik toplam iş gücünün yaklaşık beşte birine (yüzde 20) denk gelen bu küçülme planı kapsamında, 1.150 mavi yakanın 2027 yılının sonuna, 250 ofis çalışanının (beyaz yakalı) ise

2030 yılının sonuna kadar kademeli olarak işten çıkarılacağı belirtildi. Şirketin 2024 yılındaki resmi verileri Türkiye genelinde toplam 18 bin personeli olduğunu gösterirken, Bursa fabrikasındaki bu 1.400 kişilik işten çıkarma kararı büyük bir istihdam kaybı olarak burjuva-ekonomist gözlüklerle değerlendirilmektedir.

Bosch'un devasa kârlara ulaşmasına rağmen gerçekleştirdiği bu hamlenin, işçi haklarından ödün vererek finansal büyümeyi sağlama stratejisi, yani işçilerin hayat enerjisini günden güne sömüren burjuvaların kana doymamış bir vampir gibi her zaman daha fazla sömürüyü istemelerinden başka bir şey değildir. Üretim 1 Mayıs gibi işçi sınıfı için sembolik önemi olan günlerde dahi kesintisiz sürdüğü işletmede, kadrolu personelin tasfiyesi gündemdeyken eş zamanlı olarak sözleşmeli işçi alımı için ilan açılması, güvenceli işe alımın yerini düşük maliyetli ve "esnek" yani keyfe keder sömürü modellerine bırakacağını gösterir. İşçileri işten çıkararak ya da çıkarmakla tehdit ederek, beklemekte olan yedek işçi ordusuna ilanlar açarak, Bosch sürekli kar maksimizasyonunu hedeflemektedir.

Bir Bosch işçisinin aktardığına göre : "Biz sürekli fazla mesai ile çalışıyoruz. Fazla mesailer de vergi olarak devletimize veriyoruz. Şimdi de kurbanlık koyun gibi kapının önüne konmayı bekliyoruz. Herkes kendi ipini kurtarmaya çalışınca olmuyor. Böyle davranınca ipin boynumuza sarıldığını görmemiz gerekiyor."

Renault, TOFAŞ gibi benzer sektörlerdeki şirketlerde de yüksek seviyede kar oranlarına rağmen işçilerin zor koşulları devam etmekte, işçiler tepkilerini göstermelerine ve taleplerini sendikalarına iletmelerine rağmen özellikle bu sektörlere yerleşmiş sarı sendikaların tepkisizliğiyle karşılaşmışlardır.

Çankırı'da faaliyet gösteren Japon şirketi Sumitomo fabrikasında, Petrol-İş ile işveren arasında yürütülen ve 2 bin 500 işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uzlaşma sağlanamaması üzerine, işçiler 2 Haziran tarihinde grev pankartını asmaya hazırlanıyor.

Türk-İş bünyesindeki Petrol-İş Sendikası ile işveren arasında 2 bin 500 çalışanı ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri çıkmaza girdi. Petrol-İş Çankırı Şube Başkanı Halil İbrahim Topçu, İstanbul'daki son toplantıdan da bir uzlaşma çıkmaması durumunda işçilerin 2 Haziran'da greve çıkacağını ilan ettiler.

Maden Mücadeleleri

Doruk maden işçileri aylardır ödenmeyen maaşları ve gasp edilen tazminat haklarından kaynaklı olarak Bağımsız Maden-İş Sendikası öncülüğünde Ankara'ya yürüme kararı aldılar. 6. Günün sonunda Enerji Bakanlığı önüne ulaşan 110 işçi polis barikatıyla karşılaştı. Bağımsız Maden-İş sendikası yöneticileri ve yürüyüşte olan işçiler gözaltına alındı. Serbest bırakılan sendika yöneticileri ve işçiler, Enerji Bakanlığı önünde üstlerini çıkarıp baretlerini yere vurarak protesto başlattı ve "Açız, yoksuluz, çıplagız" sloganlarıyla açlık grevini başlattı.

21 Nisan tarihinde enerji bakanlığı önünde eylemi sürdürmek isteyen işçiler tutuklandı ve 22 Nisan tarihinde serbest bırakıldılar, eylem alanı Kurtuluş Parkına kaydırıldı. Ama şu gerçekliğe değinmek önemlidir ki var olan işçi mücadelesi eyleme burjuva-demokratik partilerin dâhil olması ardından burjuva demokratik panayır ve aktivizm alanına dönüştürüldü, işçilerin ya da işçi temsilcilerinin ağzından çıkan her laf Türkiye'de hali hazırda var olan burjuva siyasetinin karışık ortamı hakkında demokratik zırvallıklara dönüştürüldü.

İşçi eylemine 'ziyarete' gelen solcu, faşizan ve diğer düzen partileri var olan işçi eylemini burjuva demokrasinin panayırına çevirdiler.

24 Nisan tarihinde açlık grevi ve Kurtuluş Parkında sürmekte olan işçi eylemi devam etti, 6 işçi fenalaştı, 3 işçi hastaneye kaldırıldı. Çalışma Bakanlığı, holdinge idari para cezası kesildiğini ve bir miktar ödeme yapıldığını iddia etti ancak sendika bunun devde kulak olduğunu söyledi.

25 Nisan tarihinde bürokrasiden ve başka devlet kurumlarından bazı destekler gelmeye başladı ama bu öncesinde gerçekleşen burjuva demokratik panayırın devamı niteliğindedeydi. 26 Nisanda işçiler artık açlıktan ve soğuktan konuşmakta bile zorlanmaya başladı. Sendika, holdingin "Paraları yatırdık" iddialarına karşı sert çıktı "7 maaş alacağı olan adama 1-2 maaş yatırdılar, bu toplam alacağın 50'de 1'i bile değil. Boş vaatlere karnımız tok!" denildi.

Madencilerin sağlık durumu kritik aşamaya geldi ancak direnç kırılmadı. İşçiler haklarını tamamen almadan Ankara'yı terk etmeyeceklerini, gerekirse holding patronunun kapısına dayanacaklarını ilan etti.

28 Nisan 2026 tarihinde İşçilerin kararlılığı karşısında İşçileri Bakanlığı devreye girmek zorunda kaldı, 1 Mayıs öncesinde hali hazırda bir işçi mücadelesinin varlığı, normalde Ankara'da sessiz bir şekilde dağılan işçi bayramı gösterilerini daha radikal bir biçimde etkileyebilme ihtimalini göze alamadı. İşçileri, Çalışma ve Enerji bakanlıkları temsilcileri; sendika yönetimi ve holding sahibi Sabahattin Yıldız bakanlıkta bir araya geldi. 96 milyon 340 bin TL tutarındaki birikmiş alacak işçilerin hesaplarına aktarıldı. Kalan tüm tazminat ve hakların ise 15 gün içinde eksiksiz ödeneceğine dair bakanlıklar garantör oldu. Saat 19.00'da Kurtuluş Parkı'nda toplanan işçiler, eylemi zaferle sonlandırdıklarını açıkladı.

Edirne Uzunköprü'de ödenmeyen maaşları, fazla mesailer ve işten çıkarmaları protesto eden, Özşen madencilik işçileri 27 gün sürecek grev başlatmışlardır, 16 Haziran tarihinde mücadeleleri zafere ulaşmıştır. İşçilerin kazanımları sırasıyla şunlardır: İşçilerin birikmiş maaş, tazminat ve fazla mesai alacakları öncelikli olarak ödenecektir, Eylemde geçirilen 27 gün sigortalı sayılacak ve bu sürenin ücreti de madencilere yatırılacaktır, İş yerinde temsilci seçimleri yapılacak ve Bağımsız Maden-İş Sendikası için temsilcilik odası açılacaktır. Ödemelerin takibi için bir komite oluşturulmuştur.

Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde bulunan Egetaş Kömür İşletmesi'nde çalışan yaklaşık 350 maden işçisi, ödenmeyen maaş farkları ve birikmiş alacaklarını talep ederek üretimi durdurup ve maden sahası önünde direniş nöbeti başlattılar. Birikmiş alacaklarını alamadıkları için iş bırakan maden işçilerinin direnişi ikinci gününde büyük bir gerginliğe sahne oldu. İşletme yetkilisi Turgut Köse'nin eylemdeki işçilere yönelik sarf ettiği "işini yapmayan vatan hainleri" ifadesi, maden sahasında tansiyonu yükseltti. Yoğun tepkiler üzerine geri adım atan Köse, hakaret içerikli bu sözlerini "şekerim düştü" diyerek savunmaya çalıştı.

301 işçinin katledildiği Soma maden katliamının yıldönümünde sarf edilen bu "vatan hainleri" gibi ifadeler işçi sınıfının dağınkınlığına ve örgütsüzlüğüne karşın tam olarak kendi-için-sınıf olan burjuvazinin olası proleter mücadeleciliğinin ve enternasyonalizminin ne kadar ciddi bir tehdit oluşturabileceğini bildiklerini gösterir.

Bu basit hakaret bize Manifestonun temel sloganını hatırlama fırsatı sunar:

"İşçilerin vatanı yoktur. Zaten onların olmayan bir şeyin, alınması da mümkün değil."

Yaşanan olayların ardından Genel Maden İşçileri Sendikası (GMİS) adına sendika avukatı ve sendika Kütahya Temsilcisi, firma yetkilisiyle bir görüşme gerçekleştirdi. Kütahya'ya giderek gece saatlerinde işçilerle buluşan sendika Genel Başkan Yardımcısı, süreci yakından takip ettiklerini ifade etti. 350 işçinin ve işverenin talebiyle arabulucu olarak masaya oturduklarını ancak şu ana kadar somut bir uzlaşmaya varılmadığını kamuoyuna duyuruldu.

Kimya, Tekstil ve Gıda Sektörü

Gebze'de faaliyet gösteren Amerikan Procter and Gamble (P&G) firmasında işçiler %5'lik sefalet zammına karşı greve çıktı.

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde (GOSB) bulunan P&G fabrikasında, DİSK'in Lastik-İş Sendikası ile işveren temsilcileri arasında beş buçuk aydır devam eden toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinin tıkanması üzerine, P&G Deterjan ve P&G Likit tesislerinde çalışan 89 işçi grev pankartını astı. İşçiler, patronun sunduğu sefalet dayatması düşük zam tekliflerine karşı, beklentilerinin karşılanmadığı gerekçesiyle üretimi durdurarak direnişe geçti.

P&G işverenin ilk altı aylık dönem için yalnızca yüzde 5, sonraki aşamalarda ise gerçekleşen enflasyonun sadece yüzde 40'ını kapsayan artış önerisi, çalışanlar tarafından şiddetle reddedildi. Hayat pahalılığı karşısında bu teklifin kendilerini derin bir yoksulluğa ittiğini belirten işçiler, "Sadaka değil, emeğimizin hakkını istiyoruz" diyerek kararlılıklarını ortaya koydular.

Alım gücünü yüzde 50 oranında eriten ve sefalet ücreti niteliği taşıyan bu dayatmayı ellerinin tersiyle iten emekçiler, TÜİK'in gerçeklerden uzak verilerinin bile altında kalan bu yoksulluk düzeninin kabul edilemez olduğunu vurguladılar. Ekonomik istikrarsızlığın, yanlış politikaların ve şirketlerin doymak bilmez kâr hırsının faturasını ödemeyi reddeden işçiler, insanca bir yaşam için grev mevzilerinde direnişlerini sürdürmektedir.

Türkiye'nin büyük sanayi kentlerinden olan İzmir'de Safe Spice firmasında Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş üyesi işçiler 34 gün süren bir direnişe imza attı. İşçiler Ege ticaret serbest bölgesi içerisinde yer alan üç fabrikada %22'lik düşük zamma karşı grev haberini taşıyan pankartları fabrikalara astılar.

Toplu iş sözleşmelerinde geçen rakamların artık yeterli olmadığını enflasyona denk oranda bir zam talep ettiklerini bildirdiler. İşçiler, dört aydır herhangi bir zam almadıklarını ve sosyal haklarının kesildiğini vurgulayarak şunları söyledi: "Sözleşmenin askıda olduğunu iddia ederek, eski sözleşmeye göre hakkımız olan ödemeleri bile yapmadılar."

Özellikle kadın işçilere karşı onur kırıcı ifadelerin kullanıldığı iddia edilen fabrikada maaşların sendikasının gelmesi ile birlikte artışa geçtiği fakat yine de maaşların barınma sorununu karşılamaktan bile aciz kaldı.

34 günlük mücadelenin ardından 6 aylık enflasyon ve refah payı esas alınarak bir toplu iş sözleşmesi belirlendi ve 2 yılı kapsayacak şekilde planlandı. Tek Gıda-İş İzmir 7 No'lu Şube Başkanının belirttiğine göre "Zam oranı, 6 aylık enflasyon artışı yüzde 2 refah payı esas alınarak belirlendi. Takip eden dönemlerde de 6 aylık enflasyon oranı artışı yüzde 2 refah payı uygulanacak" ve temel maaşlarda "İşçilere 200 lira kıdem zammı, 2 bin lira ağır sorumluluk tazminatı ve 200 lira ikramiye artışı verilecek. Brüt ve net ücretlerdeki artışlarla birlikte toplam zam oranı yüzde 60'a ulaşılıyor"

260 Günün sonunda BİRTEK-SEN öncülüğünde mücadele eden Şık Makas işçileri tüm yan haklarıyla ve ödenmemiş ücretleriyle birlikte önemli kazanımlar elde etti. İşçilerin içeride kalan maaşları ödendi, işten çıkış kodları düzeltildi ve işsizlik maaşı haklarının yeniden düzenlenmesiyle birlikte süreç tamamlandı.

Enerji ve Liman işçileri

Tüpraş işçileri, toplu iş sözleşmesinde ilerleme sağlanmaması üzerine, iş yavaşlatma eylemi başlattılar. İşçilerin hali hazırda örgütlü olduğu Petrol-İş Sendikası ile Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri olan Koç Holding arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Koç Holding %28 oranında zam ve 3 yıllık sözleşme teklifi öne sürdü. Koç'un dayatmasını kabul etmeyen işçiler Tüpraş'ın 4 rafinerisinde eylem gerçekleştirdi. Petrol-iş ve İzmir'de sanayi üretimini

sürdüren üç büyük fabrikada çalışan toplam 2 bin 500 işçi greve çıkma kararı aldı. Grev kararının alındığı işletmelerden ikisini, rüzgâr türbini kanadı üretimi yapan küresel şirket TPI Composite öbürü ise kimya sektöründeki DYO Boya oluşturdu.

Türk-İş'e bağlı Dok-Gemi İş altında örgütlü Sedef Tersanesi işçileri Ocak ayında yapılan zamların yetersizliği ve belli sosyal hakların elde edinilme talebi sonucunda 18 Haziran tarihinde greve çıkma kararı almıştı. Fakat belirlenen tarihten bir gün önce Dok-Gemi İş, patronla masaya oturup işçileri sırtından bıçakladı. Sözleşmeye göre işçilerin alacakları ikramiye 1500 liradan sadece 3500 liraya çıkartıldı. Retorik olarak olsa da sormak gerek bu gerçekten bir grevi baltalamak için yeterli bir artış mıydı? Cevap tabii ki de hayır. Unutulmaması gereken önemli noktalardan biri de Sedef Tersanesi'nde devlet tarafından komisyonlanan 6 geminin üretimi yapılmakta, bu Dok-Gemi İş'in gerçekte kimin tarafında bulunduğuna yeterli bir kanıt.

Bolivya: Süresiz Ulusal Grev, Reformist Sınıflararası Bir Ayaklanmaya Dönüştü

Şu anda Bolivya'yı sarsan süresiz ulusal grev, ne münferit bir olay ne de sadece sektörel iyileştirmeler üzerine bir sendikal anlaşmazlıktır. Bu grev, sınıf çelişkilerinin keskinleşmesinin ve kapitalist üretim tarzının derin bir tarihsel kriz döneminde sınıf mücadelesinin nasıl yeniden alevlenebileceğinin açık bir tezahürüdür. Marksist bir bakış açısıyla, And Dağlarındaki olaylar, sermayenin birikim krizlerinin nasıl şiddetle proletaryanın sırtına yüklendiğini açıkça gösterirken, reformist sendika liderliklerinin ve oportünist partilerin tampon ve hain rolünü de ortaya koymaktadır.

Bolivya, çifte çelişkinin kesişme noktasında bulunuyor. Bir yanda, şiddetli bir burjuva mali kemer sıkma planıyla daha da şiddetlenen, sermaye ile emek arasındaki içsel ve aşılabilir çelişki mevcuttur. Diğer yandaysa, hammadde tedarik eden bir bağımlı ülke statüsü, onu, küresel emperyalistler arası stratejik enerji ve maden kaynaklarının kontrolü üzerinde süren çekişmede bir savaş alanına dönüştürmektedir. Bu rapor, devam eden genel grevi analiz ederek Bolivya devletinin (tüm devletler gibi) sınıfsal doğasını, işbirlikçi sendikacılığın sınırlarını ve proletaryanın sınıf partisi aracılığıyla siyasi bağımsızlığının yeniden canlanmasına yönelik acil tarihsel ihtiyacı ortaya koymaktadır.

Öte yandan, Bolivya toplumunu şu anda etkileyen ekonomik kriz – sosyal ve siyasi tezahürleriyle birlikte – “kötü yönetimden”, hükümeti kontrol eden siyasi kliklerin yolsuzluğundan ya da MAS’ın (Sosyalizme Doğru Hareket Partisi) oportünistleri tarafından övülen demagogik “değişim süreci”nin ve sözde “sosyalist” yöneliminin başarısızlığından kaynaklanmıyor. Bu, Bolivya’nın da bir parçası olduğu küresel kapitalizmin sistemik bir krizidir ve reformlar, hükümet değişiklikleri ya da maliye politikası ve burjuva devletin yeniden yapılandırılmasına ilişkin geçici manevralar yoluyla çözülemez. Ve elbette, ne (artık iç mücadelelerle parçalanmış olan) MAS’ın oportünistleri ne de şu anda hükümeti kontrol eden sağ partiler herhangi bir devrimci değişimi yönetebilecek (ya da isteyecek) durumda değildir; onlar sadece hiçbir şeyin değişmemesi ve kapitalizmin tek mümkün olan yolla, yani ücretli emeğin sömürsünü yoğunlaştırarak ve küçük burjuvazinin kesimlerini proleterleştirerek sürdürülmesi için “Gattopardo” tarzı ayarlamalar uygulayacaklardır.

Bolivya devlet kapitalizmine yönelik bekleyen ayarlamaları yapmak mevcut hükümetin görevidir. Bu kapitalizm, yeraltında bulunan hammaddelerin çıkarılması ve ticarileştirilmesinin kontrolüne dayalı olarak, imtiyazlar, sözleşmeler, ticari ittifaklar yoluyla, ama aynı zamanda yolsuzluk ağları ya da yöneticilerin ve müdürlerin maaşları ile sözde “işçi aristokrasisi” olarak adlandırılan sosyal tabaka için sağlanan ayrıcalıklı muamele yoluyla, ayrıca “sosyal içerme”yi sağlamak için sunulsa da gerçekte klientizmi ve ezilenlerin pasifleştirilmesini teşvik eden ve bu süreçte burjuva iktidarıyla bağlantılı çeşitli şirketler için kâr üreten çeşitli popülist programlar yoluyla akmaktadır. Ancak bu model, devlet kontrolündeki metaların uluslararası fiyatları düştüğünde, borç yükü mali nefes alma alanını tıkadığında ve devletin büyüklüğü, şişirilmiş maaş bordrosu, sayısız bakanlığı, bağlı şirketleri ve enstitüleri ile sosyal programları (popülizm/klientizm) sürdürülemez hale gelip yeniden yapılandırma veya işten çıkarmalar, yeniden yapılandırma, bütçe kesintileri ve özelleştirmeler yoluyla ortadan kaldırılmayı gerektirdiğinde, tekrar tekrar krize girme eğilimindedir.

Bu, devletin boyutunu artırmaya eğilimli fırsatçı, milliyetçi ve seçim odaklı sol hükümetler ile “sol” propagandasında genellikle neoliberal ve devletin boyutunun küçültülmesini destekleyenler olarak tanımlanan sözde sağ hükümetler arasında siyasi bir dönüşüme yol açan bir ekonomik döngüdür. Ancak her iki akım da burjuvazinin “krizle mücadele” taktik varyantlarını

benimsemektedir ve tarih – hatta yakın tarih – devletin büyüklüğünün genişletilmesi veya küçültülmesinin hem burjuva sol hem de burjuva sağ tarafından ayırım gözetmeksizin benimsendiğini göstermektedir. Bu durum, retorik ve propaganda yoluyla inkâr etmeye çalışsalar da, örneğin Arjantin ve El Salvador’daki sağcı hükümetlerin politikalarını Venezuela, Şili ve Brezilya’daki “sol”un politikalarıyla bir araya getiren şeydir. Bolivya’da gördüğümüz durum da budur; burada bir ekonomik uyum ve devletin yeniden yapılandırılması dayatılmaktadır – Paz’ın sağcı hükümetinin karşı karşıya kaldığı, ancak MAS’ın hükümeti ele geçirmesi halinde büyük olasılıkla uygulamak zorunda kalacağı önlemler. Ve her iki durumda da, krizin tüm yükünü işçilerin omuzlarına yükleme yolunu seçeceklerdir.

Ekonomik, Siyasi ve Sosyal Arkaplan

Mayıs 2026’daki toplumsal ayaklanma, burjuva reformizmi altında hâkim olan devlet kapitalizmi modelinin tükenmesinin ve ardından klasik bir kemer sıkma rejimine geçişin doğrudan sonucudur. 2025 sonunda Luis Arce hükümetinin ayrılmasının ardından, Rodrigo Paz Pereira’nın göreve gelmesi, her zamanki gibi işçilerin sömürsünü artırarak mali dengesizlikleri düzeltmeyi ve kapitalistlerin krizi yönetmesini kolaylaştırmayı amaçlayan, sözde “ekonomik ortodoksluğa” açık bir kayışı işaret etmiştir. Paz Pereira yönetimi, kamu maliyesinin yeniden düzenlenmesi ve devlet harcamalarında acımasız kesintiler yoluyla ulusal kapitalist ekonomide “düzeni yeniden tesis etmeyi” amaçlayan ve devlet maaş bordrosunu %25 ile %30 arasında azaltan acımasız bir mali uyum planı olan 5516 sayılı Yüksek Kararnameyi derhal uygulamaya koydu.

Yeni burjuva hükümet, teknokratların ve uluslararası kreditorlerin ilgilendiği makroekonomik değişkenleri geçici olarak istikrara kavuşturmayı başardıysa da – 2026’nın ilk çeyreğinde Net Uluslararası Rezervleri (NIR) 3,813 milyar dolara yükseltti ve paralel doları kısmen kontrol altına aldı – toplumun maddi temeli felaket niteliğinde bir mirasın yükü altında eziliyor. 2025 yılı, %20’yi aşan enflasyon, sıvı yakıtlarda tarihi bir kıtlık ve ücretlerdeki satın alma gücünde muazzam bir kayıpla sona erdi. Proletarya ve yarı-proleterleşmiş kitlelerin sabrı sınırına ulaştı ve bugün ülke çapında protesto manzarasını şekillendiren kitlesel hareketlenmeleri tetikledi.

Süresiz genel grev 4 Mayıs 2026'da başladı. Bu raporun yazıldığı sırada grev üç haftadır devam ediyordu ve hükümet ile işverenlerin uzlaşmaz tavırları göz önüne alındığında bir süre daha devam etmesi muhtemeldi.

Çatışma ülke çapında bir boyuta ulaşmış olsa da, gücü ve yoğunluğu coğrafi olarak değişiklik gösteriyor. Mutlak merkez üssü La Paz bölgesi ve El Alto şehri (ülkedeki 67 kırsal barikatın 50'sinin yoğunlaştığı yer). Cochabamba, batıya giden yollarda (Quillacollo ve Huayculi köprüsündeki kilit noktalarla) felç durumunun kritik merkezi olarak işlev görmektedir. Buna karşılık, Santa Cruz'un doğu bölgesi, barikatların neden olduğu yol izolasyonu nedeniyle ekonomik olarak boğulmuş olmasına rağmen, greve sınıf temelli daha az destek göstermektedir. La Paz şehri, yol barikatlarının kuşatmasıyla giderek felç haline gelmiştir; ulaşım durmuş, çöp toplama askıya alınmış (sokaklar çöplerle dolup taşmış), gıda kıtlığı yaşanmakta ve hastaneler tıbbi malzeme eksikliği konusunda uyarılar yayınlamaktadır; tüm bunlar olurken, diğer bölgelerden uzun yürüyüşler sonucu şehre giderek daha büyük gösterici grupları gelmektedir.

Katılımcıların sosyal yapısına gelince, şunu görüyoruz:

- Proletarya ve Sömürülen Kesimler: El Alto'da yapılan kitlesel bir halk toplantısının ardından Bolivya İşçi Konfederasyonu (COB) tarafından harekete geçirildiler. Şehir öğretmenleri (Şehir Öğretmenleri Bölgesel Federasyonu bünyesinde örgütlenmiş), ulaşım işçileri (La Paz Şoförler Federasyonu) ve maden işçilerinin tabanı büyük aktif bir şekilde katılıyor. La Paz Şoförler Federasyonu homojen bir sınıf örgütü değildir; aksine, saflarında hem ulaşım birimi sahiplerini (küçük burjuvazi) hem de ücretli veya aşırı sömürülen işçileri (şoför proletaryası) bir araya getirip kaynaştırmaktadır.

- Köylülük ve Kırsal Küçük Burjuvazi: 29 ilin Aymara köylüleri, Interculturistas (küçük ve orta ölçekli özel tarım üreticileri tabakası) ve Madencilik Kooperatifleri Departman Federasyonu (Fedecomín) aracılığıyla kitlesel olarak harekete geçirildi. Bunlar, ücretli emeğin ortadan kaldırılmasıyla özdeşleşmeyen kesimlerdir.

- Siyasi Oportünistler: Devrimci bir alternatif sunmayan, aksine tabandaki öfkeyi sömürerek ve parazit gibi beslenerek yürütmeye baskı yapmak ve burjuva devlet idaresinin kontrolü mücadelesinde kendilerini yenden konumlandırmak isteyen "Evizm"e (Evo Morales

destekçileri) bağlı siyasi ve sosyal gruplar. Evo Morales bu hareketin başında olmasa da, pratikte hareket, gösterileri ve barikatları yöneten ve Başkan Paz'ın istifasını talep eden benzer görüşlü oportünist siyasi akımlar tarafından yönetilmektedir.

- Burjuva Devlet ve Yöneticileri: Başkan Rodrigo Paz Pereira'nın liderliğinde, yargı ve polis aygıtının desteğiyle hareket eden ve iç baskı için Silahlı Kuvvetleri seferber etmeye hazır olan kesim.

- Ulusal ve Ulusötesi Burjuvazi: Tarım, tarımsal sanayi (özellikle Santa Cruz'da), ihracat, turizm ve kümes hayvancılığı sektörleri tarafından temsil edilmektedir. Perde arkasında, ülkenin gaz, maden ve lityum rezervlerini gözetken büyük kapitalist konsorsiyumlar ve emperyalist çıkarlar iş başındadır.

Protestolara katılan işçi sınıfı ve ezilen kesimler, geleneksel mücadele yöntemlerine başvuruyor; maden ve okullardaki grevleri, ülke genelinde 67'den fazla trafik kesintisi noktasının kaydedildiği kitlesel yol kesintileriyle birleştiriyorlar. Bu strateji, batıdaki ana kent merkezlerinin neredeyse tamamen abluka altına alınmasına yol açarak, iller arası ulaşımı felç etti ve mal akışını durdurdu. Burjuva devletin tepkisi, protestoları "yasadışı" veya "kışkırtıcı" olarak nitelendirerek yargısal suç sayma ve askeri güç kullanımıyla birleştirilmiştir.

Bolivya kapitalist devletinin işçi ayaklanmasına verdiği yanıt, polis terörünü yasal bir kuşatma ile birleştirmiştir. Bu metnin yazıldığı sırada, ana yolları açmak için iç baskı amacıyla istisnai olarak seferber edilen Bolivya Polisi ve Silahlı Kuvvetlerinin birleşik güçleri, aşırı şiddet uygulamaktadır. Şimdiye kadar, son zamanlardaki şiddetli yol çatışmalarının doğrudan kurbanlarına ek olarak, lojistik abluka ve ambulans gecikmelerine dolaylı olarak atfedilen en az dört ölüm vakası yaşandı. Batı güzergâhlarındaki çatışmalar sırasında düzinelerce işçi, protestocu ve topluluk üyesi göz yaşartıcı gaz, plastik mermi ve fiziksel saldırılar sonucu yaralandı. Düzinelerce grevci, kapitalist rejimin yargı aygıtı tarafından "isyan" veya "yasadışı grev" suçlamasıyla cezai kovuşturmayla maruz kalıyor.

Ülke Ekonomisinin Durumu ve İşçiler Üzerindeki Etkisi

Bolivya ekonomisi, durgunluk ve yüksek enflasyonla karakterize bir krizin içinde boğulmuş durumda; bu durum, uluslararası düzeydeki genel sermayenin aşırı

üretim krizinin yerel yansımasıdır. 2025'in ikinci yarısında sözde "teknik resesyona" girdikten sonra (o yılı %-0,5'lik bir GSYİH ile kapatarak), 2026 için tahminler GSYİH'da %-3,2'lik ciddi bir daralmaya işaret ediyor. Devlet gelirlerinin temel dayanağı olan geleneksel madencilik sektörleri (gaz ve madencilik), kuyuların tükenmesi ve yatırım eksikliği nedeniyle ciddi düşüşler yaşamaktadır.

Bu makroekonomik görünüm, işgücünün yaşam koşullarına ve yeniden üretimine yönelik acımasız bir saldırıya dönüşmektedir. 2025 yılını %20,2 enflasyonla kapatan temel (aile merkezli bir kıstas) tüketim maliyeti, 2026 yılında da artmaya devam etmiştir. Temel gıda maddeleri (ekmek, et, sebze), döviz kıtlığı ve ithalat sorunları nedeniyle keskin fiyat artışlarıyla karşı karşıya. Rodrigo Paz Pereira hükümeti, PEPE Programı (Koruma ve Eşitlik için Olağanüstü Program) kapsamında Ulusal Asgari Ücreti 3.300 boliviyo olarak belirledi (nominal artış %20). Reel ücretler büyük ölçüde eridi; geçen yıl boyunca biriken reel satın alma gücünün yaklaşık %60'ı kaybedildi. Piyasalardaki fiili devalüasyon karşısında nominal artış hayali bir rakamdır.

Bununla birlikte, işgücü piyasası ağırlıklı olarak kayıt dışı işçilerden oluşmaktadır. Kayıt dışı sektör, ülkenin istihdam edilen veya yetersiz istihdam edilen işgücünün büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bu muazzam kesim, serbest meslek sahipleri ve gündelik işçilerden oluşmaktadır. Hayatta kalabilmek için günbegün geçinmeye çalışmaktadırlar. Kentsel alt proletaryayı ve üretim araçlarından mahrum, emek güçlerini günlük olarak satan işçileri oluşturmaktadırlar. Başkalarının emeğini sömürmezler, sermayeleri yoktur ve geçim kaynakları yalnızca kendi emekleridir. Tarihsel olarak, sömürülen sınıfın saflarına aittirler ve birikim krizlerinin yol açtığı enflasyon ve kıtlığın doğrudan etkilerinden şiddetle mustariptirler. Bu işçi kesimi için asgari ücret veya başka herhangi bir işçi hakkı garantisi yoktur.

Küçük ve Orta Ölçekli Girişimciler veya Tüccarlar (Küçük Burjuvazi): Yasal olarak kayıt dışı koşullarda faaliyet gösterebilirler de, bu bireyler küçük üretim araçlarına, mallara veya ticari sermayeye sahiptir. Ekonomik hedefleri, sadece ücretle hayatta kalmak değil, ticari kâr elde etmek ve özel birikim yapmaktır. Sık sık, resmi ya da gayri resmi olarak, aile üyelerini veya güvencesiz ücretlileri sömürürler. Sınıf konumları, onları politik olarak gericiliğe yöneltir: grevleri ve işçi bari-

katlarını reddederler, çünkü bunlar mallarının dolaşımını durdurur ve küçük mülklerini tehdit eder; ticari faaliyetlerini sürdürmek için burjuva devletinden düzen, kredi, sübvansiyonlar ve sosyal barış talep ederler.

Gayri resmi sektör, geçimini sağlamak için grevi resmi olarak reddetse de, grevin yol açtığı kıtlık ve ulaşım sıkıntısı altında boğulmaktadır. COB, çok sınıflı yaklaşımı çerçevesinde, taleplerine bu küçük burjuva kesiminin kendisiyle özdeşleştirebileceği şikâyetleri de dâhil etmektedir.

Çalışma koşulları ve çalışma ortamı aşırı derecede kötüleşmiştir. Asgari ücretin 3.300 boliviyo'ya çıkarılması, gerçek yaşam maliyetinin karşısında bir alay konusu olup, işçi sınıfını satın alma gücündeki %60'lık kaybı telafi etmek için (birden fazla iş, yetersiz istihdam ve kayıt dışılık yoluyla) fiili çalışma saatlerini uzatmaya zorlamaktadır.

Grev Liderlerinin Talepleri

COB bürokrasisi tarafından sunulan talep listesi, 112'den fazla emek ve siyasi temelli talepleri bir araya getirmektedir. Sendika federasyonlarının taleplerinin özü şu noktalarda özetlenebilir:

1. **Endeksli Ücret Artışı:** Resmi sınırlamaları ve hükümetin kozmetik artışlarını reddederek, temel aile tüketim sepetinin mevcut maliyetine doğrudan endeksli bir reel ücret artışı talebi. Bu talep, küçük ve orta ölçekli ulaşım ve perakende işletme sahiplerinin yanı sıra köylülerin ve yerli halkın talepleri tarafından gollüde bırakılmıştır.
2. **İşçi aleyhine veya köylüleri etkileyen düzenlemelerin kaldırılması:** Öğretmenlik mesleğine karşı uygulanan eğitimde âdemi merkezîyetçilik önlemlerinin kesin bir şekilde reddedilmesi. Yürütme organının yarım yamalak manevralarına (küçük tarım işletmelerinin bankacılık sektörü tarafından tanınan finansal varlıklara dönüştürülmesine izin veren 1720 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması gibi) tepki gösterilmesi, bunların yetersiz bulunması ve mali düzenlemelerden sorumlu bakanların derhal görevden alınması talebi.
3. **Yakıt Tedariki ve Kalitesi:** Ağır ve kentsel ulaşım sektöründen, lojistik sıkıntılara ve dağıtılan yakıtın araçlarını mahveden berbat kalitesine acil bir çözüm bulunması talebi. Küçük ve orta ölçekli ulaşım işletmelerinden talepler.

İşçiler tarafından işçi sınıfının acil ihtiyaçlarını ifade eden bazı ekonomik talepler öne sürülse de, COB liderliği talep listesine belirgin bir şekilde çok sınıflı, korporatist ve reformist bir karakter kazandırdı. Kapitalist sömürünün köküne veya üretim araçlarının özel mülkiyetine karşı çıkmıyorlar; mücadeleyi burjuva yasalılığı çerçevesinde bir dağıtım mücadelesiyle sınırlıyorlar.

Ancak 'Evizm', Başkan Paz'ın istifası ve erken başkanlık seçimleri çağrısını hızla bu hareketin ön saflarına taşıdı ve diğer talepleri arka plana itti. Bu, hareketi ayaklanma zeminine yerleştirdi, ancak kapitalizme karşı bir ayaklanma değil, burjuva demokrasisini korurken, hükümet değişikliği kisvesi altında kapitalizmin devamı için bir ayaklanmaya dönüştürdü. Dolayısıyla, hareket içindeki ayaklanma eğilimi güçlenirse, bu durumdan doğabilecek olası sonuçlar şunlardır: a) grevci hareketle müzakerelerin ardından mevcut hükümetin görevde kalması; b) başkanın istifası, bir ulusal kurtuluş hükümetinin atanması ve erken seçimlerin yapılması; c) ayaklanma hareketini durdurmak ve devam eden mali kemer sıkma önlemlerini (5516 sayılı Kararname) askeri olarak korumak için bir darbe. Ancak tüm bu olası sonuçlarda, burjuvazi iktidarda kalacaktır; ister sağ partilerin desteğiyle, ister MAS, "Evist" fraksiyonu ve benzeri gruplar ("sosyal hareketler" ve COB) gibi oportünist sol partilerin desteğiyle, ister hükümetin kontrolünü bir askeri cuntanın eline vererek.

20 Mayıs Çarşamba günü, Başkan Paz kabinesinde bir değişiklik yaptığını duyurdu ve bunun çeşitli sosyal kesimlerle iletişimi iyileştireceğini garanti etti.

Aynı şekilde, başkan protestocuları "vandal" olarak nitelendirerek reddetti ve isim vermeden, ancak "ideolojik bir gündemi" olan ve "uyuşturucu kaçakçılığı ve yasadışı faaliyetlerle" bağlantılı olan Evo Morales ve destekçilerine açıkça atıfta bulunarak siyasi güçleri eleştirdi. Başkan, makroekonomik uyum, devletin yeniden yapılandırılması ve son 20 yıllık MAS hükümetleri döneminde geliştiğini iddia ettiği yolsuzluk mekanizmalarının ortadan kaldırılmasına yönelik planını yeniden teyit etti ve çatışmaya dâhil olan sosyal örgütleri katılmaya davet ettiği bir "Ekonomik ve Sosyal Konsey" kurulması çağrısında bulundu. Buna rağmen, devam eden ablukalar nedeniyle başkan, El Alto ve La Paz'a tıbbi malzeme, gıda ve yakıt erişiminin sağlanması gerektiğini belirterek bir "insani yardım kori-

doru" kurulmasını talep etti; böylece hükümetin durumu kontrol edemediğini dolaylı olarak kabul etti. Ve tüm açıklamalarında, ücret meselesinden hiç bahsetmedi.

Burjuva hükümetin başkanı bir "Ekonomik ve Sosyal Konsey" (sınıflar arası bir uzlaşma forumu) önerirken, ücretli işgücünün ücretlerini tartışmayı kategorik olarak reddediyor; çünkü onun şu anki tarihsel görevi, reel ücretlerin düşmesi yoluyla işverenlerin kâr oranını sürdürmektir.

21 Mayıs'ta, yakıt ve tıbbi malzeme taşıyan bir tanker konvoyu polis eskortu altında La Paz'a ulaştı. Ancak hükümet hâlâ durumu kontrol altına alamamıştır. Hükümetin yetersiz miktardaki tavuk ve domuz eti rasyonlarını taşımak için askeri uçaklara başvurmak zorunda kalması ve Arjantin ve Şili gibi komşu burjuva hükümetlerin lojistik yardımına bağımlı olması, sermaye dolaşımının normal akışının kesintiye uğradığını göstermektedir. Silahlı eskort eşliğinde tankerlerin girişi, düzenin zaferi değil, bölgenin hâlâ mücadele halindeki üsler tarafından kuşatılmış olduğunu teyit eden istisnai bir operasyondur.

Sınıflararası uzlaşma ve oportünizm tarafından domine edilen grev hareketi, Başkan Paz'ın istifası talebinde kararlıdır ve bu nedenle "ölmekte olan bir hükümet" ile diyalog kurmayı reddediyor ve bir hükümet manevrası olarak nitelendirdiği Ekonomik ve Sosyal Konsey'e çağrıyı reddediyor; hareket, katılımıyla bu konseye meşruiyet kazandırmak veya ona nefes vermek istemiyor.

Gerici güçler de başkentte "hükümeti desteklemek ve demokrasiyi savunmak" amacıyla harekete geçmiştir. Bu arada, uluslararası kuruluşlar Paz hükümetini destekleyen açıklamalar yapmış, ABD hükümeti de Bolivya'nın mevcut hükümetini destekleyen bir bildiri yayımlamıştır.

Çeşitli Siyasi, Sendikal ve İşletme Dünyası Kesimlerinin Tutumları

Grev, ulusal sahnede sınıf kamplarını kutuplaştırmıştır:

Burjuva Hükümeti (Paz Pereira): Sözde "stagflasyonu" frenlemek için gerekli olduğunu savunarak, ekonomik kemer sıkma kararlarını (5516 sayılı Yüksek Kararname) savunmak konusunda tavizsiz bir tutum sergiliyor. COB'yi "yasadışı" bir grevi teşvik etmekle

suçluyor ve barikat kuranları, gizli çıkarlar adına “isyan” eylemleri gerçekleştirmekle itham ediyor.

İş dünyası (tekelciler ve toprak sahipleri): Mutlak bir reddi ifade ediyor. Tarım, tavukçuluk, ihracat ve turizm sektörleri milyonlarca dolarlık kayıplar bildirmekte ve üretim merkezlerinin tecrit edilmesinin “resmi istihdamı yok ettiğini” (yani artı değer sömürsünü durdurduğunu) iddia ederek devletten sert bir müdahale talep etmektedir.

Geleneksel Burjuva Muhalefeti ve Sivil Komiteler: Carlos Mesa gibi isimler, ülkenin “şiddet yanlısı azınlıklar tarafından rehin tutulduğunu” iddia ediyor. Pro-Santa Cruz Komitesi ise anti-komünist ve oportünist bir söylem kullanarak, Evo Morales’i protestoları bir “darbe” düzenlemek için kullandığını suçluyor. Her iki burjuva fraksiyonu (hükümet ve muhalefet) da işçi direnişini ezme gereği konusunda hemfikir.

Oportünist Partiler (“Evismo”): Tabanın meşru çatışmasını kullanarak hoşnutsuzluğu seçim çözümlerine veya saraydaki iktidar mücadelelerine yönlendiriyorlar; grevin devrimci potansiyelini ihanet ederek onu burjuva siyaseti için bir pazarlık kozu haline getiriyorlar.

Devlet Kurumları (Ombudsman): Kurumsal barışçı ve arabulucu olarak hareket ediyorlar; sonuçsuz yuvarlak masa görüşmelerinde sınıf çatışmasını sulandırmaya çalışıyorlar. Burjuva anayasal düzenini korumaya çalışırken, ikiyüzlü bir şekilde Silahlı Kuvvetlerin kullanılmaması konusunda uyarıyorlar.

COB’un Tarihsel İhaneti ve Oportünizmi

Bolivya İşçi Konfederasyonu’nun (COB) gerçek doğasını ortaya çıkarmak için, zaman içindeki siyasi davranışını analiz etmek şarttır; bu analiz, iktidardaki fraksiyona bağlı olarak burjuva devlete tam bir boyun eğme halini ortaya koymaktadır. Evo Morales ve Luis Arce’nin reformist hükümetleri döneminde, COB’un sendika bürokrasisi yürütmenin utanmaz bir uzantısı olarak hareket etti; çatışmaları yatıştırdı, kurumsal yapıları özümsemi ve proletaryanın herhangi bir bağımsızlık veya devrimci inisiyatif belirtisini daha başlangıcında bastırdı. Bu dönemlerde, işçilerin talepleri, And “devlet kapitalizmi”nin istikrarı ve “değişim süreci”nin sahte retoriği adına sistematik olarak bastırıldı ve feda edildi.

Aksine, mevcut saldırganlık ve Rodrigo Paz’ın sağcı hükümetine karşı süresiz genel grev çağrısı, hain liderliğin ani bir sınıf bilinci uyanışından değil, en alçakça siyasi oportünizminden kaynaklanmaktadır. COB liderliği, sıradan işçilerin meşru öfkelerini sömüren ve parazit gibi beslenen burjuva “Evista” fraksiyonuyla (Evo Morales ile ittifak halinde) organik bir ittifak kurmuştur.

Amaç, kapitalist devleti yıkmak değil, mevcut yöneticiyi (Paz Pereira) yıpratarak bir kabine değişikliğini zorlamak ve mali ve hükümet aygıtının kontrolü mücadelesinde müttefik siyasi fraksiyonlarını yeniden konumlandırmaktır. Böylece COB liderliği, sınıflar arası talepler listesinde yer alan işçi taleplerini burjuva iç mücadelelerinde sadece bir pazarlık kozu haline getirerek, tarihsel karşı-devrimci rolünü teyit etmektedir. Çatışmanın doruk noktasında, COB başkanı ortadan kayboldu.

Devrimci Bir Liderliğin Yokluğunda Bolivya Proletaryasının Geleceği

Bolivya işçi sınıfının tarihsel dramı, bu süresiz ulusal grevde bir kez daha ortaya çıkmıştır. Madencilik, eğitim ve ulaşım proletaryası, yerli kesimler, köylüler ve hoşnutsuz küçük burjuvazi ile birleşerek, ülkenin hayati damarlarını felç edebilecek büyük bir mücadele ruhu sergilemektedir. Ancak, barikatların lojistik etkinliği, ücretlileri temsil eden örgütlerin siyasi ve ideolojik zayıflığıyla tezat oluşturmaktadır. Bu durum, ücret ve işgücü taleplerinin, cumhurbaşkanının istifası çağrısı ve mevcut akaryakıt fiyatlarının reddi gibi küçük işletme sahiplerinin talepleri tarafından gölgede bırakılmasından açıkça anlaşılmalıdır.

Kapitalizmi devirmek için net bir programa sahip devrimci bir liderlikten yoksun olan kitleler, hükümetin mali kemer sıkma politikalarının çekici ile reformist oportünizmin (“Evismo” ve COB bürokrasisi) örsü arasında sıkışıp kalmış durumdadır. Kısa vadede görünüm kasvetli: grev, sönme, sembolik ücret kırıntıları karşılığında ihanete uğrama ya da finans sermayesine boyun eğme gündemini sürdürecektir popülist burjuva fraksiyonlarının geri dönüşünü kolaylaştırmak için kullanılma riskiyle karşı karşıya.

Sınıf Mücadelesinin Acilen Yeniden Başlaması İhtiyacı

Lenin'in Kapitalizmin En Yüksek Aşaması: Emperyalizm adlı eserinde öğrettiği gibi, Bolivya'nın lityum, gaz ve kaynakları için rekabet eden tekeller ve emperyalist güçler (ister Batı ister Avrasya bloğundan olsun), işçi kitlelerinin gerçek kurtuluşuna ya da reformist yollardan, çok sınıflılıktan veya milliyetçilikten kopmalarına asla izin vermeyecektir. Krizdeki kapitalizm, kalıcı tavizler sunamaz. Öte yandan, işçi hareketi, ana düşmanın – burjuvazinin – Bolivya sınırları içinde olduğunu anlamalıdır; dış düşmanla (hangi emperyalist güç olursa olsun) yüzleşme çağrısı, oportünist solun burjuva “anti-emperyalizm” söyleminin yönlendirdiği bir dikkat dağıtma ve enerji israfı haline gelir.

Sömürü ve sendikal ihanetin bu kısır döngüsünü kırmak için aşağıdaki tarihsel görevler zorunludur:

Enternasyonal Komünist Partisi'ne Militan Katılım: Mevcut grev, COB'un kendiliğinden militanlığı ve örgütsel gücünün, merkezi özne siyasi faktörün, yani işçi sınıfının öncü partisinin yokluğunda yetersiz olduğunu göstermektedir. Yalnızca, Marksist devrim doktrini ve proletarya diktatörlüğüne sıkı sıkıya bağlı Uluslararası Komünist Parti, madenciler, öğretmenler, şoförler, kent alt-proleterleri ve genel olarak ücretli işçilerin dağınık mücadelelerini birleştirebilir ve bu güçleri burjuvazinin devrilmesine doğru yönlendirebilir.

Grevin sürdürülmesi, genişletilmesi ve yoğunlaştırılması; asgari hizmetlerin ortadan kaldırılması ve henüz greve katılmamış sektörlerden işçilerin greve katılması. Başkan Paz tarafından toplanan Ekonomik ve Sosyal Konsey'e katılmayı reddetmek. Burjuva kesimleri arasındaki çatışmanın bir ifadesi olan ayaklanmadan, proleter ayaklanmaya geçmek. Ne “Ulusal Kurtuluş Hükümeti”, ne “erken seçimler”, ne de “Askeri Diktatörlük”. Burjuvazinin devrilmesi ve Proletarya Diktatörlüğünün kurulması için işçi ayaklanması.

Siyasi gidişat ister mevcut hükümetin iktidarda kalmasına ister burjuva hükümetinin değişmesine yol açsın, hareket tavizsiz bir şekilde genel bir ücret artışı talep etmeli ve bu artışın uygulanmasını ve emekliler ile kayıt dışı işçilerin de bundan yararlanmasını sağlamalıdır. Hükümete ve işverenlere yöneltilecek ana talep olarak ücret artışı sağlanmadan Genel Grev iptal edilmemelidir.

Oportünizmle Kopuş: Bolivya proletaryası, kendisini her türden burjuva fraksiyonlara (Pazistler veya Evistler) bağlayan bağları koparmalı ve talepler listesini bir ihanet, sınıflararası uzlaşma ve burjuva fraksiyonlar arası çatışma listesine dönüştüren işbirlikçi sendika bürokrasisini ortadan kaldırmalıdır.

Gerçek Sınıf Sendikalarının Yeniden Yükselişi: İşçi sınıfını milliyet veya meslek ayrımı olmaksızın etkili bir şekilde birleştiren ve asgari hizmetler olmadan süresiz grev gibi mücadele yöntemlerini benimseyen sendikaları yeniden inşa etmek hayati önem taşır. Örgütlenmelerini işyerlerine değil, yerel, bölgesel ve ulusal örgütlenmeye dayandıran, aktif işçileri, emeklileri ve işsizleri bir araya getiren, meclislerde tartışma ve mücadele için gerekli çeşitli komitelerde tabandan katılımı uygulayan sendikalar. Ücretlerin savunulması ve sermayeye karşı direniş için gerçek organlar.

Sadece proletaryanın bağımsız bir siyasi parti olarak örgütlenmesi, kapitalist sömürüye ve mali kemer sıkma politikalarına karşı mevcut savunma direnişini, burjuva devletinin yıkılması, ulusötesi ve ulusal tekelin kamulaştırılması ve sosyalist dönüşümün başlatılması için devrimci bir saldırıya dönüştürmeyi mümkün kılacaktır.

Hindistan: Kitlesele Grevler

Hindistan'ın bir Sanayi kenti olan Noida geçtiğimiz Nisan ayı içerisinde hayatın durma noktasında geldiği barikatların kurulduğu devasa bir ayaklanma ve grev zincirlerine sahne oldu.

Kasım 2025'ten itibaren yürürlüğe giren ve çalışma saatlerinin 10-12 saate çıkarılmasına izin veren, yeni iş kanunu ile biriken öfke, ücret eşitsizliğinin yarattığı kıvılcımla büyük bir patlamaya yol açtı.

İşçi sınıfının bu ayaklanması, ilk olarak Noida eyaletinin sınır komşusu olan Haryana eyaletinde Honda Motorcycle and Scooter India fabrikasındaki sözleşmeli işçiler tarafından ücret artışı talep eden ani bir grevle başladı. 8 Nisan'a kadar, Haryana'daki bir düzine firmadan yaklaşık 3.000 işçi IMT Manesar'da sınıfdaşlarının mücadelesine yardım etmek amacıyla toplandı.

9 Nisan'da Haryana eyalet hükümeti %35'lik asgari ücret zammıyla cevap verdiğinde, çoğunlukla konfeksiyon, çorapçılık ve hafif imalat sektörlerindeki ,Noida işçileri - ayda yaklaşık 6.000 rupi daha az maaşla aynı Haryana eyaletindeki işçilerle işi yapan- hızlıca bu durumu fark etti ve maaşların yükseltilmesi amacıyla harekete geçtiler.

Noida'daki işçilerin kendi hayatta kalma mücadelelerine dayanan talepleri şu şekilde sıralanabilir:

Uttar Pradesh'te 2014 yılından beri revize edilmeyen 10.000-15.000 rupi mevcut ücretlere karşı, 20.000-26.000 rupi asgari ücret,

Haftanın yedi günü, 12-16 saatlik vardiyaların yaygın olduğu mevcut normun aksine, en fazla 8 saatlik çalışma günü,

Yasada öngörülmemiş ancak uygulamada rutin olarak ihlal edilen saat ücretinin iki katı fazla mesai ücreti,

Birkaç işverenin borçlu olduğu ödenmemiş maaşların ödenmesi,

Geçici ve kadrolu personel için eşit koşullar; buna yazılı sözleşmeler, ücretli izin ve sosyal güvenlik hakları da dahil Uttar Pradesh'deki işgücünün %58-67'sinin tamamen yoksun olduğu hakların uygulanması

Sendikaların 13 saatlik çalışma günlerini yasallaştırdığını ve toplu pazarlık haklarını elinden aldığını savunduğu dört yeni İş Kanunu'nun kaldırılması veya geri çekilmesi

Noida kentinde eylemler ilk olarak 82'den fazla fabrikada iş bırakma ve kitlesel barışçıl oturma eylemi olarak başladı, 9-10 Nisan'da Phase 2'de (Noida kentinde bulunan önemli bir sanayi merkezi ve onaylanmış sanayi bölgesi) NSEZ metrosunun yakınlarında başladı, işçiler hayatta kalabilmek için en az 20.000 rupi asgari ücret talebiyle sokaklara çıktılar. İşçiler ve burjuvalar arasındaki gerilim iki ve üçüncü günlerde giderek yükseldi.

Eylemler ilk süreçte kendiliğinden yerleşik sendikaların yönlendirmesi olmadan başladı, işçilerin kendilerinin Haryana'daki ücret yükseltilmesinin yarattığı etki ile başladı. Taban düzeyinde, başından itibaren mevcut olan örgütler arasında Mazdoor Adhikar Sangharsh Abhiyan (MASA)— 16 küçük işçi sendi-

kasını bir araya getiren bir çatı örgüt — ile birlikte Bigul Mazdoor Dasta, IFTU Sarvahara, Mazdoor Ekta Committee, All India Labour Reform Sangharsh Abhiyan (AILRSA)ve Naujawan Bharat Sabha yer almaktaydı. Bunlar, ana akım sendika federasyonlarının dışında yer alan, özellikle kayıt dışı ve sözleşmeli işçilere odaklanan içerisinde farklı oportünist solcu eğilimler barındıran sendikalardır.

Noida'daki Grev ve protestolar Hindistan'ın farklı eyaletlerinde de işçi mücadelelerine dayanak noktası oluşturdu. Noida'daki grev Mothersons grubunun fabrikalarında, Faridabad ve Bhiwadi'deki dayanışma grevlerini tetikledi. Uttar Pradesh Eyalet Başkanı Yogi Adityanath, olayı işçi eylemlerini rayından çıkarmayı amaçlayan bir "komplo" olarak nitelendirdi.

Beşinci gün 13 Nisan'da durum şiddetli bir hal aldı NH-9, Sektör 62 ve Akshardham giriş noktaları dahil olmak üzere tüm ana yollar yaklaşık 45.000 işçi tarafından kapatıldı, Sektör 84'te araçlar ateşe verildi, taş atma ve diğer şiddet olayları olayları bildirildi ve polis işçilere karşı göz yaşartıcı gaz kullandı. PAC ve RAF (eyaletin polis gücü) dahil olmak üzere yoğun güvenlik güçleri bölgeye sevk edildi ve tüm polis izinleri iptal edildi.

Sokaklara dökülen işçiler sermayeye karşı verilen çetin sınıf mücadelesinin koşullarını haykırdılar, işçiler 12-16 saati bulan vardiyalardan, ödenmeyen maaşlardan ve hiçbir güvencelerinin olmamasına var olan haklarının teker teker burjuvazi tarafından absorbe edilmesine karşı isyan ettiler. Protestolarda bir işçi kendi sınıfının durumunu şöyle özetledi ; *"Oda kirası 5.000 rupi. Gıda, ulaşım ve çocukların eğitimi de ekinince bu maaşla hayatta kalmamız imkansız"*.

Polis şiddeti 13-14 Nisan'da pik noktasına ulaştı, protestolara polis gözyaşartıcı gaz kullandı ve bir çok işçi polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı, 350'den fazla işçi gözaltına alındı. Gözaltına alınan işçilere kötü muamele uygulandı. Bu şiddet, proletaryanın hafızasında yer tutacak ve her karşıdevrimci gücün yüzleşeceği gibi karşılığını er ya da geç bulacak.

16 Nisan itibarıyla çoğu fabrika faaliyetlerine yeniden başladı ve protestolar dağınık, kontrol altına alınmış toplanmalara dönüştü. Dolayısıyla ayaklanmanın şiddetli aşaması yaklaşık bir hafta (9-16 Nisan) sürdü. Sanayi alanlarının dışında Noida'da ev işçileri, ücret artışı ve daha iyi çalışma koşulları talep ederek protestolara resmen katıldı. Bu ön saflarda daha örgütlü

ve mücadeleyi bir çekirdek varken, tüm işçi sınıfının - çalışma koşulları nedeniyle en dağınık ve örgütlenmemiş durumda olan işçiler bile- mücadelede bir araya gelebileceğini göstermektedir.

17 Nisan Cumartesi günü Uttar Pradesh Hükümeti, eyalet genelindeki belirli işler için revize edilmiş asgari ücretleri resmi olarak bildirdi. Bu ücretler, 1947 tarihli Birleşik Eyaletler Endüstriyel Anlaşmazlıklar Yasası'nın 3(b) maddesi uyarınca yayınlandı ve 25 Mart 2026 tarihli önceki ücret kararının yerini aldı. Protestolar bastırılmasına rağmen taleplerin ücretlerle ilgili kısmı protestoları azaltmak amacıyla ücretlere azami miktarda zamlar yapıldı. Yapılan zamlarda işçilerin vasıflarına dair bir ayırım yapıldı.

Önceki Ücretlere göre Revize Edilen Ücretlerdeki Artış oranı

Vasıfsız ₹11.313/ay ₹13.690/ay ~%21

Yarı vasıflı ₹12.445/ay ₹15.059/ay ~%21

Vasıflı ₹13.940/ay ₹16.868/ay ~%21

Bu rakamlar işçiler ve sendikaların talep ettiği ₹20.000-₹26.000'in oldukça altında kaldı. Yazılı sözleşmelerin olmaması, sosyal güvenliğin eksikliği, dört İş Kanunu ve protestoların suç sayılması gibi daha derin yapısal sorunlar ise tamamen çözümsüz kalmaya devam ediyor. Nisan sonu itibarıyla 350'den fazla işçi gözaltında tutulmaya devam ediyor. Yedi adet ilk soruşturma raporu düzenlendi ve avukatlar, kefaletle serbest bırakılmalarını engellemek için çok katmanlı suçlamaların eklendiğini bildirdi. 30 Nisan'dan 8 Mayıs'a kadar, İşçi Bayramı dönemini de kapsayan Gautam Buddh Nagar genelinde BNS'nin (Hindistan Ceza kanunu) 163. maddesi (kamusal toplanma kısıtlaması) uygulandı. İşçilerin Uluslararası Bayramında bile her türlü kısıtlama uygulanmaya devam etti.

Grevlerde daha sonrasında başka burjuva sol örgütler kendi oportünist, uzlaşmacı sendikalarıyla pek etkili olmasalar da kendi oportünist çizgileri ile işçileri etkilemeye çalıştılar EKP17'de belirttiğimiz üzere:

“Ancak bugün Hindistan'da, her yerde olduğu gibi, ulusal çıkarların savunulması ve burjuva iktidarının korunması için mirasından mahrum bırakılanların hareketini engelleyen veya saptıran siyasi ve sendikal oportünizm hakimdir. Sınıf olarak proletaryanın gücü, potansiyel olarak devrimci olan tek sınıfın, sadece sayısında değil, savunma örgütlerinin sağlam tutarlılığında ve bunların politik yöneliminde yatmaktadır. Bu yönelim, patronlara ve onların devletine karşı uzlaş-

maz mücadeleyi sona erdirmelidir. Bu, ancak proletarya sınıfının en ileri unsurları olan azınlıkların, devrimci komünist partisinin önderliğinde gerçekleşebilir.”

Petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki artış, önümüzdeki aylarda enflasyonun yükselmesine yol açacak ve bu mücadelelerle kazanılan - zaten talep edilenden daha düşük olan - ücret artışlarını Hindistan işçi sınıfının ihtiyaçlarını karşılamaya yetersiz hale getirecektir. Hindistan işçi sınıfı, dünyanın dört bir yanındaki işçilerle birlikte, acil çıkarları için bir kez daha mücadeleye girişecektir.

Başbakan Modi'nin 11 Mayıs Pazartesi günü yaptığı ve “... Ülke bir savaş ya da başka herhangi bir ciddi krizle karşı karşıya kaldığında, her vatandaş sorumluluklarını yerine getirmiştir... Bugün bile hepimizin birleşip sorumluluğumuzu yerine getirmemiz gerekiyor...” şeklindeki ifadeleri, işçi sınıfına yönelik bir tehdit gibi geliyor; onlara mücadelesine yeniden başlamamaları ve ulusun sözde daha büyük yararı uğruna daha fazla fedakarlığı boyun eğerek kabul etmeleri konusunda uyarıyor - bu, her ülkede burjuvazinin sosyal ayrıcalıklarını ve siyasi egemenliğini gizleyen ideolojik bir sis perdesidir.

İşçilerin bu grev yasaklarını ve polis şiddetini kırabilecekleri tek yol komünist partinin öncülüğünde mücadeleyi sendikalarda örgütlenmek ve burjuva egemenliğini Hindistan'da ve tüm dünyada yok etmektir.

Labor Notes'a Karşı Sınıf Mücadelesi: İşçi Örgütlerinin Koordinasyonuna Doğru

Geçtiğimiz birkaç ay boyunca, ABD'deki Sınıf Mücadelesi Eylem Ağı (CSAN) bünyesinde faaliyet gösteren partili yoldaşlar, ABD'deki çeşitli köklü sendikalar içinde aktif olan militan işçiler ve muhalif örgütler arasında temaslar kurmaya devam ettiler. Bu çalışma, seçim manevraları ya da demokratikleştirme formülleri yoluyla mevcut sendika aygıtlarını reform etmek temelinde değil, sınıf çizgisinde örgütlenmiş işçileri birbirleriyle temasa geçirme ve işçi-işveren işbirliğinden, burjuva yasal reform yöntemlerinden ve sermayenin siyasi partilerinden bağımsız mücadele yöntemlerini teşvik etme çabalarıyla ilerlemiştir.

Kış aylarında yoldaşlar, iş yerinde misillemeyle karşı karşıya kalan, engellilik düzenlemelerinin reddedilmesi ve nihayetinde işverenler ile sendika aygıtının ortak eylemleri sonucu çiraklık programından kara listeye alınma tehlikesiyle karşı karşıya kalan bir elektrik çirağını destekleyen bir kampanyaya katıldı. Militanlar, hem işverenlere hem de olaya karışan sendika yetkililerine karşı toplu baskı oluşturmaya çalışarak, sadece işe iade talebinin ötesinde, kara liste uygulamalarına, sendika yetkilileri ile işverenler arasındaki işbirliğine ve sendika yapısı içindeki militan işçilere yönelik daha geniş çaplı baskılara karşı talepler ortaya koydu. Farklı sendikalardan ve sektörlerden işçiler destek çabalarına katıldı ve mücadeleyi işçi aygıtının öngördüğü dar yasal kanalların ötesine taşımak amacıyla doğrudan toplu eylemler düzenlendi.

Kampanya ilerledikçe, destek çabalarının bazı kesimlerinde yasalca yaklaşımlar giderek daha fazla ağırlık kazandı. Mücadeleyi, kampanya boyunca ortaya çıkan daha geniş sınıf taleplerinden vazgeçilerek, iş hukuku mekanizmaları yoluyla işe iade arayışına indirgeme yönünde baskı arttı. Biz komünistler, kolektif sınıf yöntemlerini sürdürmenin ve mücadelenin, saldırının başlıca sorumluları olan aynı devlet ve sendika yapıları aracılığıyla arabuluculuk yapılan bireysel bir hukuki davaya indirgenmesine direnmenin gerekliliğini savunduk. Çirak nihayetinde hukuki yolu izlemiş ve daha sonra sendikadan ihraç edilmiş olsa da, kampanya yine de önemli sonuçlar doğurdu. Kuzey Kaliforniya'da, sınıf mücadelesi çizgisinde resmi aygıtı karşı muhalefeti örgütlemeye çalışan militan bir elektrikçi kesimi, kampanya boyunca ortaya konan yöntem ve tutumları gözlemledikten sonra bizimle iletişime geçti. Kısa süre sonra sendika sorunu, işçi hareketinin yasallığı ve işçi hareketi içinde egemen olan reformist akımın sınırları hakkında tartışmalar başladı.

Bu işçilerin birçoğunun, CSAN içinde aktif olan yoldaşlarla birlikte, Chicago'da düzenlenecek 2026 Labor Notes konferansına katılacağını öğrenildikten sonra, tartışmaların, işçi solundaki reformist akımdan ayrılan işçi oluşumlarını bir araya getirecek koordineli bir müdahale ve ortak bir etkinlik düzenlemeye doğru yönelmesi yönünde bir öneri ileri sürüldü.

Bu çeşitli tartışmalar ve temasların sonucunda, CSAN içindeki yoldaşlar tarafından ortaya atılan ve daha sonra ağ tarafından benimsenen, Labor Notes (Emek Notları) konferansı sırasında ortak bir etkinlik düzenlenmesi önerisi ortaya çıktı. Yoldaşlar daha sonra, ilk

öneri taslağını hazırlama ve geçen yıl sendika alanında yapılan müdahaleler yoluyla temas kurulan çeşitli işçi örgütleri ve muhalif oluşumlarla görüşmeler başlatma çalışmalarına başladılar.

Öneri, her ne kadar hâlâ parçalanmış ve izole durumda olsalar da, sınıf mücadelesi temelinde örgütlenmiş küçük işçi oluşumlarının ABD genelindeki birçok köklü sendika içinde ortaya çıkmaya başladığı gerçeğinin kabulünden yola çıktı. Bu gruplar henüz dengesiz ve embrionik bir aşamada olsalar da, önemli bir eğilimi ifade ediyorlar: sadece patronlarla bağlantılı bireysel liderlere değil, giderek artan bir şekilde işçi-yönetim işbirliğinin tüm çerçevesine, burjuva siyasi partilere boyun eğmeye ve rejim sendikalarının proleter mücadelesini disipline ettiği yasal-düzenleyici yapıya karşı muhalefet.

Bu çaba dolayısıyla, ne bir başka reformcu grup ne de yukarıdan tasarlanmış rakip bir sendika merkezinin ilanı olarak değil; bu mücadelelerin ileri unsurlarını birbirleriyle temas ettirme ve militan işçilerin daha geniş katmanlarını ortaya çıkarma, militan işçi oluşumları arasında aşağıdan bağlantılar kurup ortak birleşik cephe çalışması oluşturma ve aynı zamanda Labor Notes etrafında toplanan işçi-sol akımının ileri sürdüklerinden farklı sınıf mücadelesi yöntemlerini geliştirme girişimi olarak tasarlandı.

Katılımcı gruplar arasında dolaştırılan ilk davette, Labor Notes çevresi, ABD'deki işçi-sol reformizminin baskın ifadesi olarak tanımlandı: militanlık dilini kullanırken, işçi yasallığı, Ulusal İş İlişkileri rejimi, burjuva seçim siyaseti ve işçi ile sermaye arasındaki ulusal ekonomik ortaklık ideolojisi çerçevesine hapsolmuş bir akım. Bu çerçeveye karşı öneri, sınırlı ancak net birkaç mutabakat noktasını ortaya koydu: işçi sınıfı ile işveren sınıfının hiçbir ortak çıkarının olmadığına dair teyit; işçi-işveren işbirliğine karşı çıkma; burjuva siyasi partilerden bağımsızlık; uluslararası işçi sınıfı dayanışmasının savunulması; grev eyleminin proleter savunması için vazgeçilmez olduğunun kabulü ve Ulusal Çalışma İlişkileri Yasası (NLRA) ile Taft-Hartley sistemi aracılığıyla dayatılan yasal kısıtlamalara karşı çıkma.

Öneri, birçok işçi oluşumu tarafından olumlu karşılandı. O zamandan beri, CSAN adına yoldaşlar, Teamsters Mobilize (Kamyoncular Seferberliği), IBEW elektrikçileri arasında Örgütlenmemiş İşçileri Örgütleme Komitesi, Mücadeleci Bir Sendika için Ulaşım İşçileri, Tek Mücadeleci Ulaşım Sendikası Komitesi ve

IAM işçileri arasında Makine İşçileri Reform Eylem Komitesi temsilcilerinin katıldığı koordinasyon toplantıları düzenliyor ve ev sahipliği yapıyor. İki haftada bir yapılan bu toplantılar, strateji, çalışma koşulları ve sendika meselesinin tartışıldığı bir platform işlevi görüyor. Bu girişim için bir web sitesi ve e-posta adresi açıldı; girişim şu anda “Mücadeleci Bir İşçi Hareketi İçin” adı altında halka açık olarak faaliyet gösteriyor. Asgari düzeyde tanıtımla bile, girişim kısa sürede ülke çapındaki işçilerden düzinelerce katılım onayı ve soru aldı.

Koordinasyon ekibi şu anda, Labor Notes konferansı sırasında Chicago’da “Labor Notes’a Militan Bir Eleştirisi: Mücadeleci Bir İşçi Hareketi İçin” başlığı altında bir karşı etkinlik hazırlıyor. Etkinlik, farklı bölgelerden işçilerin hem yüz yüze hem de çevrimiçi katılımının yanı sıra, Oregon eyaletinin Portland kentinde düzenlenecek bir halka açık izleme etkinliğini de içerecek. Bir dizi yoldaş, hem Labor Notes etkinliğinde hem de koordinasyon tarafından düzenlenen bağımsız etkinlikte müdahale etmek üzere sahada hazır bulunacak.

Girişimin temsilcileri, işçi sol akımına yönelik artan eleştiriler ve yerleşik sendikaların sınırlılıkları konusunda röportaj yapmak isteyen işçi basını kesimlerinden de talepler aldı.

Tahmin edilebileceği üzere, bu girişim kamuoyuna duyurulur duyurulmaz, mevcut sendika aygıtlarına bağlı işçi-sol ve işbirlikçi kesimlerin düşmanlığını hemen üzerine çekti. Katılımcı gruplarla ilişkili işçiler, şimdiden hedef alınma ve dışlanma girişimleriyle karşı karşıya kaldı. Koordinasyonla bağlantılı birkaç militanın Labor Notes konferansına katılımının yasaklandığı bildirilirken, diğerleri ise daha geniş sendika militan kesimlerinden izole edilmeyi amaçlayan ifşa ve baskı kampanyalarıyla karşı karşıya kaldı. Bu tepki, işçi-sol akımın siyasi rolünü sadece teyit etmektedir. Kendisini muhafazakâr işçi sendikası liderliğine karşı militan bir muhalefet olarak sunsa da, pratikte rejim sendikalarının sol kanadı olarak işlev görmekte, militan işçileri reformizm çerçevesinde kontrol altında tutmaya ve gerçek sınıf bağımsızlığına doğru hareket etmeye başlayan her eğilimi bastırmaya çalışmaktadır.

Katılımcı işçiler arasında daha geniş tartışmalar geliştikçe, sendika hareketi ve kapitalist krizin mevcut aşaması ile ilgili daha fazla teorik ve taktiksel soru da ortaya çıkmıştır. Son toplantılarda, sendika meselesine

ilişkin Partinin tutumları hakkında sunumlar ve tartışmalar hazırlandı. Sendika meselesinin ahlaki değil, tarihsel bir mesele olduğu yeniden teyit edildi: Sendikalar, kapitalizm altında proleter savunmasının gerçek bir gerekliliğinden doğdu; ancak emperyalist dönemde egemen sendikal örgütler, iş hukuku, arabuluculuk sistemleri, ulusal verimlilik talepleri ve burjuva siyasi partilere tabi olma yoluyla kapitalist devlete giderek entegre oldular.

Reformist yanlısamalara karşı yoldaşlar, komünistlerin işçilerin örgütlenmeye zorlandığı her yerde müdahale etmeleri gerektiğini, ancak sendika aygıtlarından tam siyasi bağımsızlıklarını korumaları gerektiğini vurguladılar. Emperyalizm altında hiçbir ciddi ekonomik mücadelenin salt ekonomik kalmadığı; her önemli işçi mücadelesinin, ihtiyati tedbirler, iş kanunları, milliyetçi üretim talepleri ve burjuva egemenliğinin siyasi mekanizmaları yoluyla kapitalist devletle giderek daha fazla çatıştığı vurgulandı. İşyeri, pazarlık birimi, meslek ve ulus bazında yasal sendikacılık tarafından dayatılan parçalanmaya karşı, işçilerin grev komiteleri, meclisler, işyerleri arası koordinasyon ve burjuva partilerinden ve işçi-işveren işbirliğinden bağımsızlığını korurken sektörler ve sınırlar ötesine dayanışmayı genişletebilecek mücadele biçimleri aracılığıyla alttan örgütlenmelerinin gerekliliği vurgulandı.

Mevcut çaba hâlâ sınırlı ve emekleme aşamasındadır. Bununla birlikte, farklı sektörlerdeki militan işçiler arasındaki artan temas ve işçi reformizmi yerine sınıf bağımsızlığı zemini üzerinde ortaya çıkan tartışmaların giderek yaygınlaşması, ABD’de proleter mücadelenin zayıf olduğu mevcut dönemde önemli bir gelişmeyi yansıtmaktadır. Bu çaba, hâlihazırda daha geniş bir sınıf hareketi oluşturduğu için değil, ilerici işçilerden oluşan küçük grupların rejim sendikaları ve bunların işçi-sol uzantıları tarafından dayatılan sınırların ötesinde birbirlerini aramalarıyla bu harekete doğru atılan bir adımı ifade ettiği için önemlidir.

İtalya: Partinin Sendikal Faaliyetleri

Son aylarda İtalya'da sendikal faaliyetler devam etmiştir.

Taban sendikası USB bünyesindeki faaliyetlerin yanı sıra, çabaların çoğu, taban sendikaları ile CGIL'in çabalarını birleştirmeyi amaçlayan, sözde "kendi kendini örgütleyen" yeni bir girişime odaklanmıştır.

Hatırlanacağı üzere, 2019 yılında Coordinamento Lavoratori Autoconvocati (Kendi-Toplanmış İşçiler Koordinasyonu) ile benzer bir girişimde bulunulmuştu; bu girişim hâlâ varlığını sürdürmekle birlikte, zamanla işyerlerinde ve ülke genelinde Sağlık, Güvenlik ve Baskı konularında sendikal eylemleri teşvik etmeye, mümkün olan en geniş sendikal katılımı teşvik etmek için girişimler düzenlemeye ve belirli taban sendikalarıyla ilişkiler kurmaya adanmış bir örgüt haline gelmiştir.

Sonuç olarak CLA, grevlere müdahale etme ve sınıf temelli sendikacılığın eylem birliği mücadelesine öncülük eden sendika hareketi içindeki çeşitli grupları birbirine bağlama kapasitesini yitirmiştir.

CLA, "Coordinamento 12 Ottobre" (12 Ekim Koordinasyonu) adlı daha geniş bir koordinasyon organının parçası haline gelmiştir; ancak bu organın, CLA'nın kendisinden daha az dinamik olduğu ve özellikle sağlık, güvenlik ve baskı konularına odaklanan daha dar bir bakış açısına sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Geçen Ekim ayında başlatılan bu yeni, kendi kendini örgütleyen girişim, şimdilik sadece CLA'nın çalışmalarının başlangıcında belirlediğimiz alanlarda faaliyet göstermekle kalmıyor, aynı zamanda Roma, Cenova, Torino ve Milano'daki militan sendikacı grupların katılımıyla, küçük de olsa gözle görülür bir ölçüde daha fazla canlılık sergiliyor.

Bu girişim, esas olarak CGIL'den, ayrıca USB, SI Cobas ve CUB'den militan sendikacılardan oluşmaktadır.

Bu girişim, Gazze'deki savaşa karşı düzenlenen gösterilerin ardından ortaya çıktı; bu gösteriler, 3 Ekim'de tüm taban sendikalarının CGIL ile birlikte birleşik bir grev yapmasına yol açtı. CGIL, 22 Eylül için taban sendikaları tarafından çağrılan önceki genel greve yanıt

olarak, ulusal liderliğinin yedi gün önce 19 Eylül için ayrı ve rakip bir grev çağrısı yaparak boykot etmeyi uygun görmesi üzerine ortaya çıkan iç hoşnutsuzluğu bastırmak için bu grevi yapmak zorunda kalmıştı. Bu deneyimden yola çıkarak, Ekim ayı sonunda sunulan 2026 bütçe tasarısına tepki olarak, taban sendikaları ve CGIL'deki birçok işçi ve delege, daha sonra küçük bir "kendi kendini örgütleyen" harekete dönüşecek olan Roma merkezli bir grup tarafından desteklenen ve "artık ayrı grevlere hayır!" sloganıyla sona eren, bütçe tasarısına karşı birleşik grev çağrısını destekledi.

Bunu, birkaç genel kurul toplantısı ve yaklaşık yirmi sendika aktivistinden oluşan açık bir ulusal yürütme grubunun kurulması izledi; bu grup hâlihazırda bir düzine kez toplandı.

Ancak USB ve CGIL liderlikleri, nesnel olarak iki ayrı grevi teşvik etmek için işbirliği yaptı: bir yandan 28 Kasım'da tüm taban sendikalarının grevi; diğer yandan 12 Aralık'ta yalnızca CGIL'in grevi.

Her iki grev de başarısızlıkla sonuçlandı ve bu durum, diğer şeylerin yanı sıra, yüzbinlerce göstericiyi sokaklara döken Eylül ve Ekim hareketinin gerilediğini ortaya koydu.

Bu hareket, şüphesiz, işyerinde patronlara ve grev kırıcılara karşı çıkmak gibi fedakârlıklar gerektiren somut sınıf mücadelesi alanından ziyade, hâlâ sınıflarası bir zeminde —yani görüşler düzeyinde— kendini gösteren köklü bir toplumsal rahatsızlığın ifadesiydi. Yine de, taban sendikaları tarafından çağrısı yapılan grevler bu yönde bir adım attı.

Ancak bütçe yasasına karşı grevlerin bölünmesi, ulaşılmış olan bu daha ileri noktadan bir gerilemeye neden oldu. Harekete geçirilmiş ve sendikal mücadeleye çekilebilecek olan bu yeni enerjinin bir kısmı böylece kısmen boşa harlandı.

Yeni yıl ile birlikte, Autoconvocati içinde savaş ve yeniden silahlanmanın işçi mücadele hareketinde giderek daha öne çıkan konular olacağına dair yaygın bir görüşün varlığından hareketle, işçi sınıfı için bir mücadeleye ve uluslararası birlik günü olan 1 Mayıs'ta, tüm sendikalara bir çağrı yayınlayarak birleşik gösteriler düzenlemelerini önerdik; böylece İtalya'da grevler sırasındakinden daha kötü bir durumun yaşandığı bu uygulamaya son verilebilirdi. 1 Mayıs (İkinci Enternasyonal tarafından başlatılan) siyasi açıdan daha yüklü bir işçi sınıfı seferberliği günü olduğu için, eylemler

genellikle parti çizgileri boyunca daha da bölünmüş durumda ve bu çizgiler çoğu zaman zorla sendika sınırlarıyla örtüşecek şekilde belirleniyor.

Mayıs ayında, taban sendikalarının liderlikleri, Eylül-Ekim aylarında sendikal mücadele alanında kazanılardan bir adım daha geri giderek, oportünizmlerini bir kez daha kanıtladılar.

Taban sendikalarından oluşan bir koalisyon (Cub, SI Cobas, Sgb, Adl), 29 Mayıs'ta genel grev çağrısı yaptı. İtalya'da ilkbahar ve yaz aylarına kıyasla genel grevlerin başarıya ulaşmasının çok daha kolay olduğu bilinen sonbahar döneminde bile genel grevleri başarıya ulaştırmanın zaten zor olduğu bir zamanda, bu grev isteksiz bir girişimdi.

Bu yetmezmiş gibi, grev, Eylül-Ekim aylarında yaşananlara benzer şekilde, yeni bir "Filotilla" girişiminin ardından Filistin ulusal davasını destekleyen hareketi canlandırma çabasıyla çağrıldı.

Bu şekilde, taban sendikalarının liderlikleri, hareketçilik şeklinde somutlaşan, kendilerine özgü oportünist aptallıklarını ortaya koydular. Eylül ayında İtalya'da kitleleri harekete geçiren şeyin Gazze Filosunun kendisi değil, Gazze'de iki yıldır süren katliamlara duyulan dehşet, korku ve öfke olduğunu anlamadılar — bu katliamlar, saflarında her zaman bir "anti-Amerikan kanat" beslemiş olan İtalyan burjuva rejiminin haber programları tarafından her gün kendi çıkarları doğrultusunda yayınlanıyordu. Bu hareketin, ne kadar kısmi olursa olsun, Gazze'deki Ekim ateşkesi ile sona erdiğini ve bu koşullar altında hiçbir filonun onu yeniden alevlendiremeyeceğini anlamadılar. Son olarak, sendikayı ve genel grevi işçi sınıfının değil, onun hareketine ve örgütlerine yabancı bir girişimin hizmetine sundular.

Durumu daha da kötüleştiren ise, USB'nin 18 Mayıs için aynı gerekçelerle, ayrı ve rekabet halinde benzer bir grev çağrısı yapmış olmasıdır.

USB liderliğinin ve onun oportünist siyasi grubunun amacı, yıllardır Filistin ulusal meselesini "ulusal kendi kaderini tayin" ve "sömürgecilik karşıtlığı" gibi burjuva ilkelerine dayalı olarak toplumsal ve siyasi adaletsizliklerin bir sembolü olarak gören ve dolayısıyla emperyalistler arası çatışmada taraflı bir siyasi çizgi benimseyen sınıflararası hareket içinde nüfuz kazanmaktır: Amerika ve İsrail karşıtı, İran ve Çin yanlısı.

18 Mayıs'taki gösteriler, bu sendika yönetiminin oportünist kampanyasının acınacak başarısızlığını ortaya koydu. Her şehirde sadece birkaç yüz gösterici vardı; bu, Eylül ve Ekim aylarında görülen on binlerce kişinin sadece soluk bir gölgesiydi.

Diğer sendika aktivistleriyle birlikte, Cenova gösterisinde Autoconvocati tarafından imzalanmış bir broşür dağıttık; bu broşür, orada bulunan işçiler tarafından çok olumlu karşılandı.

Genel olarak, sendikal faaliyetlerimizin doğruluğunun bir kez daha teyit edildiğini söyleyebiliriz; hem karşı oportünist siyasi ve sendikal yaklaşımların başarısızlığına dair isabetli öngörülerimizde, hem de partimizin örgütsel sınırlarının çok ötesinde militan sendika aktivistleri arasında kazandığımız destekte, hem de onlarla kurduğumuz yeni temaslar ve aktif işbirliklerinde.

Arjantin: İş "Reformu" ve Sendikaların İhaneti

İnsanlık tarihi, Marx ve Engels'in keşfettiği gibi, bir sınıf mücadeleleri tarihidir. Bugün Arjantin'de bu durum kendisini en acımasız ve en popülist (kinik) biçimiyle gösteriyor. İş dünyası liderlerinin ve çok uluslu şirketlerin vekili gibi hareket eden Javier Milei hükümeti, 27 Şubat'ta "Çalışma Modernizasyonu Yasası"nı geçirerek zaferini sağlamlaştırdı.

Sektörlerin, UCR'nin (Radikal Yurttaş Birliği) ve eyalet valilerinin suç ortaklığı sayesinde 28 oya karşı 42 oyla onaylanan bu reform, artı değer sülük sistemini (ekst-raksiyonunu) yoğunlaştırmaya yönelik bir toplumsal mühendislik mekanizmasından başka bir şey değildir. Sermaye, artı emeğin her damlasını emmek için "hayati bir içgüdüye" sahiptir ve bu yasa, bunu yapmak için yasal araçlarını artırmaktadır.

Serbest Sömürü

Reform; ücret indirimleri ve aynı ödemeler üzerindeki yasal sınırları ortadan kaldırmıştır. "Saat bankası" örtmecesi (euphemizm) altında, 12 saate kadar varan iş günleri yasallaştırılmıştır. Artırılmış fazla mesai ücretleri (%50 veya %100) kaldırılmıştır. Bir haftada yüksek düzeyde üretim varsa 60 saat çalışılmakta; fazladan olan 20 saat ise bir sonraki hafta basitçe telafi edilmektedir (denkleştirilmektedir).

Yeni yasayla birlikte, Asgari, Geçim ve Değişken Ücret (SMVM) yoksulluk sınırının altında kalmasına rağmen tavan ücret haline gelmektedir. Bununla birlikte, şirket tarafından belirlenen, bireysel üretkenliğe veya liyakate bağlı bir "dinamik ücret" sistemi getirilmektedir. Kapitalist zamana göre değil, tüketici (tüketene kadar) çalışmaya göre ödeme yapmakta, böylece işçi sefil maaşını ikramiyeler ve "teşvikler" ile tamamlayabilmektedir. Aynı olarak gıdayla veya herhangi bir yabancı para birimiyle ödeme yapılmasına da izin verilerek, sermayenin enflasyonist koşullardan yararlanmasının önü açılmaktadır.

İkramiyeler, primler ve seyahat ödenekleri; emeklilik maaşlarının, on üçüncü ay ödemelerinin ve ödeneklerin hesaplanmasına dâhil edilmemektedir.

Yeni yasa, toplu iş sözleşmelerinin otomatik olarak yenilenmesini ortadan kaldırmaktadır. Bu durum, şirketlerin önceki koşullar tasfiye edilene kadar süreci askıya almasına (oyalmasına) olanak tanımaktadır. Reform, işçinin lehine olsa dahi, işyeri düzeyindeki sözleşmenin ulusal düzeydeki sektörel sözleşmeye göre öncelikli olduğunu hükme bağlamaktadır. Bu durum, işçi hareketini iş hakları mücadelesinde daha da bölerek işyeri düzeyinde bir tecride sürüklemektedir; bu, sendika yönetimindeki oportünistlerin izlediği bir pratiktir.

Yasa, işverenlerin işçilere şantaj yapmasını ve personel sirkülasyonunu kolaylaştırarak işten çıkarmaları ucuzlatmaktadır. Ayrıca ücretli izinleri ve dinlenme sürelerini de sınırlandırmaktadır. Doğum izni: Kadınlar doğuma 10 gün kalana kadar çalışabilmektedir. Hastalık ve yaralanma: İş dışında, "gönüllü" faaliyetlerden kaynaklanan yaralanmalarda ücret %75'e kadar düşürülebilmektedir. Tatiller: Üretim gerektiriyorsa 7 günlük dönemlere bölünebilmektedir.

Arjantin yasaları, grevlerin %75 katılım oranıyla "temel hizmetleri" güvence altına almasını şart koşmaktadır.

Sahte Grev

19 Şubat Perşembe günü, Arjantin işçi sınıfı, aksi yöndeki iddialarına rağmen onlarca yıldır sermayeye hizmet eden işveren yanlısı, hain sendika yönetiminin iflasını gözler önüne seren bir gün yaşadı. İşçiler kitle-sel bir şekilde katılarak derin hoşnutsuzluklarını ve mücadele iradelerini ortaya koymuş olsalar da, CGT

ve diğer sendikaların yönetimi mobilizasyonu frenleme ve grevin yayılmasını engellemeye odaklandı.

Bu sahte bir grevdi: Kutlama havasında, medya odaklı, tiyatral bir iş bırakmaydı. CGT, işçilerin Kongre'ye yürümesini engelledi ve "halkın temsilcileri" kendi ayrıcalıklarını yeniden onaylarken polislin parlamentoyu kuşatmasına göz yumdu. "Diyalog" partilerinin oportünizmi, tarihi taleplerin gasp edilmesine yalnızca yasal bir cila çekmeye yaramaktadır.

Arjantin sendikalarının bu davranışı yeni değildir ve Milei hükümeti boyunca kalıcı bir tutum olmuştur. CGT tarafından çağrısı yapılan ulusal genel grevler, işçi mobilizasyonunu içermek bir yana, temel hizmetlere saygı duydukları ve birkaç saatten fazla sürmedikleri için sermaye açısından zararsız kalmıştır. Bu süreçte CGT, mücadelelerin tek bir proleter harekete dönüşmesini engelleyerek ayrı ayrı yürütülmesini sağlamıştır. Ayrıca eş zamanlı eylemler planlamamış ve hareketin meclislerde (toplantılarda) toplanmamasını güvence altına almıştır; oysa bu meclisler, işçilerin eylemlerin yönetimine tabandan katılmasına olanak tanıyabilirdi.

Bu yüzden 19 Şubat da farklı olmadı: Sermaye için zararsız, başka bir sahte grev. Yalnızca birkaç işçi grubu barikatlar ve yol kapatmalarla greve daha mücadeleciler bir ton vermeye çalıştı. "Halkın temsilcileri" parlamentoda tartışırken, Güvenlik Bakanlığı "Barikat Karşısı Protokolü" uygulamaya koydu: Mücadeleciler kesimlere karşı gaz, tazyikli su ve plastik mermiler kullanıldı. Aslında reformun diğer yüzü, doğrudan bir genel baskı planıydı. Sendika delegeleri ve solcu aktivistler de dahil olmak üzere düzinelerce tutuklama yapıldı. Hükümet gazeteciler için "çalışma bölgeleri" belirledi ve buranın dışına çıkan herkesin polisle karşı karşıya kalacağı uyarısında bulundu.

İleriye Doğru Yol

Bu işçi karşıtı yasanın onaylanması, Arjantin'deki işçi hareketinin tabandan itibaren köklü bir şekilde yeniden örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.

Sınıf temelli talepler programı: İşçiler; her türlü milliyetçiliği, vatan savunmasını, ulusal ekonomiyi, seçimciliği ve parlamentarizmi reddeden talepler etrafında birleşmelidir.

Sınıf Temelli Birleşik Sendikal Cepheye Yakınlaşma: Sendikaların hain yönetiminin dayattığı bölünmeyi aşarak, sendika aidiyeti olan tüm işçileri entegre etmek. Çalışan, işsiz, güvencesiz çalışan ve emekli işçiler güçlerini birleştirmelidir. Örgütlenmeyi fabrikaların duvarlarıyla sınırlandırmak yerine, işçi sınıfını bütünleştiren yerel örgütlenmeler teşvik edilmelidir. Sınıf Temelli Birleşik Sendikal Cephe, aynı zamanda işçi hareketi içinde ve mevcut sendikaların yönetiminde bulunan oportünizm ve ihanete karşı mücadele edilecek bir alan olmalıdır.

Ekonominin tüm sektörlerine yayılan süresiz bir genel grev. Sermayenin anladığı tek dil, üretimin tamamen durdurulmasıdır. Arjantin yasaları, minimum %75'lik bir vardiya gerektiren "temel hizmetleri" zorunlu kılmaktadır.

Parlamento illüzyonunu terk etmek: Hem parlamento hem de başkanlık, sermayeyi savunan burjuva kurumlarıdır.

İşçilerin kurtuluşu, işçilerin kendi eseri olmalıdır!

Rusya'da Çinli İşçiler Grevde

12 ve 13 Nisan tarihlerinde, Rusya'nın Uzak Doğu-su'ndaki önemli bir sanayi merkezi olan Komsomolsk-on-Amur'da çalışan birkaç yüz Çinli işçi, fabrikadan şehir merkezine doğru yürüyüşe geçti. Söz konusu petrokimya tesisi, Rusya'nın en büyük devlete ait petrol şirketi ve dünyanın da en büyüklerinden biri olan Rosneft'e aittir. İşçiler, Rosneft ile sözleşmeli olarak çalışan Çinli Haihua Industrial Group'un Rusya'daki yan kuruluşu Petro-Haihua tarafından istihdam edilmektedir.

Rus yetkililerin verdiği bilgilere göre Rosneft, "kaçırılan teslim tarihlerini" ve "kötü işçiliği" gerekçe göstererek Petro-Haihua ile olan sözleşmesini feshetmiştir. Rosneft, 2025 yılında net kârında %73'lük bir düşüş bildiriminde bulunarak devlete ait bu dev şirketin yaşadığı zorlukları teyit etmiştir.

Sözleşmenin feshedilmesinin ardından Petro-Haihua, işçilerinin ücretlerini ödemeyi durdurmuş ve onları Rusya'daki barakalarında çaresizce bırakmıştır. Birkaç gün sonra işçiler nihayet bu çıkmazı kırarak kamptan

dışarı yürümüştür. Gösteri barışçıl bir şekilde gerçekleşmiş; işçiler Rusça ve Çince "Para yok" ve "Putin, bize yardım et" yazılı dövizler taşımıştır.

Savaş halindeki bir ülkede, fabrikadaki ve şehirdeki diğer işçiler arasında dayanışmayı sağlayacak bir sendikadan yoksun olan işçilerin, bu sloganlarla açıkça yetkilileri karşlarına almaktan kaçınmaya çalıştıkları görülmektedir. Ancak Kasım 2021'de, az sayıda Çinli işçi aynı gerekçeyle daha sert bir gösteri düzenlemiş ve yerel Rosneft ofislerini basmıştı.

Ne var ki Rus burjuva devletinden gelen "yardım", Ulusal Muhafızlar'ın Özel Mobil Birimi olan OMON kuvvetlerinin geniş çaplı konuşlandırılması şeklinde oldu; bu kuvvetler kampı kuşatarak kimsenin dışarı çıkmasına izin vermedi. Protestoya liderlik eden beş işçi, İdari Kanun'un "kamusal alanda kitlesel toplanma organize etmek" maddesini ihlal etmekle suçlanarak tutuklandı. Bunlardan ikisi sırasıyla 10.000 ve 50.000 ruble para cezasına çarptırılırken, kalan üçünün akıbeti belirsizliğini korumaktadır. Yetkililer olayı önemsiz gibi göstermeye çalışarak Çinli işçilerin "Paskalya'yı kutladığını" iddia etti.

Sosyal medyada işçilerle ve rafineri yönetimiyle temas halinde olduğuna dair bir paylaşım yapan Komsomolsk-on-Amur belediye başkanı, daha sonra bu paylaşımı sildi. Bölgesel yetkililer, Petro-Haihua'nın süreci başlatması şartıyla işçileri Çin'e geri göndermeye hazır olduklarını ifade ettiler.

Bu küçük işçi mücadelesi; Stalinist oportünizmin siyasetçileri tarafından Batı burjuvazisinden daha iyiymiş gibi sunulan Rus ve Çin burjuvazisinin aslında tamamen birbirinin aynısı olduğuna dair güzel bir örnektir. Bu durumun kültürle, ulusal kapitalist rejimleri süslemek için kullanılan ideolojik kılıflarla veya dinlerle bir ilgisi yoktur: Her enlem ve boylamda mesele, işçi sınıfını ezen ve sömüren ekonomik çıkarlar, yani sınıf meselesidir.

Çinli işçiler önce kendi "yerli" sanayi grupları ve Rus devlet şirketi tarafından sömürülmüş, ardından her ikisi tarafından da kaderine terk edilmiş ve Rus burjuva devleti tarafından baskıya maruz kalmıştır. İşçilerin vatani yoktur, çünkü tüm ulusal rejimler onlara karşıdır. Kapitalizmden kurtuluş, devrim yoluyla siyasi iktidarın fethiyle ve muhtemelen tek bir ülkede kalmaksızın başlar. Ancak bu, yalnızca uluslararası devrimle ve burjuva ulusal hapishanelerinin sınırlarını

aşan ve yıkan bir sosyalist cumhuriyetin doğuşuyla tamamlanır

Partiyi Yeni Yoldaşlara Tanıtmak

Bu son derece kısa rapor, ilk bir oryantasyon niteliğinde olup, partimizin ne olduğu, onu diğerlerinden ayıran özelliklerin neler olduğu ve şu anda yürütülen, sizlerin de aktif olarak katılabileceğiniz somut çalışmaların ana hatlarını sunmayı amaçlamaktadır.

Amacı, yeni yoldaşları uluslararası partimiz olan bu canlı organizmanın içine yerleştirmektir.

Partimiz, sadece bireylerin bir araya gelmesinden ibaret bir dernek ya da kişisel görüşlerin bir yığını değildir. Komünist hareketin somutlaşmış tarihsel ve programatik sürekliliğidir. Parti, bir araya geldiğimiz için değil, geçmiş mücadeleler ve sınıf mücadelesinin nesnel evrimi tarafından şekillendirilmiş bir programı miras aldığımız ve aktardığımız için var olur. Partimizi ayıran özellik, işleyiş biçimi ve savunduğu tarihsel programdır.

Partimiz organik merkezilik ilkesi ile yönetilir. Bu, herhangi bir biçimsel demokratik mekanizma ya da bürokratik emirden değil, herkesin görebileceği ve anlayabileceği ortak bir programdan doğal olarak doğan, eyleme yönelik merkezi bir birlik biçimi olarak anlaşılabilir. Çok övülen demokratik merkezîyetçilik iç parlamentolara, oylamalara ve görüşlerin rekabetine dayanırken, organik merkezîyetçilik, merkezin ya da sıradan üyelerin değil, modern sınıf mücadelesinin tarihine proleterlerin kanıyla kazanmış, sayısız karşı devrimden çıkarılan derslerle şekillendirilmiş ve tarihin deney laboratuvarında değişmezliğini kanıtlamış olan programın, yani doktrinimizin, partiyi yönettiği, fikrine dayanır. Eylem birliği, tarihsel kökenli bir siyasi çizgiye ortak bağlılıktan organik olarak ortaya çıkar; pozisyonlar ve sorumluluklar ise oy sayımından değil, partinin ihtiyaçlarından ve yoldaşların yeteneklerinden kaynaklanır. Bu anlamda, kimse liderlik etmez ve herkes, değişmez Marksist doktrinin önderliğinde yönlendirilir.

Parti bir akademi, bir çevre ya da bir okuma grubu değildir. Parti, yaşayan, nefes alan bir organizmadır. Sınıf mücadelesi ve militanlarının kolektif olgunlaşmasıyla belirlenen nesnel ihtiyaçlara göre parçaları gelişen, bölünmez bir bütündür. Bu nedenle her türlü

kültürelciliği ve eğitimciliği reddediyoruz. Yeni yoldaşların herhangi bir sınavı geçmeleri, Marksist bilgi sergilemeleri ya da okuduklarını göstermeleri gerekmez. Önemli olan programa bağlılık ve kolektif çalışmaya aktif katılımdır.

Parti, “bilgili” Marksistler için bir tür sosyal kulüp değil, disiplinli bir kolektif çabadır; yıllar ve on yıllarla ölçülen bir çaba; bazılarımız, belki de hepimiz için, meyvelerini ömrümüz boyunca göremeyeceğimiz bir çabadır. Ve mücadeleyi sürdürmek gelecek nesil militanlara kalacaktır. Parti, sayısal olarak az olmamızdan, geniş işçi sınıfı üzerinde şu anda etkimizin bulunmamasından ya da yöntemimizin disiplinli ve kişisel olmayan karakterinden yılmadan çalışmaya devam eder. Yoldaşlardan oluşan sıkı çekirdek, mücadelenin ne kolay ne de göz alıcı olduğunu, ancak gerekli, sürekli ve yalnızca Marksist doktrinimize dayalı olduğunu anlar.

Sınıf mücadelesinin şu anki aşamasında, yani kötüleşmiş durumunda, çalışmalarımız hem büyüklüğümüzü hem de özlemlerimizi yansıtmaktadır. Uluslararası bir parti olduğumuzdan, temel görevlerimizden biri, metinlerimizin proletarya tarafından konuşulan tüm dillere çevrilmesi, gözden geçirilmesi ve yayınlanmasıdır. Yalnızca İngilizce bölümünde, geçtiğimiz yıl 80’den fazla metin çevrilmiştir. Bu çabanın temel amacı, çevirileri takip etmek, kaydetmek ve web sitesinde yayınlanmak üzere sayfalandırmaktır.

Sendika çalışmalarımız da aynı ruhla devam ediyor. Parti çizgisini olabildiğince geniş bir alana yaymak ve örgütlü işçi kitleleri arasında etkimizi artırmak amacıyla sendikalara – ve yalnızca proleterlerin katılabildiği, inanç, siyasi görüş vb. ayırım yapmayıp sadece ücretli işçi olmaları temelinde üye kabul eden tüm kitle örgütlerine – müdahale ediyoruz. Sloganımız şudur: Sınıf sendikası için! Sendikalardaki parti militanları, en aktif ve mücadeleciler işçilerin etrafında toplanarak sendikalar içinde komünist fraksiyonlar oluştururlar. Gerici sendikalarda (bunları, tanım gereği komünistlerin erişemeyeceği ve devletin işçi sınıfını disipline etmek için kullandığı araçlardan biri olan devlet sendikalarından ayırarak) görev, gerici sendika bürokrasisini devirmek ve işçilerin içgüdüsel ve kendiliğinden aldığı bir kararla, partinin etkisi altında bir sınıf sendikası kurmaktır. Elbette bu kolay olmayacak; bu sendikalar içinde uzun, zorlu ve sinir bozucu bir mücadele olacak; bu mücadele, yalnızca kendi irademizle lehimize çevrilemeyecek, esas olarak kontrolümüzün tamamen dışında kalan sınıf mücadelesinin faktörleri

tarafından belirlenecek. Ancak önemli olan, kararlı kalmamızdır; sınıf mücadelesinin tüm iniş çıkışlarına rağmen, sendika fraksiyonunun ve dolayısıyla partinin, Kopernik'in göklerin bozulmaz hareketi gibi kalması, sınıf için her zaman bir kuzey yıldızı olması, taktiklerinde kararlı ve net olması, sınıf mücadelesinin her somut anında, proletarya duymak istemese bile, sendika bürokrasisinin taktiklerinin neden ve nasıl başarısız olduğu ya da yetersiz kaldığını doğru bir şekilde göstermek ve işçilerin partinin taktiklerine, dolayısıyla da partinin programına güvenebilecekleri bir şekilde, onlara vaaz vermek yerine izlenmesi gereken doğru çizgiyi göstermektir.

Daha teorik çalışmalarımıza gelince, şu anda faaliyet gösteren bir dizi çalışma grubumuz bulunmaktadır. Bunlar şunlardır: Kadın Sorunu Çalışma Grubu, Demokrasî Eleştirisi Çalışma Grubu, Irk ve Millet Çalışma Grubu, Ekonomi Çalışma Grubu. Ancak Parti için teorik çalışma yürütmek için bu gruplara katılmamız gerekmez. Herhangi bir yoldaşın ilgilendiği herhangi bir konu üzerinde bağımsız çalışma yürütülebilir; bu elbette, doktrinimizle uyumlu olduğundan emin olmak için Parti tarafından gözden geçirilecektir.

Küçük ama büyük Partimizde, her ne kadar henüz embriyo halinde olsa da, proleter mücadelenin canlı devamlılığı yatmaktadır. Daha önceki metinlerimizde de belirttiğimiz gibi, Parti komünist toplumun öncüsüdür; görevi, sınıfın önünden olayları öngörmek ve tahmin etmektir. Aslında pratik düzeyde parti, sınıftır; sınıf, siyasi partisi olmadan siyasi anlamda, yani "kendinde sınıf" olarak var olamaz. Partide proletaryanın bilinci yatmaktadır; içinde, sermaye ile emek arasındaki sınıf mücadelesinin tüm tarihi metinlere, tezlere, taktiklere, programa ve doktrine yoğunlaşmıştır. Parti içinde bir militan olmak, çürümeye yüz tutmuş bu iğrenç burjuva toplumunun her yönüne karşı savaşmaktır.

İleri, yoldaşlar! Kazanmamız gereken bir dünya var.

Parti Yayınları

The International Communist Party

El Partido Comunista Internacional

Il Partito Comunista Internazionale

Communism / Comunismo

icpublishers.com

İletişim:

icparty@interncommparty.org

Türkçe Sitemizde

*Osmanlı Sosyalizminin ve
Türkiye Komünist Partisi'nin
Sol Kanadının Tarihine Doğru*

***

*Marksist Teoride Irk ve Millet
Faktörleri*

***

*Sınıf Mücadelesinde Güç,
Şiddet ve Diktatörlük*